

تّیگه یشتن له ته مبی کردنی کلّیسانی

نووسهر و سه رپه رشتیاری زنجیره کتیب

جوّناتان لیمن

وه رگیان:

ئه ندازیار سروش

نه ریمان تاهیر

Email: jamala@worksmail.net

Email: contact@handofhelp.info

Skype: jamalabumajd

www.handofhelp.info

UK: +44 (0) 7966 610944

Iraq: +964 (0) 751 792 5515

iraq, erbil, Ankawa, Hersheshem 28 / 23

Originally published in English under the title:
Understanding Church Discipline
Copyright © 2016 by Jonathan Leeman and 9Marks.
All rights reserved.
Printed in the United States of America
978-1-4336-8891-1
Published by B&H Publishing Group
Nashville, Tennessee

Kurdish Edition Copyright 2021 by Hand of Help, all rights reserved.
Without prior permission of the publisher, no portion of this book may
be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form
or by any means-electronic, mechanical, photocopy, recording, or any
other - except for brief quotations in printed reviews.

- ناوی کتیب: تیگه‌یشتن له ته‌می‌کردنی کلێسای
 - نووسەر: جۆناتان لیمهن
 - وه‌رگێڕ: نه‌ریمان تاهیر & ئەندازیار سروش eng.srush@gmail.com
 - چاپی یه‌که‌م: ۲۰۲۱
 - چاپخانه:
 - تیراژ: ۱۰۰۰ دانه
 - ژماره‌ی سپاردن: له به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان/ هه‌ریمی کوردستان
ژماره‌ی سپاردنی (۱۰۰۲) ی سالی ۲۰۲۱ ی پێدراوه
- هه‌موو نایه‌ته‌کانی ئەم به‌ره‌مه‌ له چاپی کوردیی سۆرانیی ستانده‌ره‌وه (KSS) وه‌رگێراوه.
هه‌موو مافه‌کانی پارێزراره‌وه.

هه‌موو مافه‌کانی وه‌رگێرانی چاپی کوردیی ۲۰۲۱ ئەم به‌ره‌مه‌ له لایه‌ن
پێکخراوی «هاند ئۆف هیلپ» وه‌ پارێزراره‌وه. هه‌یچ به‌شیکی ئەم بلاوکراوه‌یه
به‌بێ ئاگادارکردنه‌وه‌ی پێشوه‌ختی نووسه‌ر ناکرێت چاپ بکرێت، یان به‌ شیوه‌ی
ئهلکترونێ، فۆتۆکۆپی، تۆماری ده‌نگی به‌خشریت، مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی که ته‌نها ده‌قی
کورتی لێ وه‌ر‌ب‌گێردرێت و ئاماژه‌ به‌ ناوی به‌ره‌مه‌ م و نووسه‌ر بکرێت.

ناوه پړۆک

لایه پره

- ۱ پېشه کی زنجیره کتیبی بنه ماکانی کلپسا
- 0 به شی یه که م: کارپکت بو ئه نجامدان هه یه
- ۱۷ به شی دووهم: ئاماده کاری کار
- ۳۳ به شی سییه م: شوینی کارکردنت
- ۴۳ به شی چواره م: وه سفی کاره که ت - به شی یه که م
- 00 به شی پینجه م: وه سفی کاره که ت - به شی دووهم
- ۶۹ به شی شه شه م: کارکردن له گه ل که سانی دیکه
- ۸۱ به شی هه وته م: خراپ به کاره یانی کاره که
- ۹۱ ده ره نجام: ئازایه تی مزگینی مه سیح و ترس له مروّف

پیشہ کی زنجیرہ کتبی بنہ ماکانی کلیسا

ژیانی باوہرداران ژیانی کلیسایہ؛ ئەم باوہرہ بنہرہ تیبہی کتبی پیرۆز لە ھەموو کتیبەکانی دیکە ی ئەم زنجیرە یەدا ئاماژە ی پئ کراوہ.

ئەم باوہرہ لە ئاستی خۆیەوہ کاریگەری لەسەر چۆنیەتی مامەلە کردنی نووسەرەکان لەگەڵ بابەتەکان دادەنیت. بۆ ھوونە، ئیوارە خوانی مەسیح خوانیکی تاییەت و نھینی نیوان تۆ و عیسا ی مەسیح نییە، بەلکو نانخواردنە لەگەڵ خیزانە کە تدا کە بەھۆیەوہ لەگەڵ مەسیح و گەلی مەسیحدا ژیانی ھاوبەشت دەبیت. ئەرکە مەزنە کە (مزگینیدان) مۆلەتنامە یەکی کەسی نییە بۆ چوونە نیو گەل و نەتەوہ جیاوزە کانەوہ وەکو شایەتی بۆ مەسیح، بەلکو فەرمانیکە کە دراوہ بە تەواوی کلیسا بۆ ئەوہی تەواوی ئەندامان ھەستن بە ئەنجامدانی. دەسەلاتی کلیسا تەنھا پشت بە رابەران نابەستیت، بەلکو تەواوی ئەندامان لەخۆ دەگریت. واتا، ھەموو ئەندامیک ئیش و ئەرکیکی تاییەتی ھەیە، بە تۆشەوہ.

گرنگە بیزانین کە ھەموو کتیبەکانی ئەم زنجیرە یە بۆ ئەندامی ئاسایی کلیسا نووسراوہ. ئەگەر ژیانی باوہردار ژیانی کلیسا بیت، ئەوا تۆی باوہرداری لەئاوہلکیشراو و ئەندامی کلیسا، بەرپرسیاریتی تیگەیشن لەم بابەتە بنہرہ تیبانەت لەسەر شانە. وەکو چۆن عیسا فەرمانی پشتگیری و پاراستنی پەيامی مزگینی پیدائیت، بە ھەمان شێوہ فەرمانی پشتگیری و پاراستنی کلیسات پیدەکات. ئەم کتیبانە بۆت پروون دەکەنەوہ کە چۆن ئەو کارە بکەیت.

وای دابنی کە تۆ یەکیکی ت لە خاوہن پشکەکانی کۆمپانیای خزمەتی مزگینی مەسیح. وە خاوہن پشکە باشەکان چی دەکەن؟ ئەوان لیکۆلینەوہ لە کۆمپانیای و بازار و پیشبڕکیکان دەکەن. دەیانەوئیت ئەو پەری سوود لە وەبەرھێنانەکیان

وهر بگرن. توؤ باوه پداريش ته واوى ژيانت له مزگينى مه سيحدا وه به ره پنان
كردووه. كه واته، ئامانجى هم زنجيره كتيبه ئه وه يه كه له پيناو مزگينى مه زنى
خودا يارمه تيت بدات ته ندروستى و قازانجى شانسينى كليسا ناو خو ييه كه ت زياد
بكه يت.

ئايا ئاماده ي ده ست به ئه ركه كه ت بكه يت؟

براتان، جو ناتان ليمه ن/ سه رپه رشتياري زنجيره كتيبي بنه ماكانى كليسا

ئەو كۆتۈپانەي لە زنجيرە كۆپىيى بىنە ماكانى كۆپىسا ھەن:

تېگە يىشتى لە نۆردراو يىتتەيە مەزىنە كە، مارك دېقەر

تېگە يىشتى لە لە ئاۋھە لىكۆشان، بۆبى جاميسۆن

تېگە يىشتى لە خوانى پەرۋەردگار، بۆبى جاميسۆن

تېگە يىشتى لە دەسەلاتى كۆمەلى باۋەرداران، جۆناتان لىمەن

تېگە يىشتى لە تەمبىكردنى كۆپىسايى، جۆناتان لىمەن

تېگە يىشتى لە رابەرايەتتى كۆپىسا، مارك دېقەر

به شی یه کهم

کارپکت بو ئه نجامدان هه یه

ئه گهر مندالت هه یه، بیگومان هه ستت کردوو به هاواری ئازار له ناخدا کاتیک زانیوته کاتی ته مییکردنی یه کیکیان هاتوو. هه تا ئه و ساته، دلنیا بوویت له وهی تو هه رچیت له ده ستهاتوو ده یکهیت بو دوورخستنه وهی له کیشه کان (من ته نها کچم هه یه). ده رفه تیکی پینده دهیت بو ئه وهی بارودووخه سه خته که ی پروون بکاته وه که به ره وه ئه و په فتاری بردوو، له و کاته دا له ناخی خوئدا ده پرسیت داخوا ئه و پینمایانه ی پیتداوه پروونه. به لام له م ساته دا، ئه و راستیه سه رسامت ده کات که وا به راستی ئه و تاوانباره. کچه شیرینه جوانکیله که ت زور به پروونی سه ریچی کردوو، یان دروی کردوو یا خود زله ی له خوشکه بچووکه که ی داوه. به لام خو شه ویستی پیویست به وه ده کات که ته مییی بکهیت. ئای له و ههسته ناخو شه.

”چونکه ئه وهی یه زدان خو شیبوی ته مییی ده کات و وه ک باوکیک به کور دلخو ش ده بییت“. (پهنده کانی سلیمان ۳: ۱۲)

”ئه وهی ریگا له کوه ک بگریت رقی له کوره که یه تی، به لام ئه وهی خو شیبوی گرنگی به ته مییکردنی ده دات“. (پهنده کانی سلیمان ۱۳: ۲۴)

”کوره که ت ته مبی بکه ئه وه نده ی ئومیدی تیدایه، مه به هوکاری مردنی“. (پهنده کانی سلیمان ۱۹: ۱۸)

ئایه ته کانی کتیی پیروز کاریگهرن، ئه ی وا نیه؟ شکست له ته مییکردنی منداله کامان ده رپرینی رقی ئیمه یه لیان. وه بیه یوا بوون لیان، ئه وهی که به شیوه یه ک به ره وه مردنیان ده بات.

خو شه ویستی ته مییی ده کات.

به داخه وه، کاتیک هه والی ته مبیگردن ده بیستین، ئەگەر یکی زۆر ههیه که وه گویمان له چیرۆکی باوک یان دایکی خراپه کار بیت که ئازاری جهسته یی منداله کانیان ده دن. ئەم جوړه چیرۆکانه وا ده کات له بیروکه ی ته مبیگردن پاشگه ز بته وه و پرسیت: که ی عیسا دیت و ئەم جوړه نازاردانه کو تایی پیدیت؟ له هه مان کاتدا، ناکریت بایه خ به شتیکی بی به ها بده ین و بابه ته گرنگه که پشتگووی بخه ین. ئەوه به پرسیاریتی ئیمه ی دایک و باوکه که ته مبیان بکه ین؛ به لام به خو شه ویستی و له پیناو با شتروونی ژیانان ئەو کاره ده که ین.

”چونکه ئەم پاسپاردانه چران و ئەم فیگردنه ش پروناکیه، سه رزه نشتی ته مبیگردنیش ریگای ژیانه.“ (په نده کانی سلیمان ۶: ۲۳)

کاریکت ههیه ئەجمای بدهیت

ههروهک ته مبیگردنی مندال به پرسیاریتی دایک و باوکه، ئەوا به پرسیاریتی تو وهک باوه پداریک به مه سیح ئەوه یه که به شداری بکه یت له ته مبیگردن له کلێسا که ت. ئایا ئەمه ت ده زانیت؟ ئەمه شتیکی بنه ره تیه بو باوه پدار به مه سیح وهک ئەندامیکی کلێسا، ههروهک شتیکی بنه ره تیه بو دایک و باوک که منداله کانی ته مبی بکات. ته مبیگردن به شیکه له شوینکه وتی عیسا. سه رنجی ئەو شیوازه بده که عیسا باسی کردووه له (مه تا ۱۸: ۱۵-۱۷):

”ئەگەر خوشک یان براكه ت خراپه ی له گه ل کردیت، برۆ به ته نها له ئیوان خو ت و خو ی گله یی لی بکه. ئەگەر گو یی لی گرتی، ئەوا براكه ت به ده سته هینیته وه. خو ئەگەر گو یی نه گرت، یه ک یان دوو که س له گه ل خو ت ببه، تا کو [هه ر بابه تیک له سه ر زاری دوو یان سی شایه ت راستیه که ی سه لمی زیت]. ئەگەر به گو یی نه کردن، به کلێسا بلێ، ئەگەر به گو یی کلێساشی نه کرد، ئەوا به بته رست و باجگری دابنی. راستیتان پی ده ئیم: ئەوه ی ئیوه له سه ر زه وی دایخه ن، له ئاسمانیش داخراو ده بی ت، ئەوه ی له سه ر زه وی بیکه نه وه، له ئاسمانیش کراوه ده بی ت.“

”برینی دوست دلسۆزیه، بهلام
ماچی دوژمن به فیله.“
(پهندهکانی سلیمان ۲۷: ۶)

عیسا لهم دهقه دا قسه بو کئی دهکات؟ نهو
قسه بو تو دهکات، بهو پییهی تو باوه پداریت و
ئهندهامی کلیسایت. بیهینه پیش چاوی خوت که
عیسا، خاوه نی دهسه لاتی تهواو له ئاسمان و

زهوی، داوا له تو دهکات هم کاره بکهیت. هم ئه رکه بو تو یه، نهک تهنها بو قه شه
و پیران، وه نهک بو باوه پداره کوون و پیگه یشتوو هکان، به لکو به پرسیاریتی تو یه.
ئه گهر یه کیک له برایانی باوه پدارت هه له ی به رامبه ر به تو کرد، نهوا تو
به پرسیت له روبه ر بو بونه وهی. نه وه یه واتای هاوړی راسته قینه.

ئه گهر هاوړییه که ت گویی لی گرتیت، نهوا شکومه ندی بو خودا. تو کاره که ی
خوت کردوو. وه ئه گهر گویی لی نه گرتیت، نهوا پیویسته له سهرت برایانی دیکه
بهینیت بو نه وه ی چاو و گویی دیکه هه بیته که یارمه تیت بدن بو بریاردان به
شیوه یه کی راست. وه ئه گهر هه مووان هاوړا بوون، به لام نهو هاوړییه ت که

”بی راوړژ گهل ده که ویت، به لام
سه رکه وتن به زوری نامۆز گارانه.“
(پهندهکانی سلیمان ۱۱: ۱۴)

هه له ی کردوو پیداگری کرد له سه ر
هه لو یسته که ی، نهوا پیویسته له سهرت به
یارمه تی پیران بابه ته که به یته به رده م
تهواوی کلیسا. وه ئه گهر گویی له کلیسا

نه گرت، نهوا له سهرته «تو» وهک بتپه رست هه لسوکه وتی له گهل بکهیت و وهک
نه وه ی له دهره وه ی کلیسایه.

به لام نه وه ی په یوه ندی هه یه به هه نگاوی کو تایی، سه رنج بده له به کاره ینانی
راناوی تاک له وشه ی «دابنی» کاتیک ده لیته ”نهوا به بتپه رست و باجگری
دابنی“، کهوا ده گه ریته وه بو تاک و به دیاریکراوی تو ده گریته وه. واتا نه گهر
تو به نه کات له گونا هه که ی پیویسته وهک که سیکی بی باوه ر هه لسوکه وتی له گهل
بکهیت. وه نه وه ش چاوه ر و انکراوه له هه ر تاکیک له نیو کلیسا. که واته تو که سی
خوت به پرسیت له سه ر ناستی کلیسا، وهک نه وه ی کاری تو یه روبه رو و به شداری
نهو بیبه ریکردنه ی کلیسایت.

له هه نديك كلیسا دا، ته نها شوانه كان له م دوو هه نگاوهی دوایی به شدارن. شوان یان پیران نوینه رایه تی کلیسا ده که ن. بۆیه ده رپرینی ”به کلیسا بلّی“ به م جوړه لیكدانه وهی بۆ ده که ن: ”به پیران بلّی“. بیگومان ده که که شتی وا نالیّت. ئەو خویندانه ی راسته وخو ئەم ده قیان بۆ نووسراوه لیږده دا وشه ی کلیسایان به و شیوه یه شروقه نه کردوو که ئاماژه بیّت بۆ شوان یان پیران. ئەگەر به م شیوه یه شروقه کرا ئەوا ئەم پریکخستنه ی به ره و سه ره وه پرت ده کاته وه که له مه تا ۱۸ هاتوو که وا راده سپریت و ده لیّت: به ته نها برۆ، ئینجا یه ک یان دوو له پیران بیه، ئینجا به کلیسا بلّی. ئەمه ش و اتا که عیسا پیکه وه هه لسوکه وت له گه ل کلیسا ده کات وه ک ئەوه ی لیژنه ی بریاردانی کو تایی بیّت له بابته کانی ته مپیکردنی کلیسای.

بیگومان ئەم ده قه ی کتییی پیروژ پیوستی به لیكدانه وه و پروونکردنه وه هه یه که دواتر ده گه رپینه وه سه ری، به لام خالی بنه رته تی له م برگه یه ئەوه یه که تو کاریکت هه یه پیوسته ئەنجامی بده یّت، ئەویش ئەوه یه به شدار بیّت له کرداری ته مپیکردن له کلیسا.

ده کری بیستنی ئەمه خو ش نه بیّت. له وانه یه (مه تا ۱۸) هه ستیکی ناخوشمان پی بدات. ئایا له شوینی دیکه ی کتییی پیروژ عیسا پی نه گو تووین که وا که سانی دیکه حوکم نه ده ین؟! راسته، عیسا له مه تا به شی حه وت ئەمه ده لیّت، به لام ئەوه ی عیسا له مه تا به شی حه وت ده یلیّت واتای ئەوه نییه که عیسا له بابته کانی داهاتوو قسه کانی خو ی پرت ده کاته وه. سه رنج بده ئەوه ی پۆل سیش له نامه که ی بۆ باوه ردارانی گه لاتیا داوامان لیږده کات که وا ئەندامانی کلیسا رزگار بکه ین له گوناوه.

”خوشکان، برایان، ئەگەر که سیک تووشی گوناهییک بوو، با ئیوه ی رۆحانی که سی ئاوا به رۆح نه رمی راست بکه نه وه. سه یری خوشت بکه، نه وه ک تو ش تا قی بکریته وه. ۲ باری یه کتری هه لبگرن و به م شیوه یه شه ریه ته تی مه سیح به یینه دی.“ (گه لاتیا ۶: ۱-۲)

کاتیک پۆلس لەم ئایەتانه ئاماژە بە دەستەواژەی «پۆحانی» دەکات، ئەوا مەبەستی لە کەسانی پینگەیشتوو نییه بە لکو ئەوانەی بە گوێرەی رۆح دەژین نەک بە گوێرەی جەستە (گەلاتیا ۵: ۱۶-۲۶). ئەو باسی هەموو باوەرداریک بە مەسیح و ئەندامی کلیسا دەکات کە بەرھەمی رۆح لە ژیاڵی دەردەکەوێت. لەبەر ئەوە ئەگەر کەسێک لە کاتی گوناھدا گیرا، تۆی ئەوەی هەول دەدەیت بە گوێرەی رۆح هەلسوکەوت بکەیت و کار بکەیت بۆ گەراندنەوێ ئەو کەسە لە گوناھ. ئەمە یەکیکە لە رینگەکانی هەلگرتنی بارە گرانهکانی ئەو کەسە و تەواوکردنی شەریعەتی مەسیح. واتا، وەکو مەسیح هەلسوکەوت دەکەیت. وە پووێ پێچەوانەی ئەم کردارە زۆر پوونە: ئەگەر پەتی بکەیتەو پووبەرپووێ گوناھەکانی خوشک و بریانت ببیتەو، ئەوا لە راستیدا دەستبەرداری شەریعەتی مەسیح بووێت.

تەمبیکردنی کلیسای چییە؟

تەمبیکردنی کلیسای چییە؟ وەلامی گشتی بۆ ئەو پرسیارە راستکردنەوێ گوناھ و سەرزەنشتکردنەتی لەنیو کلیسادا. سەرنج بدە لە سیپارە پەندەکان، کەوا سەبارەت بە بیرۆکەتی تەمبیکردن دەدوێت لە چوارچێوە گشتگیرەکی و تەمبیکردن و سەرزەنشکردنی بە وینەپەکی هاوتەریب داناو.

”ئەوێ حەز لە تەمبیکردن بکات حەز لە زانیاری دەکات، بەلام ئەوێ پقی لە سەرزەنشت بیئت دەبەنگە.“ (پەندەکانی سلیمان ۱: ۱۲)

تەمبیکردن واتا راستکردنەو، سەرزەنشتکردن و ئاگادارکردنەو. پەنگە تەمبیکردن بە نهننی و بە شیوہیەکی نافەرمی بیئت، وەک ئەوێ کاتیک هاوڕێیەکم لە کلیسادا ئاگادارم دەکاتەو لە هەلسوکەوتیکی دیاریکراو کە تییدا خۆپەرست بوومە. ئەمە نموونەپەکی بچووکی تەمبیکردنە. بەو هیوایە کە پەندی لێ وەربرگم. بەلام ئەگەر هەر بەردەوام بم لەسەر کارەکم، ئەوا سەرزەنشتەکە دەبیئتە فەرمی و ئاشکرا. ئەو کاتە پێویستە تەواوی کلیسای لێ ئاگادار بکریتەو. وە ئەگەر کاردانەوێ بۆ

ئامۇڭگارىيە كەي كلىسا نەبىت، لە ئەندامىتى كلىسا دەردە كرېم. بەم ھەنگاۋەي كۆتايى دەگوتىرت «دەركردن لە كلىسا».

كلىساي كاتولىكى رۆمانى دەستەواژەي دەركردن لە كلىساي بۆ ۋەسفى پىرۆسەي دەركردنى خەلكى لە ئەندامىتى و رزگار بوون بە كارھىناۋە - ۋاي لىكداۋەتەۋە كە كلىسا دەسەلاتى رەتكردنەۋەي رزگار بوونى باۋەپدارانى ھەيە. لەنپو شوينكە وتوۋانى پىرۆستانتدا، دەركردن لە كلىسا ۋاتا دەركردنى باۋەپدار لە ئەندامىتى كلىسا و پىگەنەدان بە بەشدارىكردنى لە خوانى مەسىح. ناليت بە دنلپايەۋە ئەۋ كەسە بىباۋەرە. ئىمە چاۋى پۆخى پىرۆزمان نىيە تاكو پۆخ و دەروونى خەلكى بىينىن. لەم پىگەيەۋە كلىسا دەلېت: «ئىمە چىتر ناتوانىن ناۋى شانشىنە ھاۋبەشە كەمان بۆ پىشتراستكردنەۋەي باۋەپرى ئەۋ كەسە بە كاربھىتىن. بۆيە، لەمەۋلا ۋەكو بىباۋەر مامەلەي لەگەل دەكەين».

لەبەر ئەۋە لەم كىتپەدا دەستەواژەي تەمبىكردن و بىبەرىكردن (دەركردن) بەكاردەھىنم، ۋە بەكارھىنانى دەستەواژەي بىبەرىكردن بۆ ئاماژەكردنە بۆ ئەۋ ھەنگاۋەي كۆتايى.

خەلكى بىرۆكەي تەمبىكردن لە ھەموو لايەنىكى دىكەي ژيان قبول دەكەن. بۆ نمونە، رايھنەرى ۋەرزشى دەمانخاتە ژىر پەستان بۆ ئەۋەي مەشق بە جەستەمان بكات بۆ پىشپىرېكىيەكى ديارىكراۋ. بە ھەمان شپۆە مامۆستاكامان پەستان و فشاريان بۆ ھىناين كاتىك تاقىكردنەۋەيان پى كرىن. ۋە لەم بۋارانەي دىكەي ژياندا، دەزانين كە راستكردنەۋە گەشە و پىشكەۋتنى بەدۋاۋە دىت. لە ھەموو بۋارەكانى دىكەي ژيان دەزانين كە راستكردنەۋە و تەمبىكردن گەشە دروستدەكات، ئەگەر ويستت گولپىكت گەشە بكات پىويستە لقوپۆپەكانى بېرىت و چاكى بكەيت.

لە راستىدا لەبىرمە كاتىك بۆ يەكەم جار چوومە نپو باخچەي بەردەم مالاكەمان

”دلت ناراسته‌ی فیربوون بکه و
گویشت به‌ره و قسه‌ی زانیاری.“
(پهنده‌کانی سلیمان ۲۳: ۱۲)

و مه‌قه‌سیتیکی داربرینم له‌ده‌ستبوو بو‌ئه‌وه‌ی
لقه‌زیاده‌کانی گول‌ه‌باخه‌کان بپریم. هه‌ستم به
شله‌ژان ده‌کرد. پرسیارم له‌خوم ده‌کرد، ئایا
ده‌بی لقه‌کانی گول‌ه‌که بپریم؟ ئایا ئه‌مه‌نابینه

هوی زیان و ئازار گه‌یاندن به‌گول‌ه‌که؟ به‌لام به‌باوه‌په‌وه‌ ئه‌مه‌م کرد و چه‌ند
به‌شیکم لپی بری. وه‌به‌راستی، له‌سالی داهاتوو گول‌ه‌که به‌ره‌می دا و خونچه‌ی
زوری گرت.

وه‌له‌حاله‌ته‌کانی دیکه‌شدا، خه‌لکی کیشه‌یان له‌گه‌ل ته‌مبیکردن نییه. هیچ
ناره‌زاییه‌ک نه‌بوو کاتیکی ده‌زگای نه‌هیشتنی ماده‌وزبه‌خشه‌کان له‌ویلايه‌ته
یه‌گرتوو‌ه‌کانی ئه‌م‌ریکا ناسناوه‌که‌ی له‌وه‌رزشوان (لانس ئارمسترونگ)^۹ وه‌گرته‌وه
له‌پاش ئه‌وه‌ی بو‌ی ده‌رکه‌وت که به‌به‌رکاره‌یتانی وزبه‌خش ناسناوه‌که‌ی
به‌ده‌سته‌تپیناوه. هه‌روه‌ها خه‌لکی ئه‌وه‌ش قبول‌ده‌کن که ئه‌و پارێزه‌رانه‌ی
ده‌ستکاری بروانامه‌کانیان ده‌کن له‌سه‌ندیکای پارێزه‌ران دوورده‌خرینه‌وه. وه
بیه‌ریکردنی ئه‌و پزیشکانه‌ی که له‌په‌یره‌وکردنی ئه‌رکه‌که‌یان ده‌رمانی نایاسایی
ده‌نووسن. وه‌به‌لینده‌رانی ته‌لاره‌کان و کاره‌باچی و بو‌رچییه‌کان کاتیکی یاساکان
پیشیل ده‌کن بو‌ئه‌وه‌ی بریک پاره‌یان بو‌بگه‌رپه‌ته‌وه، ده‌بیته‌سزای مادی بدرین
و ئه‌گه‌ر پیویست بکات به‌خرینه‌زیندانه‌وه.

به‌لام کاتیکی باسی ته‌مبیکردنی کلێسایی ده‌که‌ین، هه‌سیتیکی جیاوازمان هه‌یه.

هیچ که‌سیک له‌دژی ته‌مبیکردن نییه به‌لام که‌س په‌یره‌وی ده‌کات

ئه‌وه‌نزیکه‌ی ده‌ساله‌که‌چێژ وه‌رده‌گرم له‌و نیعمه‌ته‌خوداییه‌ی پیم دراوه
به‌هوی نووسین و قسه‌کردن له‌سه‌ر بابته‌ی ته‌مبیکردنی کلێسایی. شایانی سه‌رنجدانه
که‌من هه‌رگیز نه‌مبیس‌توو‌ه‌باوه‌رداریک چه‌له‌حائیتی ئه‌وه‌بکات که‌وا ته‌مبیکردنی

a Lance Armstrong

به‌گویره‌ی کتیبی پیروژ نییه. روانگه‌ی کتیبی پیروژ بو ته‌مبیکردنی کلّی‌سای زور
روونه و هیچ که‌سیک ناتوانیت نکۆلی لی بکات.

(گریگ ویلن)^a میژوونوس له کتیبه‌که‌یدا به ناوی ئایینی دیموکرات، ئاماژه
به شتیکی هاوشیوه‌ی ئه‌وه ده‌کات. له‌ویدا وه‌سفی ئه‌وه ده‌کات که چون هه‌تا
شه‌ری ناوخۆی ئه‌مریکا ته‌مبیکردنی ئاسایی کلّی‌سای له‌نیو کلّیسا باپتیسته‌کاندا
به‌ربلاو بووه. پاش ئه‌مه که‌م که‌م ته‌مبیکردن نه‌ما. هه‌روه‌ها ده‌لیت که که‌سانی
یه‌زداناس^b هه‌رگیز ریگریان له ته‌مبیکردنی کلّی‌سای نه‌کردوو، وه هیچ بزاتیکی
کلّی‌سای له دژی نه‌بووه. به‌لام به‌تیپه‌پینی کات له‌به‌رچاو نه‌ما و کلّیسا خه‌ریک
بوو به کاروباری دیکه‌ی وه‌کو توانای هاوسه‌نگی دارایی و زیادکردنی پشکی
دارایی له بازار و چاکسازی ته‌واوی کۆمه‌لگا (هه‌موو شتیکی جگه له خۆیان).

هه‌ست ده‌که‌م که زۆرینه‌ی قه‌شه و شوانه‌کان ئه‌وه دووپات ده‌که‌نه‌وه که
ته‌مبیکردنی کلّی‌سای شتیکی له کتیبی پیروژدا هاتوو، به‌لام که‌م کلّیسا هه‌ن
په‌یره‌وی بکه‌ن. وه له هه‌ر شوینیکی به‌دیاریکراوی باسی ئه‌م بابته‌ده‌که‌م،
که‌سانیک ده‌بینم که به‌هانه‌ده‌هیننه‌وه بو ئه‌وه‌ی خۆیان به‌دوووربگرن له
گوپراه‌لی عیسا و رینماییه‌کانی پۆلس سه‌باره‌ت به‌و بابته‌ته.

بو نمونه، باوه‌پدارانی باشووری ئه‌فریقا ده‌لین ناکریت ته‌مبیکردنی کلّی‌سای
په‌یره‌و بکریت به‌هۆی که‌لتووری به‌ربلاوی عه‌شیره‌تگه‌ری. به‌هه‌مان شیوه
باوه‌پدارانی به‌پازیل ده‌لین که په‌یوه‌ندییه‌ خیزانییه‌کان به‌تین و نزیکن و
په‌یره‌وکردنی ته‌مبیکردنی کلّی‌سای کاریکی ئاسان نییه. وه له لایه‌کی دیکه،
باوه‌پدارانی دورگه‌کانی هاوایی دووپاتی ده‌که‌نه‌وه که‌وا ئه‌م په‌یره‌وکردنه‌ پێویستی
به‌رۆبه‌رۆبوونه‌وه‌ی زور هه‌یه له کۆمه‌لگایه‌کدا که پشت ده‌به‌ستیت به‌بنه‌مای
«خۆت بژی و واز له خه‌لک به‌ینه بو خۆیان بژین». باوه‌پدارانی رۆژه‌لاتی

a Greg Wills

b یه‌زداناس: ئه‌و که‌سه‌ی که‌ شاره‌زاری بواری لاهوته.

ئاسياش دەلّين كهوا ناكريّت ئەمه له كۆمه لگايه كدا په پيرهو بكریّت كه پشت به كه لتووری عه يیه ده به ستیّت. وه ئەمريكاييه كانيش له وه تۆقيون كه ئەگەر ئەمه په پيرهو بكهن، دادگا حوكميان دەدات. ههريه كه يان به هانه ي خۆيان هه يه.

به لام هه واليكم بوّ ئەم جوّره به هانه هينه ره وانه هه يه: توّ جياواز نيّت، چونكه له ميژووي جيهاندا كه لتووريّك نيه تيدا ته ميكردي كليّسايي باهه تيكي سروشتي و ئاسووده بيّت. بوّ يه كه م جار له ميژووي مروّفايه تي ته ميكردي روويدا كاتيک خودا ئاده م و حه وای له به هه شتي عه دەن ده ركرد، وه بيگومان شتيكي قورس و ناخوش بوو.

له بهر چه ند هوّكاريك ته ميكردي كليّسايي شتيكي زه حمه ته، له وانه:

● ئەنداماني كليّسا لپرا نه هاتوون كه له سه ر گونا هه كانيان لپيچينه وه يان له گه ل بكریّت.

● شوان و قه شه كانيش گونا هبارن.

● له هه نديك حاله تدا گومان ت بوّ دروست ده بيّت كه ئايا به پراستي ته ميكردي چاره سه ره.

● ده پرسيت ئەگەر هه رچيت له توانادا بووه كر دوو ته بوّ گه ران دنه وه ي كه سه گونا هباره كه به ر له وه ي ته ميكردي په پيرهو بكه يّت.

● په ننگه كه سي گونا هبار به هه له له ئامانجي ته ميكردي تيبيگات و تووره بيّت و له دژت هه ستينه وه؛ په ننگه بگاته ئەوه ي په يوه ندي له گه ل كليّسا بپچريّت.

● كيّ حه زي له رووبه روو بوونه وه يه!؟

وه ئەم ليسته به ر ده وامه.

له بیرمه جاریکیان هاوړپیه کی کچی نزیک له خیزانه که مان دانی به ودا نا که له گوناھنیک تپوه گلاوه. نامه ویت باسی ورده کاریبه که ی بکه م، به لام پی و نه بوو که نه و گوناھه. به لام من، به ریژه ی ۹۵٪ دلیا بووم له وهی که نه و له نیو گوناھدا ده ژیت. له گه ل هندی که س پراویژم کرد و هه مووان هاوړا بوون له سهر نه وهی که کاره که ی نه و گوناھه. پیرانی هاوکارم دووپاتیان کرده وه که نه مه ده بیته هو ی داپرینی له کلیسا. به لام من و هاوسه ره که م رقمان له م نه گره بوو، له بهر نه وهی کچه گهنجیکی باوه ردار و نزیکی خیزانه که مان بوو.

بو ماوهی چند هه فته یه ک له سهر یه ک قسه مان له گه لی کرد و لی پارینه وه. له و ماوه یه دا، به هو ی نازاریکی گه دم له خه و هه لده ستام، نه مه ش شتیکی نااسای بوو بووم له بهر نه وهی من ته وای شو ده خه ووم به بی نه وهی هه لبستم. به لام له هه جاریک که شو هه لده ستام بیرم له ۵٪ ده کرده وه که له گومانه که م مابوو بو دووم و سییه م جار بیرم له ته وای کرداره که ده کرده وه.

سوپاسی خودا ده که م که له کوتاییدا توبه ی کرد. به لام به راستی کرداره که زحمه ت بوو؛ له م ماوه یه دا په یوه ندی هاوړپیه تیمان گرژی تیکه وت، وه نه مه له لایه نی ده روونییه وه ماندوو که ره و مه ترسی نه وه هه بوو که نه م گهنجه تووره بیت و به ته وای واز له کلیسا بهیت.

نه مړو، ناتوانم نکولی بکه م له وهی که کاریکی دروستم کرد. نه م کچه گوناھه که ی بو هه موو جیهان پیشان ددا که ده کریت باوه پداریک نه م گوناھه بکات. وه په یوه ندی له گه ل خودا له مه ترسیدا بوو. له گه ل نه وه شدا وازهینانی له و گوناھه قوربانیدانیک بوو که به به ره که تیکی هه تاهه تای بو ی ده گه ریته وه.

ئامانجى ئەم كىتپە

ئامانجى ئەم كىتپە يارمەتيدانى باۋەردارى ئاسايى و ئەندامى كلىسا يە لە ھەلگرتى ئەم بەرپرسىارىتتپە و كارکردن پىي. كىتپىكى دىكەم نووسىو ھەسبەرت بەم بابەتە بە ناۋىشانى «تەمبىكردنى كلىسايى: چۆن كلىسا پارىزگارى لە ناۋى عىسا دەكات». ئەم كىتپە ھەك فرۆكە يەك بوو بەسەر ئەم بابەتەدا بفرىت بو ئەۋەى بدوئىت لەگەل قەشە و شوانەكان و لە سەرەۋە تەۋاۋى دارستانەكە بىنن. بەلام ئەم كىتپەى بەردەستت ھەك رۆيشتنە بەنىۋە دارستانەكەدا و لەگەل ئەندامانى كلىسا دەدوئىت. ئامانجم ئەۋەىە كە يارمەتت بەدم لە ھەلگرتى بەرپرسىارىتتپەكەت ھەك باۋەردارىك.

زۆر گرنگە كە ئىستا لە ھەر كاتىكى دىكە زياتر بە كارى خۆت ھەلئىستت. كەلتورى رۆژاۋا ھەتا دىت زياتر مەسىح رەت دەكاتەۋە، ۋە مەسىحىۋونى بە ناۋى يان بە شىۋە وىرانىي دەھىنىت و بنىاد ناىت. لەبەر ئەۋە، پىۋىستە باۋەرداران شوناس و پىنگەى خۆيان بزائن. ھەرۋەھا پىۋىستە جىھانىش شوناسى ئىمە بزائن. تەمبىكردن يارمەتيدەرە بو جىا كردنەۋەى كلىسا لە جىھان. تەمبىكردن شايەتتى كلىسا و ھىزەكەى ۋە كو كۆمەلگايەكى تايەت و كەلتورىكى جىاۋاز روون دەكاتەۋە. نەك تەنھا ئەۋە، كىتپى پىرۆز - كىتپەكەمان كە پىچەۋانەى بوچوون و كەلتورى باۋى كۆمەلگاكەنە - دوۋپاتى دەكاتەۋە كەۋا خودا لەپىناۋى سوۋدى خۆمان تەمبىمان دەكات بو ئەۋەى لە پىرۆزىي ئەۋدا بەشدار بىن.

”باۋكەمان بو ماۋەيەك ئەۋەندەى بە باشيان زانىۋە تەمبىيان كروۋىن، بەلام خودا بو سوۋدى ئىمەيە تەمبىمان دەكات، تاكو بەشدارى پىرۆزىيەكەى بگەين. ھەموو تەمبىكردنىك لە كاتى خۆيدا ۋا دەرەكەۋىت كە ئازار بەخشە و خۆش نىيە، بەلام دواتر بەرۋوبومى ئاشتىيانەى راستودروستى دەگرىت بو ئەۋانەى پىي راھىنراۋن.“
(عىبرانىيەكان ۱۲: ۱۰-۱۱)

ئايا دەتەوئیت بەرھەمی ئاشتى و راستودروستى بو خۆت و کلئساكەت بىينيت؟
ئەگەر ئەوھت ناوئى، گرنىگى بە بابەتى تەمبئكردن مەدە. وہ ئەگەر دەتەوئیت ئەم
بەرھەمە تام بکەيت و يارمەتى کەسانى دیکەش بدەيت بىينن، لە خوئندنەوھى
ئەم کتئبە بەردەوام بە.

”ئەى يەزدان، خۆزگە دەخوازئى بە و کەسەى تۆ تەمبئى دەکەيت، لە تەوراتى
خۆت فئرى دەکەيت.“ (زەبوورەکان ۹۴: ۱۲)

به شی دووهم

ئاماده کاریی کار

کاتیک له کۆلیژی یه زداناسی بووم، گهنجیک له به شه ناو خۆبیه که ی مندا هه بوو که ناوی له خۆی نابوو «راوچیی کفر». وه بهم دوایانه بیستم که قوتابیه کی کۆلیژیکی تایبته به خویندن و لیکۆلینه وه له کتییی پیروژ دهستی کردوو به دامه زانندی کۆمه له یه کی تایبته به گفتوگۆکردن به ناوی «ئهمه راستیه که یه، قبوولی ده که ی یان نا، ئه وه کیشه ی تۆیه». ئینجا ئه و جوړه نووسه رانه هه ن که خویان به پارێزه ری مه ره کان ده زانن و له پۆست و نووسینه کانیاندا هه ر جاریک نازناوی گورگ به سه ر که سیکدا ده ده ن.

روونه که ئهم جوړه که سانه - من به سی ره گر^a یان ئه وان ه ی نارنجو که او یژن ناویان ده به م - نابیت ری گه یان پی بدریت له کلێسادا ته مبی کردن به ری وه به ن. ئاسانه که له دووره وه ناو و ناتوره له خه لکی بنییت و تۆمه تیان بخه یته پال.

”قسه ی به دکاران بۆسه ی خوین پرشته، ده می سه رراستان فریایان ده که ویت.“ (په نده کانی سلیمان ۱۲: ۱۶)

”له به رده م که سی گیل دوور بکه وه، چونکه له لیوه کانی زانیاری نابیسیت.“ (په نده کانی سلیمان ۱۴: ۷)

”گیل هه رچی تووره یی له دلدایه ده ریده بریت، به لام دانا خۆی ده گریت.“ (په نده کانی سلیمان ۲۹: ۱۱)

به لام به شیمانه یه کی زور، زۆرینه مان ده که وینه سه ر ری گای پیچه وان ه. ده کری ئیمه ده ست بکه ین به کۆمه لیککی گفتوگۆ و ناوی بنیین «ئهمه یه راستی، به لام

a سی ره گر: نیشانشکین، قه ناسبه ده ست

من نایلیم» یان «ئەمەیه راستی بە لām له گەل که سیکی دیکه ته ماشایه کی ده کهین». وه به م شیوهیه یارمه تی گورگه گه کان ده دەین که به گورگی بمیننه وه. ترسی نه وه ی که خه لکی چۆن له ئیمه ده پروانن، ریگریمان لیده کات له قسه کردن. به و شیوهیه ده رفه تی نه نجامدانی کاره دروسته که له ده ست ده دەین، وه کو چۆن سپاره ی په نده کانی سلیمان رینماییمان ده کات:

”وه لāmی راست وه ک ماچی لیوه.“ (په نده کانی سلیمان ۲۴: ۲۶)

”سیویکی زیپه و له زیو گیراوه، نه و قسه یه ی له کاتی خۆیدا ده کریت.“ (په نده کانی سلیمان ۲۵: ۱۱)

”به نه سه روتن فه رمانه روا قایل ده کریت، زمانی نه رمیش ئیسک ده شکینیت.“ (په نده کانی سلیمان ۲۵: ۱۵)

ئه گه ر روبه ر بوونه وه به کاریکی ئاسان یان زه حمه ت بینیت، هه ر هه موومان پیویستمان به یارمه تییه. ئیمه هه موومان پیویستمان به چوارچیوه یه کی هزری دروست و هه لویستیکی دلێ ته ندروست هه یه.

بروانه ئەم هه موونه روونه: عیسا پیمان ده لیت که پیویسته ته خته داره که ی ناو چاوی خۆمان ده ره پینین به ر له وه ی پوشکه که ی ناو چاوی که سانی دیکه ده ره پینین (مه تا ۷: ۳-۵). ئه گه ر دلێ نه و بیروکه یه ره ت ده کاته وه که ته خته دار له ناو چاوت هه یه، نه و پیویسته ئاماژه نه که یه ت بو نه و پوشکه یه ی که له ناو چاوی براهه ت ده بینیت ته نانه ت ئه گه ر تو له سه ر راستیش بیت و به راستی پوشکه یه ک له ناو چاوی براهه ت هه ییت.

ئه وه ی ده مه ویت له م به شه دا بیکه م نه وه یه که پینچ تاییه ته ندی پیشکه ش بکه م بو ئاراسته ی هزری دروست و هه لویستی ته ندروستی دل بو ته میکردن کلێسای:

۱. متمانه کردن به هیژی مزگینیی

مه سیح بو گووران

هه ندیک جار خه لک سه ریان لی ده شیویت که باسی ته میگردنی کلئسیایان بو ده کهیت. ئەهی هه وائی خووش له مه سیحیتیدا ئەوه نییه که ته نها به باوه پر نهک به کردار له ریگه ی خاچی عیسا و مردن و هه ستانه وهی له گونا هه کا ئمان پرگار بووین؟ ئەگه ر ئیمه به نیعمه تی خودا و له ریگه ی باوه پر وه پرگارمان بووه، چون ده کریی به هو ی کاریکی هه له وه له کلئسا ده ربکریین؟

مزگینیی مه سیح چیه؟

هه وائ هه خو شه که ئەوه یه که عیسا به و شیوه بیگه رد و ته واوه ژیا که ده بوا ئیمه بژیاباین، به مردنی له سه ر خاچ له جیاتی ئیمه باجی گونا هه دا، پاشان له مردن هه ستایه وه و گونا هه و مردنی به زاند. عیسا ئیستا پرگاری فه راهه م کردوو بو هه ر که سیک توبه بکات و باوه ری پی بهینیت، وه به لئیمان پی ده دات که جاریکی دیکه دیت بو ئەوه ی هه موو شتیکی بو ئەوانه چاک بکاتوه که سه ربه ئەون.

مزگینیی عیسا به راستی به باوه پر راستو دروستمان ده کات نهک به کردار، به لام ئەو باوه ره ی راستو دروست ده کات چالا که و کار ده کات. رو حی پیروزی خودا به راستی خه لکی ده گو رییت. مه سیح له سه ر خاچ باجی گونا هه کانی ئیمه ی دا که له نیو مردووان هه ستایه وه و هیژی گونا هه و مردنی شکاند و بووه نو به ره ی به دیهینانی نو ی. وه ئەو ئیستا ری نوینی گه له که ی ده کات بو ئەو به دیهینان و نه ژاده نو یه. عیسا ده بیته هو ی ئەوه ی که دووباره له دایک ببنه وه. پو لئس له نامه که ی بو باوه ردارانی رو ما سه رنجی ئەمه ده دات و ده لئیت:

”نه خیر! ئیمه که سه باره ت به گونا هه مردین، ئیتر چون تیدا بژین؟ ئایا نازانن ئیمه هه موومان که به له ئاوه لکیشان له گه ل عیسا ی مه سیح یه کمانگرتوو، هه روه ها له مردنه که شیدا یه کمانگرتوو؟ بو یه به له ئاوه لکیشان له گه ل ئەو بو مردن نیژراین، تا کو چون مه سیح له نیو مردووان به شکو ی باو که وه هه ستایه وه، ئیمه ش ژیا نیکی نو ی بژین.“ (رو ما ۶: ۲- ۴)

تۆبه‌کردن و باوه‌ر که دوو پرووی یه‌ک دراون، نیشانه‌ی جیاکه‌ره‌وه‌ی ئەم مروؤفایه‌تییه نوئییه‌یه. له‌به‌ر ئەوه، پئویسته له‌سه‌رمان که ده‌ستبکه‌ین به‌گه‌ران به‌دوای نیشانه‌کانی تۆبه‌کردن له‌ژیانی باوه‌رداردا. ده‌کرئ له‌ژیانی تاکدا دار و دره‌خت به‌گشتی بئ به‌ره‌م بئیت و ده‌کرئت ماوه‌یه‌ک رپه‌وه‌کانی ئاو به‌به‌فر داپووشرئت، به‌لام ناکرئت نیشانه‌کانی به‌هار بشاردرئته‌وه، که‌وا دار چه‌که‌ره‌ده‌کات و ده‌نگی هاژه‌ی ئاو دئیت و که‌م که‌م به‌چه‌که‌م مامزه‌کان ده‌رده‌که‌ون.

له‌به‌ر ئەوه پۆلس بۆ باوه‌ردارانی کۆرنسووسی نووسیوه: «خۆتان تاقی بکه‌نه‌وه ئاخو ئیوه باوه‌ردارن. له‌خۆتان بکوئنه‌وه. ئایا نازانن که عیسی‌ی مه‌سیح له‌ئیه‌دایه؟ مه‌گه‌ر ئەوه‌ی له‌تاقیکردنه‌وه سه‌رکه‌وتوو نه‌بووبن» (دووم کۆرنسووس ۱۳: ۵). په‌نگه ئەم نایه‌ته بۆ باوه‌ردارانی رۆژئاوا خۆش نه‌بئیت که‌وا شوین بنه‌مای تاکگه‌راییی که‌وتوون، به‌لام به‌روونی پۆلس باوه‌ری به‌وه‌ه‌یه‌که‌ بوونی عیسی‌ی مه‌سیح له‌ناخماندا گوپینی ژیاغمانی لئ ده‌که‌ویته‌وه. وه‌ئو گوپانه‌ ده‌کرئ له‌رینگه‌ی پشکنین و تاقیکردنه‌وه‌وه‌سه‌لمئیرئت. (جوون نیوتن)^a ده‌ئیت من ئەوه نیم که‌ ده‌بئیت بئیم، به‌لام به‌نیعمه‌تی خودا من ئەوه نیم که‌ رۆژیک بووم. ده‌بئیت هه‌موو باوه‌رداریک به‌مه‌سیح بتوانئیت وا بلئیت.

باوه‌رداران به‌مه‌سیح گونا‌ه‌که‌ن، به‌لام دژایه‌تییان بۆ گونا‌ه‌باوه‌رداربوونیان نیشان ده‌دات.

۲. قه‌ناعه‌تکردن به‌وه‌ی پیروزی باشتره‌ له‌ناپیروزی

ته‌می‌کردنی کلێسای هه‌یه‌ له‌به‌ر ئەوه‌ی خودا پیروژه، وه‌ له‌به‌ر ئەوه‌ی پیروزییه‌که‌ی چاکه‌.

ناتوانین نکۆلی بکه‌ین له‌وه‌ی که‌ ئیمه‌ له‌زۆربه‌ی کاته‌کان هه‌زمان له‌شه‌ی پیروزی نییه، ته‌نانه‌ت ئەگه‌ر وه‌کو ئەندامی کلێسا به‌نابه‌دلییه‌وه‌ئو وه‌شه‌یه‌ده‌ربیرین. هه‌یشتا به‌شیک له‌ئیمه‌ ئەوه‌ی ده‌وئیت که‌ جیهان پێشکه‌شی ده‌کات،

a John Newton

وهك ئه وهى له لیستی خواردنه كان ته ماشای زه لاته ده كات به لام دلی بو هه مبه رگر و په تاته ی سووره كراو لییدات.

به لام ته میگردنی کلیسای به و گریمانه ده ستییده كات كه خودا له هه موو شتیك باشتره. باشتر له به دیهینزاهه كانی، وه باشتر له وینه ی شیواوی به دیهینزاهه كانی - یان گونا. خودا له هه موو شتیك باشتره. وه ئه مه واتای ئه وهیه هیج شتیك باشتر نییه له وهی ته رخانكراو بیت بو خودا. ئه وهیه واتای راسته قینه ی پیروزی - ته رخانكراو و تاییه ت بیت بو خودا.

پیروزی چیه؟

پیروزی ئه وهیه كه داپراو بیت له گونا و ته رخانكراو و تاییه ت بیت بو خودا و شكوی ئه و.

سه خته ئه وه بهینیه ته پیش چاوی خؤ كه چؤ كه سیك ده توانیت ته میگردنی کلیسای به ریوه بیات به بی ئه وهی كه دان به وه دا بنیت كه پیروزی خودا باشترینه. نابیت ته میگردن بو ئامانجی

توله كردنه وه به كار بهینیت. نابیت به مه بهستی سزادانی كه سیك به كار بهینیت. ناتوانیت وهك ریگایه ك بو سه پاندنی دادپه روه ری له جیهاندا به كار بهینیت. تؤ ده بیت ته میگردنی کلیسای به ریوه بهیت، له بهر ئه وهی دنلیایت له چاكی خودا، وه گونا هی كه سیك و توبه نه كردنی دایده بریت له چاكه ی خودا. ده ته ویت ئه و كه سه زیاتر له هه ر شتیکی دیکه درك به چاكی خودا بكات. بابه ته كه وهك ئه وهیه كه تؤ چاكه ت بو منداله كانت ده ویت له كاتیكدا ته ماشای كرده وه ناپه سنده كانیان ده كه كیت كه وا دووریا ن ده خاته وه له چیژ وه رگرتن له و چاكیه.

به واتایه کی دیکه، پیوسته ته میگردن له په رؤشیه وه سه رچاوه بگریت. په رؤشی بو پیروزی، وه په رؤشی بو ئه وهی خواستی خودا بیته سه ر زه وی وهك له ئاسمان. په رؤشی بو باشترین.

به ده برینتیکی دیکه...

۳. بە خۆشەويستىيى خودا خۆشەويستى دەربېرە، نەك خۆشەويستىيى جيهان

پەپرە و كوردنى تەمبىكردن بۆ مەبەستى پىرۆزى، ئەو ەيە كە لە پىناوى خۆشەويستىدا ئەنجامى بەدەيت. خۆشەويستى ئەو ەيە كە باشتىنت بۆ كەسكى دىكە بوويت. ەو خودا ەمىشە باشتىنە. ئەو باشتىنە بۆ كەسكى كە گونا ەكات، باشتىنە بۆ تىمە، ەو باشتىنە بۆ كلىسا كاغان. خۆشەويستى راستەقىنە پىرۆزى دەويت بۆ ئەو كەسەى خۆشىدەويت.

خۆشەويستىيى راستەقىنە و پىرۆزى دوو شتن لىك جيا ناكرىنەو، بەلام جيهان نكۆلى لەمە ناكات. لەو تەى گونا ەاتوو تە ناو جيهانەو، جيهان واى دەبىنت كە رىزگرتن لە سەربەخۆيى مروّف شىو ەيەكى مەنەيە بۆ دەرختنى خۆشەويستى. كاتىك خودا دەفرمويت: ”ئەزمونى مەزنتىن خۆشەويستى دەكەن و چىژى لى وەرەگرن كاتىك ژىانتان بە پىرۆزى بۆ مەن دەهپنەو، جيهان ئەمە بە سووكايەتى وەرەگرىت. جيهان بەرەو دواو ەنگاوىك دەئىت و لە سەرسامىدا چاوى زەق دەبىت و ەاوار دەكات: ”خودا، چۆن بويرىي ئەو ت ەيە ەپندە خۆپەرست و رق لە دل بىت“.

خۆشەويستى بەگوپرەى كىتپى پىرۆز چىيە؟

ئەو ەيە كە ەزى چاكەت ەبىت
بۆ كەسى دىكە لەگەل زانىنى ئەو ەى
گەرەترىن چاكە خوداى پىرۆزە.

بەلام عىسا دەفرمويت: ”ئەو ەى منى
خۆشبووى كار بە وتەكانم دەكات، باوكىشم
خۆشى دەويت و من و باوك دىنە لاي و
لە لاي ئەو ىش نىشتەجى دەبىن“ (يۆحەنا
۱۴: ۲۳). ەروە ەا دەفرمويت: ”ئەگەر

ئىو ە كار بە راسپاردەكانم دەكەن، بە خۆشەويستىيە كەمەو ە پەيوەست دەبن،
ەروەك من كارم بە راسپاردەكانى باوكم كرددوو ە بە خۆشەويستىيە كەيەو ە
پەيوەست دەبم“ (يۆحەنا ۱۵: ۱۰). ەو يۆحەنا دەلئىت: ”ئەمە خۆشەويستى خودايە،
راسپاردەكانى بەجىبگەيەنن“ (يەكەم يۆحەنا ۵: ۳).

ئەم قسانە قسەى كەسىك نىيە كە دەيهوئىت چىژ و خوئىمان لەناو ببات. ئەمانە قسەى كەسىكە كە دەزانىت راسپاردهكانى خودا چاكە، چونكە خودا چاكە، وە ئەو خوئىيە چاوهپىي ئەو كەسانە دەكات كە رىگاي خودا دەگرەنەبەر. يوئەنا بەردەوام دەبىت و دەئىت: «راسپاردهكانىشى قورس نىن، چونكە ھەر كەسىك لە خوداوە لەدايك بووئىت جىهان دەبەزىئىت. ئەو سەر كەوتنەش كە جىهان دەبەزىئىت، باوهرمانە» (يەكەم يوئەنا ۵: ۳-۴).

تېروانىنى زەمىنىمان بو خوئەويستى بەرەو ئەو مان دەبات كە لەگەل خوئمان داخراو بىن لەسەر خودى خوئمان و ھەز و ھەستە كامان. بەلام خوئەويستى خودا دەمانگوازىتەو لەسەر خوئمان بەرەو دەرەو و وا دەكات بەسەر جىهاندا زال بىن. وە ئەمە لەو كاتەدا روودەدات كە چاومان بەرەو مەزنى و شكوى خودا دەكەينەو، ئىنجا بە رىگاي ئەودا پرۆين.

خوئەويستى ئەو نىيە كە واز لە بەدبەئىراو بەئىت و بەردەوام بىت لە دزايە تىكردنى بەدبەئەر.

ئايا پىغەمبەرئىك خوئەويست دەبىت كاتىك بەردەوام دەئىت «ئاشتى، ئاشتى»، لە كاتىكدا ئاشتى نىيە؟

لەبەر ئەو كاتىك ئامادە دەبىت بو كارى تەمبىكردن، لەمەر ھۆكارەكەى پرسيار لە خوئت بكە. ئايا تو قەناعەت ھەيە بەوھى كە خودا بائىرە و خوئەويستى خودا و پىرۆزىيەكەى بانگەپشتمان دەكەن بو ژيانىكى پر لە تىرى و خوئى؟ ئايا باوهرت ھەيە بەوھى كە مەسىح بائىرە لە ھەموو شتىك كە جىهان پىشكەشى دەكات؟ ئايا تو بەراستى دەتەوئىت ئەو خوشك يان براىەت كە گوناھ ھەليخە لەتاندوو، زياتر لە گوناھ، ئەزمونى خودا و خوئەويستىيەكەى بكات؟ ئەگەر وەلامەكەت بەئىيە، ئەوا تو ئامادەى بو سەرەتايەكى نوئى.

۴. متمانە کردن به‌وهی که ملکه‌چی بوّ خودا ئازادی راسته‌قینه‌یه

هه‌ندی‌ک له ئاره‌زووه پیر له گونا‌هه‌کان له هه‌ندی‌کی دیکه زیاتر ره‌گ داده‌کوتن. ده‌بینیت که‌سی‌ک له باوکیه‌وه فیری تووره‌یی ده‌بیت، وه ژنیک سه‌رسامه به ژنیک دیکه، وه کورپیک گرفتی ئیره‌یی و رقلیبوونه‌وهی هه‌یه به‌رامبه‌ر به براهی که هه‌مووان به باشتری ده‌زانن.

کاتی‌ک ده‌لین گونا‌ه به قوولی ره‌گ داده‌کوتیت، مه‌به‌ستم ئه‌وه‌یه که دریژ ده‌بیته‌وه به‌ره‌و ئه‌شکه‌وتیکی تاریکی میژووی که‌سی و زۆر دوورتر له‌وهی چاوی یاده‌وه‌ری بیینیت. وه هه‌ست ده‌که‌یت که‌وا هه‌میشه له‌وی بووه، له‌به‌ر ئه‌وهی نه‌ریتی‌کی خراب نییه که له هاو‌رپیه‌ک وه‌رتگری‌ت و بتوانیت به که‌می‌ک خواست و په‌ستانی هزری به‌سه‌ریدا زال بیت. هه‌ست ده‌که‌یت که‌وا پبویسته و سروشتیه و نا‌کری‌ت بگۆرپیت و هه‌رچه‌نده دووری به‌هیته‌وه ده‌گه‌رپته‌وه. هه‌ست ده‌که‌یت به‌وهی که ده‌بیت گونا‌ه به‌شی‌ک بیت له شوناست.

چهند جار گه‌لی پیرۆزی خودا بئ هیوا بوون به هۆی ئه‌و گونا‌هانه‌ی که وا دیاربووه له‌ناوناچن - ئه‌و گونا‌هانه‌ی که هه‌ز ده‌که‌ن ناوی لئ بنین مه‌حال.

جیهان ته‌ماشای ئه‌و هه‌ز و ئاره‌زووه قوولانه ده‌کات و داوای ئازادی چیژوه‌رگرتن ده‌کات لێیان: «ئهمه هه‌ز و ئاره‌زووه‌ی تۆیه و شتی‌کی باشه. ناخی خۆت ده‌ربهره». ئازادی به‌گۆیره‌ی تیگه‌یشتنی جیهان ئه‌وه‌یه که نه‌به‌ستریته‌وه بوّ ئه‌وهی بتوانیت چیژ له هه‌زه‌کانت وه‌رگری‌ت. وه ئیستا ئهم جوړه ئازادییه یه‌کی‌که له مه‌زترین به‌ها په‌وشتییه‌کانی ئیستای رۆژئاوا. به دنیایه‌وه خۆشه‌ویستی واتا ئازادکردن له په‌یره‌وکردنی ئه‌و جوړه هه‌ز و ئاره‌زووه قووله.

هه‌روه‌ها کتی‌بی پیرۆز گرنگی به ئازادی ده‌دات، به‌لام ده‌زانیت که‌وا ئازادی له شوینیکی دیکه هه‌یه. ئه‌و ته‌نها گرنگی نادات به ئازادی له کوّت و به‌ند و سنوره‌کان، به‌لکو ئازادی بوّ گۆرپه‌لی خودا و چوونه سه‌ر وینه‌ی ئه‌و: «راستی

دەناسن، راستیش ئازادتان دەكات“ (يۆحنا ۸: ۳۲). لەبەر ئەوە، ئازادىي جيهان ئەوهيه كتيبي پيرۆز ناوى لئده نيت كۆيلايه تى، كهوا ده لئيت ئيمه بوينه كۆيله ي هزه كاني پيشوومان (بروانه پۆما ۶ - ۷). كاتيک ده لئين كهوا كه سيك ئازاده كه دواى هه وه سه شكستخواردوو ه كاني بكه وئيت، وهك ئەوه يه به كۆيله يه ك بليين تو ئازاديت كه گوپراه لئى ئەو گه و ره يه بيت كه وئران ت ده كات؛ له م لئكچوو اندنه دا، ئەم گه و ره يه جه سته ي تو يه .

ئازادىي راسته قينه ئەوه يه كه له نوپوه له دا يک بيته وه بو ئەوه ي ئەو شته ت بو وئت كه خودا ده يه وئيت. ئيتر كه م كه م كه ز ده كه يت له راستى و كه سا يه تى و رپگاکان و كه ز و ئاره زوو ه كاني خودا - رپك ئەو شتانه ي كه خودا بو ي له به رچاو گرتوو ين. چپژ و خو شىي خودا ده بيته چپژ و خو شىي تو. ئازادى به پي كتيبي پيرۆز ئەو ئازاديه يه كه سه ما كه رپكى شاره زا له كاتى سوورانه وه يه كى كامل و جوان له سه رى په نجه كاني پي ئەزموونى ده كات؛ وه ئەو ئازاديه يه كه وا پيانۆزه نئيك چپژى لئ و ه رده گرئت كاتيک ئاواز و جو له كاني تئكه ل به يه كتر ده كات، هه روه ها ئەو ئازاديه يه كه ئەندازيارپكى به هره مه ندى ته لارسازى چپژى لئ و ه رده گرئت له و كاته ي هئله كاني پئنووسه كه ي به رهه مى ته لارپك دروست ده كات كه هه و ره كان ده برپت.

به ده برپنيكى ديكه، ئازادى به پي كتيبي پيرۆز ئەوه يه كه پيشه گه رپكى لئها توو شتيكى جوان و باش دروست ده كات كه به دريژايى چه ندين سالى مه شق و راهيئان و شه ونخوونى فيرى ده بيت. ته ميكردى كئيسايى به هيواشى و وريابه وه له پئناوى ئەو جو ره ئازاديه كار ده كات. بو ژيانى وشه ي خودا و خو شه ويستى مه سيح مه شق به هزر و دلّه دووباره له دا يكبو وه كان ده كات. ئايا شتيكى جوان تر هه يه له ژيانئيك كه وئنا ي ميهره بانى و خو شه ويستى و چا كه و راستودروستى و دانايى و سو زى خودامان بو ده كات؟

كه واته بيروكه ي ته ميكردى ئەندامانى كئيسا هه رده م ئەوه نيه ره گه كاني

گوناه هەلبکیشریڻ کەوا بە قوولی لە ژيانان چينزاوه - بەلای کەم لەم ژيانەدا نا، بەلکو بۆ ئەوەیە پیکەووە دەستبکەین بە مەشقکردن بۆ پیرۆزی. پێویستە بە ئازادی درۆیین هەلنەخەلەتیین و پادەستی هەووەسەکانی جەستەمان نەبین. لەبەر ئەوەی هەرچەندە حەز و ئارەزوو پەر لە گوناھەکانمان سروشتی دەربکەوێت، باوەرداران بە مەسیح پشت بە هیزی سەروروشت دەبەستن بۆ گۆرینی و خۆدروستکردنەویان؛ کەم کەم ئەو کارە دەکەن هەتا ئەوەی لە پۆژی دوایدا کەم و تەواو دەبن.

بە پێی کتیبی پیرۆز ئازادی چیه؟

ئازادی هەبوونی حەز و توانایە بۆ کارکردن بە خواستی خودا.

هەر چەندە حەز و ئارەزوووەکانمان قوول بێت، پۆچی خودا دەگاتە قوولایی زیاتر (یە کەم کۆرنسۆس ۲: ۱۰-۱۶). پۆلس دەلێت: "کەواتە پادە کەم نەک وەکو یەکیک ئامانجی نەبێت، بۆکسین دەکەم نەک وەک لە هەوا بەدەم. بەلکو لەگەڵ لەشم توند دەبم و دەیکەمە کۆیلە، نەوێک لەدوای ئەوەی بۆ خەلکی دیکە جارم داوە، خۆم رەت بکریمەوه" (یە کەم کۆرنسۆس ۹: ۲۶-۲۷). پۆلس هەموو ئەوانە ی کردوووە سەرباری ئەوەی درکیک لە جەستەیدا هەرگیز لێی دوورنەکەوتۆتەوه (دووهم کۆرنسۆس ۱۲: ۷-۹). ئیمە لە کلێسادا پیکەووە ئەمە دەکەین و بۆ یەکتەری دەکەین. تەمبیکردنی کلێسای وانا مەشق و راهینانی بە کۆمەڵ.

ئەگەر پەرۆشیت بۆ پیرۆزی و پالنه رەکەت خۆشەویستییه، ئەوا تۆ لە تەمبیکردندا لەسەر رێگای راستیت. بەلام با ئەمە زیاد بکەم: ئامانجت لە راستکردنەوهی گوناھ پێویستە ئازادبیش بێت. پەيامت بۆ ئەو کەسە ی کە گوناھ دەکات پێویستە هەردەم ئەمە بێ: «مەسیح ئازادی کردین تاکو بە ئازادی بژین، بۆیە چەسپاو بن و جارێکی دیکە ملکەچی نیری کۆیلا یەتی مەبن» (گەلاتیا ۵: ۱).

بەلام، بێگومان لە خالێکی دیاریکراودا، ئیمە تەنها بە مەبەستی مەشقکردن

ئەندامان تەمبىي ناكەين، بەلكو بە مەبەستى پزگار بوونىش (يەكەم كۆرنسۆس ۵: ۵). كاتىك دەگەينە ھەنگاۋى كۆتايى لە تەمبىي كۆردن و تاكى گوناھبار لە كلىسا دادەپردىت، ئەوا ئىمە پرايدە گەيەنن يان دەلىين كە وا ديارە ئەو پىويستى بەو ھە پزگار بكرىت. ۋە ھىوامان ئەو ھەيە كە ئەو ھەنگاۋى كۆتايى لە دابران ھۆشدارى پى بدات و ئاگادارى بكتەو ھە بو ئەو راستىيە. لىرەدا ۋەك ئەو ھەي ئىمە بو ماۋى چەند مانگىك لە ھەرگاي بازاري كۆيلەكان پرا دەو ھەستين و ھىوا دەخوازين كەوا ئەم كۆيلەيە ۋاز لە كۆتەكانى بھىيىت و ئازاد بىيت، بەلام ئەو پىداگري دەكات لە رەتكردنە ھەي، كەوا ھىچمان بو نامىنئەو ھە جگە لە ھەي پروومان ۋە رېگىپىن و برۆين بەو ھىوايەي لەو كاتەي كە ئىمە دەپروين تەماشامان بكات بو ئەو ھەي ئەو دىمەنە بىتە ھاندەرى تاكو ۋاز لە كۆتەكانى بھىيىت و بەدوامان بكتەو.

۵. بايەخدان بە دانايى زياتر لە سەلماندى پوانگەي خۆت و خستەرووي بىرۆكەكانت

با ۋاي دابىين كە ھاۋرپىيەكت سووكايەتيت پى دەكات. يان تۆ لەگەل باۋەپدارىك قسە دەكەيت كە ھاۋسەرگىرىيەكەي كىشەي ھەيە و ھەست دەكەيت كە ھەلەي ئەو ھەي. يان ۋاي دابىي كە بەھۆي قسەكردنە بەردەوامەكانى بە گالئە جارىيە ھە لەسەر كەسانى دىكە، ھەست دەكەيت يەكەي لە ئەندامانى كلىساكەت كە سىكى دلپەقە. سىپارەي پەندەكانى سلىمان باسى چەشنە مروقتىك دەكات كە سەرنجى ھەريەك لەو بارودۆخانە دەدات و بە زوويى خۆي دەخاتە نىو بابەتەكەو.

”ئەو ھەي ۋەلامى شتىك بدانەو ھە پىش بىستنى دەبىتە ماىەي گىلايەتى و شەرمەزاري بوى.“ (پەندەكانى سلىمان ۱۸: ۱۳)

”گىل خۆشى لە تىگەيشتن ناىيىت، بەلكو بە پەخشكردى ئەو ھەي لە دلدايە.“ (پەندەكانى سلىمان ۱۸: ۲)

گىل دەيەوئەت بە باشى خۆي نىشان بدات. ئەو چىژ ۋەردەگرىت لە

پراستکردنه‌وهی که‌سی دیکه چونکه پیی وایه به‌و شیویه گوره‌تر دهرده‌که‌وئیت. وه پیی وایه به‌و هوویه‌وه هم‌وو که‌سیک ده‌زانیته لیها‌توو له‌و شته و به‌سه‌ر کیشه‌دا زاله. بویه، بروی هه‌لده‌ته‌کینیت و خوئی به‌ بیتاوان ده‌زانیته.

به‌لام که‌سی دانا له‌سه‌رخۆ هه‌نگاو ده‌نیت؛ به‌له‌ ناکات:

”ئه‌وه‌ی دره‌نگ تووره‌ بیت باش تیده‌گات، به‌لام ئه‌وه‌ی هه‌له‌شه
بیت گیلایه‌تی دهرده‌خات.“ (پهنده‌کانی سلیمان ۱۴: ۲۹)

”دانا گوئی لی ده‌گریته و فیربوونی زیاد ده‌بیت، تیگه‌یشتووش
راوئیزی باشی ده‌ست ده‌که‌وئیت.“ (پهنده‌کانی سلیمان ۱: ۵)

ئه‌وه‌ی بایه‌خ به‌ دانایی ده‌دات، تیده‌گات که‌ ژیان ئالۆزه و ئاسان نییه. کاتی وا
هه‌یه‌ پیوسته‌ وه‌لامی گیل به‌پیی گیلایه‌تییه‌که‌ی نه‌دریته‌وه (پهنده‌کانی سلیمان
۲۶: ۴). وه‌ کاتی دی هه‌یه‌ پیوسته‌ وه‌ک گیلایه‌تییه‌که‌ی وه‌لامی گیل بدریته‌وه
(ئایه‌تی ۵)؛ کاتی پرووخاندن و کاتی بنیادنان هه‌یه، کات بو‌هاوئیشتنی به‌رد و کات
بو‌کوکردنه‌وه‌ی به‌رد، کاتی باوه‌ش و کاتی جیابوونه‌وه، کاتی بیده‌نگی و کاتی
قسه‌کردن، کاتی خو‌شه‌ویستی و کاتی رق، کاتی شه‌ر و کاتی ناشتی (ژیرمه‌ندی
۳: ۳، ۱۵، ۷-۸). که‌سی دانا هه‌رده‌م گرنگی به‌ کات ده‌دات. وه‌ کات هه‌یه‌ بو‌
سه‌رزه‌نشتی ئه‌ندامیک و کاتی نه‌گونجاو هه‌یه‌ بو‌سه‌رزه‌نشتی.

با ئیستا بگه‌رپینه‌وه‌ سه‌ره‌تای ئه‌م خاله. ره‌نگه‌ به‌هه‌له‌ له‌ قسه‌کانی
هاورپیه‌که‌ت تیگه‌یشتیبه‌ که‌ سووکایه‌تی پیکردی یان ده‌کری هۆکاره‌که‌ می‌رده‌که‌
نه‌بیت وه‌ک ئه‌وه‌ی توؤ پیت و ابوو. یان ئه‌و خوشکه‌ دلّی ره‌ق نه‌بی، ره‌نگه‌ ئه‌و
هه‌ستی به‌ پشتگوئخستن کردبی، یان ره‌نگه‌ ئه‌ویش بریندار بووبی.

هه‌ندی‌ک جار، کلئساکان له‌پیناوی ریکخستن و کارایی ئیشه‌که‌یان، سیاسه‌تی
دیاریکراو له‌مه‌ر ته‌مبیکردن داده‌پرژن، وه‌کو: «له‌ حاله‌تی فلان و فیساردا،

دهستده كهين به ته مبيكردني كليساى. به لام له ترسى ئه وه خو مان له لايه ك په يوه ست بكهين كه وا كتيى پيرۆز تيدا په يوه ستمان ناكات، پيوسته ئه م سياه ته هه تا ئاستيک نهرم بيت به زيادكردني «له بارى ئاساييدا»، كه وا ده كرى بليين: «له بارى ئاساييدا دهستده كهين به ته مبيكردن...». دانايى له لايه نى به رامبه ر تيده گات. هه روه ك فهيله سوفيكى يونانى ده لئيت: «هيچ كه سيك دوو جار پى ناخاته نيو هه مان رووباره وه». بوئه دانايى مكوره له سه ر پرسىارى زور بو تيگه يشتن له ورده كارى بارودوخه كه. بارودوخى قورس له بهرچاو ده گريت و گوئى له روونكرده وهى جوړاو جوړ ده گريت، هه رده م باشتري له بهرچاو ده گريت و پيى وا نيه خراپ بيت.

دانايى به گوږه ي كتيى پيرۆز چيه؟

در ككردنه به وهى ته واوى گه ردوون
مولكى خودايه، وه هه بوونى ليها تووي
هه لسوكه و تگردن له گه ل ئالوزيه كاني
جيهائيكى ريكويك و هاوكات هه نديك
كات پيشبيني نه كراو و ته نانه ت
نادا دپه روه ر.

كه سى دانا مه شق به خوئى ده كات بو
ميهره بانى و نهرمونيانى به رامبه ر به
كه سانى ديكه، وه ده زانيت كه دانايى
له خودا وه ديت نه ك له خو يه وه:
«چونكه يه زدان دانايى ده به خشيت،
زانبارى و تيگه يشتنيش له ده مى ئه وه»
(پهنده كاني سليمان ۲: ۶). كه سى دانا
چاوه رپي ئه وه له كه سى به رامبه ر ناكات

شيتك له سه رووى تواناي خوئى بكات. ئه مه واى ليدنه كات ئارام بيت و دوودل
نه بيت. كه سى دانا ده زانيت كه وا تيگه يشتن به هيواشى ديت، هه روه ك مندا ل
پيوستى به چه ندين ساله بو ئه وهى له باوكيه وه فير بيت. ناتوانيت گريمانه بو
ئهنجامه كه بكات، به لكو ده بى چاوه رپي په روه ردگار بكات. له بهر ئه وه پيوسته
ئهو كه سه ي كه ته مبيكردن جييه جى ده كات زور ئارامگر بيت!

هه روه ها كه سى دانا زياتر بايه خ به دانايى ده دات وه ك له سه ركه وتن و بردنه وه.
هه رده م به پرسىار ده ستپيده كات نه ك به تومته. كه سى دانا گوئى راده گريت و
به رده وام له ناماده ييه بو گوړانى رپره وى بابه ته كان له كاتى ده ركه وتنى پاستيى

نووی بۆ بهردهم پرووناکی. ئەو ناترسیت لهوهی دان به ههلهکانیدا بنیت. خۆپهرستی له هیچ گفتوگۆیه کدا رابه ر نییه.

بهلام ئهوهی گرنگی ده دات به ناوبانگ و بردنهوه، گوئی ناگریت. هه رکه گفتوگۆ و چهله حانی پروویدا، له لای ئه و گه رانه وه نییه؛ واتا ده بیته بیاته وه و سه ربکه ویت. سه ره تا به لگه و پروونکردنه وه کان ده خاته به رده ست بۆ ئه وهی جیاکاری و پێشداوه ریه که ی پشتراست بکاته وه. ئه وهی گرنگیه کی زۆر به بردنه وه و سه رکه و تن ده دات، ته رازووێکی نارێکی هه یه؛ یه کیک له تای ته رازوو که قورستر ده بیته بۆ ئه وهی وه کو که سیکی باش ده ربکه ویت.

”یه زدان قیزی له به کارهێنانی دوو کیشی جیاواز ده بیته وه، ته رازوو ی لاسه نگ باش نییه.“ (په نده کانی سلیمان ۲۰: ۲۳)

” له به رده م خودا و عیسا ی مه سیح و فریشته هه لبژێردراوه کان رانده سپیرم، ئەم پاسپاردانه به بی لایه نگری به جییه گه ی نه و هیچ شتیکی به ده مارگیریه وه مه که.“ (یه که م تیمۆساوس ۵: ۱۲)

له به ر ئه وه کاتیکی خۆت ئاماده ده که یته بۆ ته مپیکردن، پرسیار له خۆت بکه، ئایا په له ت کرد له حوکمی پێشوه خت له سه ر هه لویسته که؟ یان ئایا به راستی ده ته ویی چه ز ده که یته تیبگه یته؟ ئایا تۆ ده توانیت له رینگه ی پرسیار ی راسته قینه وه ده ست به گفتوگۆ بکه یته نه ک ئه و پرسیارانه ی که ده بنه هوی ده مکو تکردنی به رامبه ره که ت؟ ئایا تۆ درک ده که یته به وهی دانایی له سه ره وه له لای خودا وه دیت، نه ک له نه زموونی فراوانی خۆت یان له ژیانته؟ وه له کو تاییدا، ئایا ده زانیت که ئیمه هه موومان به هیواشی له داناییدا گه شه ده که ین، به وه شه وه که گونا هه که ی کردوو ه؟ ره نگه کاردانه وهی سه ره تاییان هه ندیک توند بیته، به لام چاوه رپی بکه و بزانه دلێ نه رم ده بیته. هه ندیک کات ده رکه و تنی راستی کاتی پێویسته، مه گه ر نه؟ پیم وایه ئەم راستیه دایک و باوکت ده گرێته وه.

که لتوری ئەندامییەتی واتادار

هەر وهک بارودۆخی هاوسەرگیری، دەکرێ تەمبیکردنی کلێسای بە خراپی ئەنجام بدرێت. وه به داخه وه، له زۆربهی بارودۆخه کاندای بهو جۆرهیه. یه کێک له ئاسانترین پێگاکان که وا دهکات تەمبیکردنی کلێسای بە باشی به پێوه نه بردرێت، جانی ئیدی لایهنی تەمبیکەر توو بیت یان ئەندامیکی دیکه ی کلێسا، ئەوهیه که هه موو په یوه ندییه کانت له گه ل خیزانی کلێسادا به پچراوی و لاوازی به پیلێته وه، له دهره وهی کۆبوونه وهی ههفتانه کاتیان له گه ل به سهر نه بهیت، وه به رهتێنان له کهسانی دیکه دا نه کهیت یان گوو له ئەزموونه کانیی ژیا نیان نه گریته؛ ته نانهت ئەگه ر په یوه ندیشت له گه لیان هه بوو، روون نه بیت و دان به گونا هه کانتدا نه ئی. به روو که شی بژیت و په یوه ندییه کانت له گه لیان روو که ش بیت. له پینا و هه چ یه کێک له خوشک و بریانت له باز نهی حه سانه وهی خۆت دهر نه چیت؛ ئینجا چه ند سالی ک پاش ئەوه، ده سته که به تەمبیکردنی خه لک و ئاراسته کردنیان، ئەو کاته بزانه تەمبیکردنی کلێسای چۆن ده بیت.

له پراستیدا، تەمبیکردنی کلێسای به باشترین شیوه کار دهکات کاتێ خوشه ویستی و هاندان قسه ی یه که م ده که ن. (هێنری دروموند) نووسیویه تی:

”بو چه ند ساتیک بیر بکه وه، ده بینیت ئەوانه ی که کاریگه رییان له سه رت هه یه ئەوانه ن که باوه ریان به تو هه یه. له ژینگه ی گو مان و پارا ییدا، مرو ف و شک هه لده گه رپیت؛ به لام له و ژینگه یه دایه که گه شه ده که ن و په یوه ندییه پر له هاندان و په رو ده یی ده دۆزنه وه“^a.

ئیمه به خیرترین کات پراستکردنه وهی ئەوانه وه رده گرین که به در پێایی کات خوشه ویستی یان بو دهر خستووین. ئایا له کلێسادا خوشه ویستی به رامبه ر که سانی دیکه دهر ده پریت و خه لکی به خوشه ویستییه که تدا ده تناسنه وه؟ ئەگه ر له کلێسادا

a Henry Drummond, *The Greatest Thing in the World* (Grand Rapids, MI: Revell, 1911).

دەسەلاتت ھەيە، ئايا بەو دەناسرئیت کە دەسەلاتە کەت بە کار دەھئینی بو بنیادنان
نە ک بو پرووخان؟ ئە گەر وەلامە کەت ئەو ھەيە بئینی «نا»، ئەم کتئیە بخە لایە ک و
سائیکی دیکە بگەرئو ھەری.

به شی سییه م

شوینی کارکردنت

گرنکه که وا ئه ندامی کلّیسا بیت. له راستیدا، له م سه رده مه دا، ئه ندامییتی کلّیسا له رۆژاوا له هه موو سه رده میکی دیکه گرنگتره.

له پيشوودا، هه مووان ده یانگوت که وا شوینکه وتووی مه سیحن، جا ئه گهر به راستی وا بوونایه یان نا؛ له هاوړپیی قوتابخانه و هاوکاره که ته وه بگره هه تا ده گه یشته مامۆستا و پزیشک و خاوهن دوکان و پارێزگاری شار. بوچوونیان سه بارهت به باوه ړیان وای ده کرد ژیان له گه لیان ئاسان بیت و له گه لیان به ئاسانی بگونجیی. بنه ماکانی ئه وان پشتگیری له بنه ماکانی تو ده کرد، وه کو: به سه رپرستی کار بکه، پيش هاوسه رگیری سیکس مه که، به ده م شوانی کلّیساوه خنده یه ک بکه و ته وقه ی له گه ل بکه، کاتیک رۆژی یه کشه م له ده رگای کلّیسا دپته ده ره وه. له و کاته دا، زۆر به ی کات، زۆر که سی دووړوو هه بوو. په نگه ژماره ی مه سیحیه پروکه شییه کان زیاتر بوو بیت له مه سیحیه راسته قینه کان. ئه و کاته ژماره یه کی زۆر که م له سه رنووسه رانی رۆژنامه کان و ده رهینه رانی فلیمه کانی هوئیود دژایه تی بنه ما بنه په تیه کانی باوه ړی مه سیحیان ده کرد. به که سی رق له دل ناویان نه ده هیئای له بهر ئه وه ی که باوه ړت به و شتانه هه یه که هه میسه شوینکه وتوانی مه سیح باوه ړیان پیی هه بووه.

به لام بارودوخه که گوړا و وه ک پيشتر نه ما، له لایه ک بو باشتر و له لایه کی دیکه بو خراپتر. پیدانی مافه مه ده نییه کان به ئه فریقاییه ئه مریکییه کان شتیکی باشه. هه روه ها کو تاییه اتنی بیروباوه ړی که سائیک که خو بان به باوه ړدار داده نا و به راستیش باوه ړدار نه بوون، ئه مه ش له شته باشه کان بوو. به لام له لایه کی دیکه وه، هه تا دیت بو شوینکه وتوو یه کی مه سیح زه حمه ت و زه حمه تر ده بیت که

باوه‌پری خوئی په‌پرهو بکات و وه‌کو تاکیکی باوه‌ردار بژی؛ بیگومان عیسا به‌ئینی
ئه‌وه‌ی داوه که باوه‌رداران ژیانان سه‌خت ده‌ییت. ئه‌ی باسی ئه‌وه‌ی نه‌کرد که‌وا
له‌ جیهان توشی ته‌نگانه ده‌یین؟

ئه‌م‌ریکایه‌کان حه‌ز ده‌که‌یین که‌وا وه‌ک بیرم‌ندی سه‌ربه‌خو ته‌ماشای خوئیان
بکه‌ن، به‌لام به‌راستی هیچمان به‌و جوړه‌نین. ئیمه‌ ئه‌و جله ده‌پوشین که‌وا
که‌سانی دیکه‌ش ده‌پوشن و به‌و به‌رنامه‌ ته‌له‌فزیوئیانه پی‌ده‌که‌نین که‌وا
هاورپیکانیشمان پی‌ی پی‌ده‌که‌نن. له‌ کاتی مؤله‌ماندا له‌ هه‌مان ئه‌و شوپانه‌پاره
خه‌رج ده‌که‌یین که‌وا هاورپیکانیشمان سه‌ردانی ده‌که‌ن. ئیمه‌ هوکم له‌سه‌ر راست و
هه‌له‌ ده‌ده‌یین، هه‌روه‌ک هاورپیکانیشمان هه‌مان شت ده‌که‌ن. هه‌موو ئه‌وه‌ له‌به‌ر
ئه‌وه‌یه‌ ئیمه‌ زور کاریگر ده‌یین به‌و که‌سانه‌ی له‌ کومه‌لگادان و له‌ ده‌ورو به‌رمانن.

که‌واته‌ له‌م کاتانه‌دا، له‌ هه‌ر کاتیکی پیشوو گرن‌گتره‌ که‌وا له‌گه‌ل کلپسادا بژیته.
ئه‌گر ئه‌وه‌ نه‌که‌ییت پی‌ویسته‌ له‌سه‌رت له‌م جیهانه‌دا به‌ ته‌ن‌ها به‌ پیچه‌وانه‌ی
ته‌وژم مه‌له‌ بکه‌ییت بو ئه‌وه‌ی وه‌ک باوه‌ردارپیک‌ر‌زگار بیت؛ پیته‌ وایه‌ ده‌توانیت
به‌ ته‌ن‌ها ئه‌وه‌ بکه‌ییت؟

کلپسای ناوخوئی چییه؟

له‌ به‌شه‌کانی پ‌ا‌ب‌ر‌د‌و‌و باسم‌کرد که‌وا عیسا هه‌موو باوه‌ردارانی پاس‌پ‌ا‌ر‌د‌و‌وه‌ که
بیینه‌ به‌شی‌ک له‌ ته‌م‌ب‌ی‌ک‌ر‌د‌نی کلپسای کاتیک کلپسا پی‌ی هه‌ل‌ده‌ستیت. پ‌اشان
هاتینه‌ سه‌ر ئه‌و چوارچپوه‌ هزری و هه‌لوپستی دل‌ه‌ی که‌ بو ئه‌و کاره‌ پی‌ویسته.
با‌چه‌ند ساتیک به‌سه‌ر‌به‌یین بو ئه‌وه‌ی بیر له‌ شوینی کارکردنی راسته‌قینه‌مان
بکه‌ینه‌وه: ئه‌و کلپسایه‌ی تو تیتیدا ئه‌ندامیت. هه‌روه‌ک باسم‌کرد، ئیستا له‌ هه‌ر
کاتیکی پیشوو گرن‌گتره‌ که‌ بیته‌ ئه‌ندامیکی راسته‌قینه‌. به‌لام کلپسا چییه؟

چه‌ند پ‌ی‌گ‌ایه‌ک هه‌یه‌ بو وه‌لامی ئه‌م پ‌ر‌سیاره‌. وشه‌ په‌سه‌نه‌که‌ له‌ یونانی به‌

واتای "بانگه‌یشتکراوان" دیت. کتیبی پیروژ به چند دهربرینیک ئاماژه بو کلیسا ده کات، له وانه: گه لی خودا، جهسته ی مه سیح، په رستگای رۆح، گه لیک ی پیروژ، کاهینیتی پاشایانه، میگهل، راگر و بناغهی راستی، وه چه ندین دهربرینی دیکه. وه له (کرداری نیردراوان ۹: ۴)، عیسا خو ی یه کسان کردوو به کلیسا. له راستیدا، ده کری چهن دین کاتژمیر بیر له هه ریه ک له و سیفه تانه بکهینه وه.

خوزگه له گه لم ده هاتی بو ناوچه ی (دوپونت) له واشنتنی پایته ختی ئەمریکا. ئەگەر باکووری رۆژئاوا له سهر رێگای ماسه چوست ده سته بکهین به رۆیشتن، له لای باکوورمان بالوێزخانه ی پرتوگال ده بینین و له لای راستمان بالوێزخانه ی ئەنده نوسیا، ئینجا له لای راست بالوێزخانه ی هیندستان، دواتر له لای چه پمان بالوێزخانه کانی توگو و سودان و باهامس و ئیرله ندا و رۆمانیا ده بینین. خه ریک بوو له بیر ی بکه م، له لای راست بالوێزخانه کانی تورکمانسان و یۆنان هه یه. وه رێگای ماسه چوست به رده وام ده بن به بالوێزخانه کانی کۆریای باشوور، بۆرکینا فاسو، هایتی، کرواتیا، ماداگاسکار، پاراگوا ی، ملاوی، و چه ندینی دیکه.

به و ناوچه یه ده گوتریت ریزی بالوێزخانه کان که به راستی جوانه. له به رده م هه ر بالوێزخانه یه ک ده بینیت ئالای ئه و ولاتانه ده شه کیته وه. برۆ ناو ته لاره که و ده بینیت خه لکی له و ئی به زمانی خو یان قسه ده که ن. ئیواره نایان له گه ل بخو، له و خو راکانه ده خو یت که وا له خا که که یان ده یچینن. ئینجا برۆ بو نوسینگه ی بالوێز گو یبک ره له کاروباری دیبلۆماسی ئه و ولاته. له راستیدا، ئه وه ته نها گریمانه یه، چونکه هه رگیز له و ئالایانه زیاترم نه دیوه و نه چوومه ته ژووره وه!

بیگومان واشنتنی پایته خت بالوێزخانه ی زیاتری لییه. جو ری دیکه ی بالوێزخانه ش هه ن: کلیسای ناو خو یی که مزگینیی مه سیح راده گه یه نن. کلیسای ناو خو ییش نوینه رایه تیی شانشینیکی دیکه ده کات که له هیه چه نه خشه یه کدا ئه م شانشینه نایینیت. شانشینیی مه سیح له کو تایی سه رده مه کان چاوه ریمان ده کات، به لام هاو لاتییه کانی له سه رده می ئیستاماندا ده رکه وتوون: له رۆژی په ره رده گاردا پیکه وه

كۆدەبنەو، يەكەم پوژزانى ھەفتە، وە پەيامى عىساي پاشاي رزگار كەر بلاو دەكەنەو. بە لەئاو ھەلگىشان ئالاكانيان بەرز دەكەنەو، وە خوانە بەناوبەنگە كەيان لە شيوەى نان و شەراب دەپت.

بەلن، من بە مەجازى قسە دەكەم كاتىك كلئسا بە بالويزخانە دەچوئىم. بەلام بەراستى كلئساي ناوخوئى بەو جوړەيە. ھەر وەك نووسەرانى پەيمانى نوئ دەلپن لە (فيليبى ۳: ۲۰ و عيرانييە كان ۸: ۱۱ و ئەفەسووس ۲: ۱۹ و يەكەم پەترۆس ۱: ۱). ئيمە گەلى شانشىنى مەسىح و نەتەو ەيەكى پيروزين لەنيو نەتەو ەكانى ئەم جيهانەدا دەژين. وە كو بوونەو ەي كلئسا ئەو جوړە بالويزخانەيە بو شانشىنى مەسىح. پيگەو، كرئوش دەبەين بو خودايەكى جياواز لە خوداوەندەكانى جيهان، وە كەلتورپكى دەرهو ەي ئەم جيهانەمان ھەيە: بە رۆح ھەژارين، بەھوئى گوناھە كامانەو ە دلئەنگ دەبين، نەرمونيانين، تينو و برسى دەبين بو راستودروستى، خاوەن بەزەيى و دلپاكي و ئاشتتپاريزين. تەنانەت ئامادەى ئەو ەين كە بچەوسپينەو، قسە كامان جياوازە و نەريتە كامان ناموئە. دەكەين زەحمەتە بو كەسانى ديكە لئى تيبگەن وەكو بەخشينى پارە كامان. ئينجا كارى بالويزبوونەكە شمان ھەيە: خەلكى بانگھيشت دەكەين بو ئەو ەي لەگەل پاشاكەمان ئاشت ببنەو ە (دوو ەم كوړنسووس ۵: ۱۶-۲۱).

كلئسا چيە؟

كوئمەلپك باو ەردارن كە خوئان بە شوئنگەوتەى مەسىح دەزانن و بەردەوام بە ناوى مەسىحەو ە لەگەل يەكتر كۆدەبنەو، مزگينى دەدەن و رپورەسمە ئايينبەكان پەپرەو دەكەن.

بە دەبرپنپكى ديكە، پئويستە گەل و نەتەو ەكانى ديكەى جيهان بئنه ناو يەكپك لە كو بوونەو ە كامان و بلپن: ”ئەو كەسانە وەك ئيمە ھەلسوكەوت ناكەن، لە كوئى ھاتوون؟“ پئويستە بە دانايى خودا سەرسام بن كاتپك بە يەكبوون و يەكيتيە كەماندا دەردەكەوئت (ئەفەسووس

۳: ۱۰)، پئويستە ئيرەيى بە خو شەويسيتمان ببن (يوحنا ۱۳: ۳۴-۳۵)، وە بەرەو

خودا بئین و شکۆداری بکهن کاتیک کاره چاکه کائمان ده بئین (مه تا ۵: ۱۶؛ یه کهم په ترۆس ۲: ۱۲).

پۆیسته کلێساکه ی من و توۆ له بانگهێشتکراوان پیکبیت. ئیمه گه لی خودا و شوینی نیشته جیبوونی پۆحی پیرۆز، وه جهسته ی کوره کهین! ئیمه له جیهانیکی دیکه یین و کۆبوونه وه کائمان له ههر کوپیه ک بیت وه ک بالۆیزخانه کانی شه قامی ماسه چوسته له واشنتن، به لام کلێسا نامۆتر و خۆشتره.

دهسه لاتى کلێسای ناوخۆیى

سهربارى ئه وه، کلێسای ناوخۆیى دهسه لاتى هه یه بوۆ قسه کردن به شیوه یه کی تایهت و سه ره کی سه بارهت به عیسای پاشا. بوۆ نموونه، سه رنج له وه بده که بالۆیزخانه ی ئه نده نوسیا له واشنتن ده توانیت به نوینه رایه تی حکومه تی ئه نده نوسیا قسه بکات زیاتر له گه شتیاریکی ئه نده نوسی که له شه قامه کانی ئه نده نوسیا ده گه رپیت. به هه مان شیواز، کلێسای ناوخۆیى ده توانیت لیدوانی فه رمی بدات به نوینه رایه تی ئاسمان به شیوه یه ک که وا تاکی باوه ردار به مه سیح ناتوانیت بیکات. وه ته مبینکردنی کلێسایى پشت ده به ستیت به و راستیه ی که وا کلێسا ده توانیت لیدوانی فه رمی بدات به نوینه رایه تی عیسا و شانشینه که ی له ئاسمان.

پیم وایه باوه ردارانى ئهم سه رده مه به باشی له مه تیناگهن. ”واتای چیه که وا کلێسا ده توانیت به نوینه رایه تی ئاسمان قسه بکات له کاتیکدا من ناتوانم ئه مه بکه م، منی باوه ردار به مه سیح؟! ” زۆر پیک له ئیمه به زه حمهت ئه وه قبول ده کات. ”شتی وا ناییت، مه گه ر نه؟“

له شوینیکی دیکه به درپژى له سه ر ئهم بابه ته م نووسیوه، به لام با له رپگه ی پشتبه ستن به ئینجیلی مه تا به کورتی له سه ری بدویم. له سه ره تادا، ئینجیلی مه تا سه رنجی ته واوی له سه ر ئه و پرسیاره یه ئاخۆ کى نوینه رایه تی ئاسمان ده کات

لهسهر زهوی. له بههشتی عهدهن، ئاسمان و زهوی پیکهوه یه کگرتوو بوون. وه له پهیدا بوون بهشی سیّ باسی ئهوه دهکات که جیابوونهوه. له گه لّ ئهوه شدا، دهستیکی ئینجیلی مهتا باسی یه حیای له ئاوه لکیش و عیسا دهکات که ده رکهوت و رایگه یاند که دهرفه تی پاشایه تی ئاسمان نزیکه. وه عیسا له باسکردنی ئهوه بهردهوام ده بیّت که کئی ده بیته پاشا و زهوی به میرات بوّ ده میّته وه. پاش ئهوه داوا له قوتابییه کانی دهکات کهوا نوپژ بکهن بوّ ئهوهی خواستی باوکی ئاسمانی لهسهر زهویش بیته دی ههروهک له ئاسمان. وه پیمان ده لّیت کهوا گه نچینه یهک بوّ خویمان له ئاسمان کو بکه نه وه نهک لهسهر زهوی (مهتا ۳: ۲؛ ۴: ۱۷؛ ۵: ۳، ۵؛ ۶: ۹-۱۰، ۲۰). ئینجیلی مهتا بهردهوام ده بیّت و ۷۳ جار باسی ئاسمان و پاشایه تی ئاسمان دهکات. وه مهتا بهوه کو تایی به نووسینه کهی ده هیّیت کهوا خودا هه موو ده سه لّتیکی ئاسمان و سهر زهوی داوه ته عیسا (مهتا ۲۸: ۱۸). له وانه یه ئاسمان و زهوی به ته واوی یهک نه گرنه وه، به لّام ئهوا له ژیر فه رمان په وایی مه سیحدا یه کگرتووون. عیسا نوینه رایه تی ئاسمان دهکات.

ئهوه هه موو با به ته که نییه. عیسا له (مهتا ۱۶) شتیک ده داته قوتابییه کانی که پیی ده گو ترئ «کللیه کانی شانشین». ئینجا له (مهتا ۱۸) ئهم کللانه ده داته کلّسای ناو خوئی. وه ده لّیت ئهم کللانه ئهوهی له ئاسمان داخراییت لهسهر زهوی دایده خهن و ئهوهی له ئاسمان کرابیته وه لهسهر زهوی ده یکه نه وه (مهتا ۱۶: ۱۹؛ ۱۸: ۱۸). ئه مه واتای چیه؟

ههروهک له (مهتا ۱۶) دا هاتوو که عیسا دانپیدانانه کهی په ترۆس پشتراست ده کاته وه، بهم شیوه یه کلّسا ده سه لّاتی هه یه کهوا ماهیه تی مزگینیی مه سیح و شوناسی گه له کهی پشتراست بکاته وه؛ واتا دانپیدانانی راسته قینه ی مزگینیی مه سیح چیه و کئی دانپیدانه ری راسته قینه یه. شتیکی بهم شیوه یه ی خواره وه ده بیّت:

گو ییگرن و بیستن، ئه ی گه لانی زهوی. ئی مه به نوینه رایه تی خودا
له ئاسمان رایده گه یه نین عیسا مه سیحی له خاچدراو و هه ستاوه یه

له نيو مردووان. ئەمەيه په يامى ئينجیل، ههروهها رايدەگهيه نين كه ئەمانه هاوڵاتى شارە ئاسمانيه كهى ئەون. وه تۆهوش، ئەى تهواوى ئەتەوه كانى سەر زهوى، پيوسته ئەمه به په يامىكى ئاسمانى بزنان. وه پيوسته ئەو خەلكه به هاوڵاتى ئاسمانى بزنان.

يان وهك ئەمه ده بێت: «ئەوه په يامىكى ئاسمانى نيه، وه ئەمهش هاوڵاتيه كى ئاسمانى نيه».

به ده برپىنكى ديكه، له (مه تا ۱۶ و ۱۸) عيسا ده سەلات به كلىساي ناوڤوى ده به خشيت بو ئەوهى به نوينه راهه تى عيسا و ئاسمان قسه بكات. وه كلىساكان ئەمه ده كه ن به روونكر دنه وهى بنه ماي باوهريان و به خشينى ئەندامى تى - يان لىسه نندنه وهى ئەندامى تى.

پيم وايه كه ئەوهى ده بېته يارمه تيدهرت له تىگه يشتنى ئەم خاله ئەوهيه كاتىك ئينجىلى مه تا باسى شانشىنى ئاسمان ده كات، ئەوا باسى شوين ناكات، به لكو باسى شتىك ده كات وهك سيسته مى ياسايى يان حكومهت «با پاشايه تيه كهت بى، خواستت له سەر زهوى په يره و بكرىت...». ئەمهش واتا شانشىنى ئاسمان له ئينجىلى مه تا سيسته ميكي ياسايه بو باوكى ئاسمانى و فه رمانزه وايه كهى. كه واته بكه يته وه و داىخه يت ئەوهيه كه به ده سەلاتى بالويز قسه بكه يت به نوينه راهه تى حكومه تى ئاسمان. به لام پله و پايه ي كه سه كان له ئاسمان ناگورپت كاتىك كلىسا كه سه كان ده كاته وه يان داىانده خات، به لكو پله و پايه يان له سەر زهوى ده گورپت. ئەو كه سه ده بېته ئەندامى ك له كلىساي بينراو له سەر زهوى يان په ننگه ئەندامى تى له م كلىسايه لى بسه نرپته وه. ئەمهش به پشتبه ستن به وهى لايه نى داوالىكراو ده بلىت كه وا به ناوى حكومه تى ئاسمان قسه ده كات.

پيشتر ويته يه كم به كارهيئا وهك بالويزخانه بو روونكر دنه وهى سروشت و ده سەلاتى كلىسا. بالويزخانه ده توانيت به نوينه راهه تى حكومهت قسه بكات له كاتىكدا،

تاکی هاوالاتی ناتوانیت ئه وه بکات، بو نمونه ناتوانیت پاسپورت پئی ببه خشیت.

لیکچواندنیکی دیکه ره ننگه یارمه تیت بدات. کاتیک دادوهر فه رمانیک ده رده کات له سر که سیک کهوا «تاوانباره» یان «بیتاوانه»، ئه وا وه ک سیستمیکی دادوهری یان حکومه تیک قسه ده کات. ئه و له خویره وه یاسا دانانیت و بریار نادات کهوا که سه که تاوانباره یان بیتاوانه، به لکو له سیستمیکی دادوهریه وه قسه ده کات. ئه مه واتا هه ر پراگه یاندنیک بو حوکمیکی دیاریکراو له جیهانی راسته قینه دا ئه نجامی هه یه. داوالیکراو ئازاد ده بیت یان ده چیته به ندیخانه. به هه مان شیواز، کاتیک کلئسا قسه ده کات، ئه وا کلئسا ئه وه پشتراست ده کاته وه کهوا فیترکردن و په پره وکردنیک به گویره ی په یامی ئینجیله یان دژیه تی. ههروهک ئه وه پشتراست ده کاته وه کهوا که سیک هاوالاتی شانشین مه سیحه یان نا. وه ئه مه ش ره نگدانه وه ی ئه نجامی راسته قینه ی هه یه له جیهاندا، کهوا کلئسای ناوخوی له سر ئه و بنه مایه داده مه زریت.

ره ننگه کلئساکان له هه لسه نگاندنه کانیندا هه له بکه ن، ههروهک دایک و باوکان و فه رمانزه وایان و دادوهرانیش له بریاره کانین هه له ده کهن. له گه ل ئه وه شدا، ئه رکی کلئسا ئه وه یه کهوا قسه ی ئاسمان پیشکه شی زه وی بکات له و بابه تانه ی په یوه ستن به ماهیه تی ئینجیل و شوناسی گه له که ی؛ ئه وان ئه و که سانه راده گه یه نن کهوا به ئه ندامی جه سته ی مه سیح داده نرین. ئه مه ش واتای ئه وه یه که وتاری کلئسا یاسایه (نوینه رایه تی شانشین مه سیح ده کات) وه په یمانه (نوینه ری په یمانی نوئ ده کات).

ئه ندامیتی کلئسا چیه؟
په یمانیکه له نیوان کومه لیک باوه پردار
که به هویره وه باوه ری یه کتر پشتراست
ده که نه وه له ریگه ی ریسا و یاسا
ئایینییه کانه وه، وه رازین سه ره پهرشتی
ژیانی به قوتاییبوونیان بو مه سیح بکه ن.

چون کلئسا ئه مه راده گه یه تیت؟ له
له ئاوه لکیشان و خوانی پهروه ردگار
ئه مه ده کات. له ئاوه لکیشان نیشانه یه بو
ئه وه ی ئیمه سه ر به په یمانی نوین وه
ئیمه گه لی شانشین مه سیحین ههروهک
خه ته نه کردن نیشانه بوو بو په یمانی

ئېبراهيم. وه خوانى پەروەردگار خوانى ئامادە كراومانە بۆ ياد كرنە وهى ئەمە، هەروەك خوانى جەژنى پەسخە بۆ گەلى جولەكە بوو. ئەم ئەركانە وئەنەك بە جيهان دەبەخشيت كەوا ئەندامانى كلىسا كين وهك ئەوهى نيشانەى عيسا لەسەر سنگمان بدات.

ئەگەر لە هەموو ئەوانە تېنەگەيشتيت كە هەتا ئىستا باسما كروون، ئەوا بابەتەكە بە كورتى پروون دەكەمەوه. كلىساي ناوخويى بە تايبەتى بە نوئەنەرايەتى شانشىنى ئاسمان قسە دەكات. كلىسا بە ناوى باوك و كوپ و رۆحى پيرۆز خەلكى لەئاو هەلدەكيشيت، وه بە ناوى ئەو كۆدەبيتەوه بۆ ئەوهى نوئەنەرايەتى ئەو بكات و نوئەنەرايەتى ناو و دەسەلاتەكەى بكات (مەتا ۱۸: ۲۰؛ ۲۸: ۱۹-۲۰). كاتىك باوەرداران پىكەوه لە كلىساي ناوخويى كۆ دەبنەوه، ئەوا دەسەلاتىكيان هەيه كە ئىمە وهك تاكى باوەردار بە مەسيح ئەو دەسەلاتەمان نيبە: خۆمان وهكو گەلى شانشىنى مەسيح دەناسينين؛ پىكەوه پەيامى ئىنجىلى راستەقىنە دووپات دەكەينەوه كەوا دەمانكاتە باوەردار بە مەسيح؛ هەروەها شوناسى يەكتر دووپات دەكەينەوه وهك باوەردار و دانى پيدا دەنين. تەنانەت دەتوانيت بابەتەكە بە شيوەيهكى سادەتر دابريژيت: كلىسا دەسەلاتى هەيه كەوا دانپيدانانى باوەر ديارى بكات و تپيدا پەزەمەندى بدات بۆ ئەندامىتى.

تاكى باوەردار ناتوانيت ئەم شتانە بكات، بابەتەكە پيوستى بە دوو يان سى باوەردار هەيه بۆ ئەوهى پىكەوه لەسەر مزگىنى مەسيح و لەسەر باوەرى هەر يەككيان بە ئىنجىل رىك بەكون بۆ ئەوهى بنە كلىسا. رىككەوتنت لەگەل خودى خۆت كلىسا دروست ناكات.

تۆ و شوئىنى كار كرنەت

شتىكى سەرنجراكىشت پى دەئىم: عيسا ئەركى ئەوهت پى رادەسپىريت كە لەگەل كلىساكەت كليلەكانى شانشىن هەلبگريت.

بۆ ئومومەن، ئەمە رېك ئەوئەيە كە پۇلس لە حالەتی تەمبیکردندا بە کلیسای کۆرنسۆس دەلیت: «بە ناوی عیسی مەسیحی خاوەن شکۆ، ئیو و پوچی من لەگەل هیزی مەسیح کۆدەبنەو، ئەم کەسە دەبیت بدیته دەست شەیتان تاكو سروشتی دنیایی بفووتییت، بۆ ئەوئەوی پوچه کە ی لە پوژی یەزداندا پرزگاری بیت» (بە کەم کۆرنسۆس 0: 0-0). ئەو قسە بۆ پیران یان قەشەکان ناکات، بە لکو قسە بۆ ئەندامانی کلیسای کۆرنسۆس دەکات. تیبنی ئەو بە کە کاتیک گوتی کە پیویستە ئەم ئەندامانە ئەو پیاو بەدەنە دەست شەیتان، کاتیک پیکەو بە ناوی عیسی مەسیح کۆدەبنەو. لەوئەوی هیزی عیسا هەیه.

لە پراستیدا کاری تۆ لە کلیسا بە کۆبوونەو سەرەکیەکان دەستپیناکات، بە لکو لەگەل ئەندامانی دیکە بە درێزایی پوژانی هەفته. لە بەشەکانی داها توودا بە درێزی باسی ئەمە دەکەین. وە بابەتە کە شایانی ئەوئەیه کە بە شدار بیت و بیته بە شیک لە کاری ئەم بالوێزخانە ئاسمانیە، وە ک ئەوئەوی دەچیتە ناو تەلای بالوێزخانە بۆ نوێکردنەوئەوی پاسپورته کەت و دەبینیت دەتەن بۆ ئەوئەوی دەستبکەیت بە کارکردن لەگەلیان. ئیستا بوویته تە ئەندامی بالوێزخانە کە.

وئەکو ئەندامی کلیسا، تۆ لە بالوێزخانەیه ک کار دەکەیت کە نوێنەری ئاسمانە. نایا ئەمە دەزانیت؟ نایا دایکت هەرگیز ئومیدی شتیکی هیئە مەزنی بۆ خواستوویی؟

ئەو باو و پەردارانە ی کە دەزانن ئەمە بانگهیشتی گەورەیه بۆ ئەندامانی کلیسا، دەتوانن بە سەر دژایەتیەکانی جیهان بە رامبەر باو و پەرداران سەربکەون. بەلام ئەوانە ی دوور دەژین لە لیپرسینەو و هاوبەشی، پەنگە بۆ ماوئەیه کی کورت لە جەنگی پوچیان لە دژی جیهان سەربکەون، بەلام بە تپەرینی کات، زۆر بەیان وە ک جیهانیان لیدیت. خوژگە بەو هیز و بەندەرە ئارامەیان دەزانی کە لەویدی دەروازە ی بالوێزخانە کە دا دەیدۆزنەو.

به شی چواره م

وه سفی کاره که ت - به شی یه که م

براده ریکم هه بوو ناوی (ستیفن) بوو، له سالانی نه وه ته کان پیکه وه پامانده کرد. له (کاپیتول هیل) وه پامان ده کرد که خو مان له وئ نیشته جئ بووین هه تا کومه لگای بازرگانی نیشتمانی، به هه مان ریگاشدا ده گه پاینه وه. وه هه ندیک جار پاش ئه وه ی له را کردن ته واو ده بووین، ژه میک خواردنی خیرامان ده خوارد. چیژمان وه رده گرت له دیمه نی جوانی سروشت.

ئه و کاته هه ردوو کمان سه لت بووین، له بهر ئه وه به سروشتی باسی په یوه ندیبه کانی کچ و کوپمان ده کرد. وه ک هه میشه، په رۆش نه بووین بو ئه م قسانه - ئه وه ش چاوه روانکراوه له دوو گه نجی باوه پدار به مه سیح که له ته مه نی بیست سالانن. رۆژیکیان، ستیفن پی گوتم که تووشی گوناھی داوینپیسی بووه. کاتیک زۆرم بو هینا، دانی به وه دا نا که وا ئه وه ی ئه و ده یکات به گویره ی کتییی پیروز گونا هه، به لام له نیو دلیدا باوه ری به وه هه بوو که وا خودا به گوناھی دانانیت.

دوو جار له سه ر ئه م بابه ته قسه م له گه ل ستیفن کرد، ئینجا برابه کم له کلێسا له گه ل خو م هینا ناوی (براد) بوو، ئه ویش هاوپی ستیفن بوو. به لام وه لامی هه یچ یه کیکمانی نه دایه وه. ئینجا بابه ته که مان برده به رده م پیرانی کلێسا، به لام ئه وانیش رووبه رووی هه مان کاردانه وه ی ستیفن بوونه وه. ئینجا بابه ته که بردرایه به رده م ته واوی کلێسا.

پاش ئه مه، ستیفن هه وئلی دا ده ست له ئه ندامی پیستی کلێسا بکیشیته وه، به لام هه لوپستی پیرانی کلێسا ئه وه بوو که وا نا کریت هه یچ که سیک به بی ره زامه ندی کلێسا بیته ئه ندامی کلێسا یان لیی ده ربجیت، چونکه عیسا ئه م ده سه لاته ی

به کليسا به خشيوه كهوا ئەندامانى تەمبىن بكات، هەروەك بە دريژى لە بەشى رابردوو باسەم كرد. ئەم پرسىاره دەمىننەتەوه: ئامانج چىيە لەم دەسەلاتە ئەگەر كەسىك بريارى دا رېگاگە كورت بكاتەوه و دەست لە ئەندامىتى بکشىننەتەوه؟

هەندىك كاروبارى ياسايى هەيه پيوستە بە وريايەوه مامەلەى لەگەل بكرىت (پيوستە لەسەر كليسا دەريخات كهوا بە هاوبەشى «رەزامەندى درا» لە كردارى بەخشىنى ئەندامىتى). بەلام لە لايەنى يەزداناسىيەوه، لەبىرى مەكە كهوا ئەندامىتى كليسا بەوه پىناسە دەكرى كهوا كردارى پشتگىرى كليساىە بو دانپىدانان بە باوەرى كەسىك كە ئەو كەسە رايدهگەيەنەت، لەگەل بەلپنى چاودىرىكردنى پرۆسەى بەقوتابىكردنى. وه بەبى تەمبىكردن، ئەم پشتگىرىيە و ئەم بەدواداچوونە واتاى نىيە، ئەمەش ئەندامىتى بەتال دەكاتەوه و بى واتا دەبىت. ئەگەر كليسا نەتوانىت لەم پشتگىرىيە پاشگەز بىتەوه، ئامانج لىى چىيە؟ لەبەر ئەوه، بو ئەوهى ئەم پشتگىرىيە و ئەم بەقوتابىكردنە واتا پەيدا بكات، گرنگە كهوا كليسا تواناى «راستكردنەوهى تۆمار»ى هەبىت. ئەمەيه واتاى «بىبەرىكردن»، وهك ئەوهى كليسا بو كۆمەلگا رايدهگەيەنەت: «ئىمە پىشتەر پشتگىرى ئەو كەسەمان كرد، بەلام چىتر ناتوانىن ئەمە بكەين». رەنگە ئەم قسەيه خوڤ نەبىت بو كەسەكە، بەلام كليسا پيوستى بەوهيه چارەسەرى كىشەكانى پەيوەندىيە گشتىيەكان بكات كە رووبەرپرووى دەبىتەوه، كاتىك كەسىك بريار دەدات كە دەست لە ئەندامىتى بکشىننەتەوه يان لەو كاتەى لەژىر تەمبىكردنەيه، بکشىننەتەوه.

لە راستىدا، ئەو كەسەى كهوا لەژىر تەمبىكردنەيه و هەول دەدات بکشىننەتەوه، كليسا ناچار دەكات كە بريارىك بدات سەبارەت بەو كهوا كليسا باوەرى پى نىيە. كىبى پىروژ ناليت: «ئەگەر گووى لە كليسا نەگرىت ئەوا وهك بىياوەر يان باجگر هەلسوكەوتى لەگەل بكە... تەنھا ئەگەر سەرەتا دەستى لە كار كىشايەوه پاش ئەوه دەتوانىت وهك باوەرپدار هەلسوكەوتى لەگەل بكەيت». لەبەر ئەوه كاتىك ستىفن لەو كاتەى لەژىر تەمبىكردندا بوو هەولى دا دەست لە ئەندامىتى بکشىننەتەوه،

کلیسا ریگری لیکرد. پاش چند هوشدار ییپدائیک ئەندامییتی لئ سەنرایه وه و به
فهرمی دوورخرایه وه له به شدار یکردن له خوانی پهروهردگار.

سەرەتا: بنیادنانی په یوه ندییه کان

وهک ئەندامیکی ئاسایی کلیسا، چۆن ده توانیت له گه‌ل‌ بابەتی ته مبی‌کردن
هه‌لسوکه‌وت بکه‌یت؟ یه‌که‌م، پبویسته له‌سەرت ده‌ست بکه‌یت به‌ دروستکردنی
په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل ئەندامانی دیکه‌ی کلیسا. بیگومان، ئامانجی جو‌راوجو‌رت هه‌یه
بو بنیادنانی په‌یوه‌ندییه‌کان، به‌لام یه‌کیک له‌وانه‌ ئه‌وه‌یه که‌وا مه‌شق بکه‌یت
له‌گه‌ل ئەندامانی دیکه‌ بو‌ ژبانی راستودروست. هه‌روه‌ک له‌ یه‌کیک له‌ به‌شه‌کانی
پیشوو باس‌م کرد، ته‌مبی‌کردن به‌ باشترین شیوه‌ به‌رپه‌وه‌ده‌چیت کاتیک که‌سه‌کان
یه‌کتر ده‌ناسن و متمانه به‌ یه‌کتر ده‌کن. وه‌ کتیبه‌کانی پراویژی هاوسه‌ریگری و
په‌روه‌رده‌کردنی مندالان ده‌لین: بو‌ هه‌ر وشه‌یه‌کی ته‌مبی‌کردن یان سه‌رزه‌نش
ده‌ وشه‌ی هاندان پیشکەش بکه‌. وه‌ هه‌مان بنه‌ما جیبه‌جی ده‌بیت له‌سه‌ر
په‌یوه‌ندییه‌کانمان له‌ کلیسادا.

بیر له‌ (دۆنالد)ی هاو‌رپم ده‌که‌مه‌وه‌ که‌وا هه‌ر کاتیک به‌ به‌رده‌میدا تیده‌په‌ریم،
هانی ده‌دام. نه‌ک ته‌نهما ئه‌مه، دۆنالد هاو‌رپمه‌ و به‌ باشی ده‌مناسیت. له‌به‌ر ئه‌وه
ئه‌گه‌ر بیویستبا سه‌رزه‌نش بکات له‌سه‌ر هه‌لسوکه‌وتیکی گه‌مزانهم، که‌ یه‌ک دوو
جاریک به‌و جو‌ره‌ هه‌لسوکه‌وتم کرد، پیت وایه‌ هینده‌ قسه‌ی پئ بوو که‌ بتوانیت
ئهو کاره‌ بکات؟ بیگومان پنیه‌تی، من متمانه‌ی ته‌واوی پئ ده‌که‌م. له‌ راستیدا،
له‌ ۹۹٪ حاله‌ته‌کانی ته‌مبی‌کردن پبویسته به‌م شیوه‌یه‌ بیت: روه‌په‌روونه‌وه‌ی ئهو
هاو‌رپانه‌ی که‌ متمانه به‌ یه‌کتر ده‌کن.

به‌ کاری خو‌ت هه‌لبستیت، واتای ئه‌وه‌ نییه‌ که‌ ده‌ستبکه‌یت به‌ ناسینی هه‌ر
ئەندامیکی کلیساکه‌ت به‌ قوولئ، وه‌ ئه‌وه‌ش نییه‌ که‌ بانگه‌شه‌ بکه‌یت که‌ تو
که‌سیکی کومه‌لایه‌تیت له‌ کاتیکدا دووره‌په‌رژیت. به‌لکو ئه‌وه‌یه‌ ده‌ستبکه‌یت به‌

بنیادنانی په یوه ندى پړوحي مه به ستردار و بنیادنانی واتادار له گه ل ټه ندامانی دیکه به گویره ی توانای کوډمه لایه تیت.

سهرنجی ټه وه بده که گوتم: «پړوحي مه به ستردار». زور سروشتیه که باسی توپی پی یان باسی هه ندیک کاروباری تایهت به قوتابخانه ی منداله کانتان بکهیت. ټه مه بکه. به لام هه ول بده به شداری له گفتوگو په کدا بکه که بنیادنه ر نیعه تبه خش بیټ (ټه فه سوس ٤: ٢٩). پرسپار له براده رانت بکه سه بارهت به بوچوونه کانیان له سهر وتاری پړوژی یه کشه م، وه هه ول بده سهرنجیان رابکیشیت بو نیشانه کانی نیعمهت، باسی ټه زموونی پړوحي بکه و له به رده میان دان به گونه و لوازیه کانتدا بنی. باسی ټه وه بکه که وه سه بارهت به خودا فیری بوویت.

ټه گهر ټه م جوړه گفتوگو په له که لتووری کلنسا که تدا نه بیټ، رهنگه ټه م گفتوگو په له سهره تادا خوښ نه بیټ که شتیکی سروشتیه. بابه ته که به ساده ی وه ربگره و پیداگری له سهر بابه ته که مه که. به لام هه نگاو به هه نگاو، به نارامی و خوښ حالیه وه، تو ټه وه که سه به که وه که لتوور و چوڼیه تی گفتوگو کان ده گوړیت بو شتیکی گرنه و هه تاهه تایی.

کار: ناشته وایی، چاکبوونه وه، هاندان بو توبه کردن

له به شی یه که م باسی ټه وه مان کرد که وه ته می کردنی کلنسا یی به گشتی سهرزه نشترکردن و راستکردنه وه یه بو حاله تی گونه، وه به دیاریکراوی داپرینی که سیکه و کیشانه وه ی ټه ندامیټیه له کلنسا. تو هه نگاو به هه نگاو ده سترده که یټ به راستکردنه وه و سهرزه نشتر، به لام له کاتی پیوستدا کرداری داپران و بیهریکردن ده سټپیده کات به وه هیوایه ی ټه م که سه چاک بیټه وه و بکه پټه وه سهر ریگای راست. ټه مه پوخته یه کی گشتیه بو ټه م کاره.

به دهرپرینیکی دیکه، تو کار ده که یټ له پیناو ناشته وایی و چاکبوونه وه و

تۆبه کردن. ئەم بابەتانه لەناو یە کدا رۆچوون؛ ئەگەر لە پیناوی یە کیکیاندا کار بکەیت وانا لە پیناوی هەموویدا کار دەکەیت. دەتوانین ئەماشای دەقەکانی کتیبی پیرۆز بکەین کەوا پێداگری لەسەر هەمووی دەکاتەوه.

ناشته وایی: لە سەرەتادا، ئەرکی تۆ ئەو یە کەوا کار بکەیت لە پیناوی ئاشتە وایی. گوناھ دا بران دروست دەکات، وە پێویستە کلێسا یە کگرتوو بیت. لەبەر ئەو یە عیسا فیری ئەو هەمان دەکات و دەفەر مۆیت:

ئەگەر خوشک یان براکەت خراپە ی لەگەڵ کردیت، برۆ بە تەنھا لەنیوان خۆت و خۆی گلەیی لێ بکە. ئەگەر گوئی لێگرتی، ئەوا براکەت بە دەستدەھێنیتەوه. خۆ ئەگەر گوئی نەگرت، یە ک یان دوو کەس لەگەڵ خۆت ببە، تاکو [هەر بابەتیک لەسەر زاری دوو یان سێ شایەت راستییە کە ی بسەلمێنێت]. ئەگەر بە گوئی نەکردن، بە کلێسا بلێ، ئەگەر بە گوئی کلێساشی نەکرد، ئەوا بە بتپەرست و باجگری دابنێ. (مەتا ۱۸: ۱۵-۱۷)

سەرنجی ئەو یە بدە کەوا دەقە کە باسی ناکوکی دەکات لە نیوان دوو ئەندامی کلێسا، یە کیکیان بە رامبەر بەو یە دیکە هەلە ی کردوو. عیسا بە و کەسە دەلێت کە هەلە ی بە رامبەر کراو کە هەوڵ بدات بابەتە کە لەگەڵ ئەو ی کەسە چاک بکاتەوه کەوا هەلە ی کردوو.

ئەم جوۆرە رۆبەر رۆبونەو یە دەکرێ بە شیۆ یە کە خراپ یان راست بیت. باسی نمونە یە ک دەکەم لەسەر رۆبەر رۆبونەو ی خراپ. لەبیرمە (کرسیتین) هەستی بە سووکایەتی کرد کاتیک هەندیک لە خوشکانی کۆمەلە بچوو کە یان چەند پرسیاریکی لێ کرد کەوا مایە ی سووکایەتی یە ک زۆر بوو بوێ. بە هیمنی کۆبونەو یە کە ی بە جێهێشت و زۆر توو پرە و بریندار بوو. پاش تێپەرینی چەند هەفتە یە ک بەبێ ئەو ی هیچ بلێت، لە کۆتاییدا بریاری دا کەوا باسی بابەتە کە بکات، بەلام راستە و خۆ قسە ی بو ئەو خوشکانە نەکرد کەوا هەلە یان بە رامبەر کرد

به لکو چووہ لای خامیکی دیکہی هه مان کومه له و هه ولی دا یاری به ههسته کانی بکات و بارودوخه که به قازانجی خوئی بقوزیتته وه، وه شیوازی دهنگی حکومدانی پیوه دیار بوو. له هه موو ئه وه دا، کرسین دژایه تی ئه و بیروکه یه ی کرد که وه له یه له هه سوکه وتکردنی له گه ل بابته که. وه هه رگیز بابته که چاره سهر نه بوو.

وه نمونه یه کی ئه رینی هه یه که له باره ی که سیکه وه یه به ناوی (کاسی). ئه وه به هوی ئیش و کاره که یه وه فشاریکی زوری له سهر بوو. جارپکیان (جیمی) ی هاوکاری که پیکه وه سهردانی کلپساشیان ده کرد، داوای له کاسی کرد که وا کاریکی پیویستی دیاریکراو ئه نجام بدات که به رپسه له ئه نجامدانی، کاسی به توورپه ی وه لامی دایه وه و داواکاریه که ی رت کرده وه. جیمی هه ولی دا به نهرمی و سنگفراوانییه وه له سهر بابته که قسه ی له گه ل بکات، به لام ئه وه رته ی کرده وه. پاش ئه مه، جیمی به (کریستوفه ر) ی گوت، که وا ئه ندامیمکی دیکه ی کلپسا بوو، بو ئه وه ی بیته ناو بابته که وه. کریستوفه ر چاوه رپی ساتیکی گونجاوی کرد بو قسه کردن له گه ل کاسی. پاش ئه وه ی قسه ی له گه لی کرد، کاسی به کاری رۆحی پیروز و وشه پر له خو شه ویستییه کانی کریستوفه ر زور کاریگه ر بوو. راسته وخو دانی به گونا هه که یدا نا و تۆبه ی کرد. پاش ئه وه کاسی داوای لیبوردنی کرد و هه رسیکیان نویژی سوپاسگوزاریان کرد.

له بهر ئه وه، ئه ی باوه ردار به مه سیح، ئه رکی تو ئه وه یه که له پینا و ئاشته وای کار بکه ییت، «له بهر ئه وه ی «خوزگه ده خوازیت به ئاشتیخوازان، چونکه به رۆله ی خودا ناوده بردین».

چاکبونه وه: ئه رکی تو ئه وه یه که ده ستپیشخه ری بکه ییت بو کرداری چاک بوونه وه. گوپیگه ره له وه ی پۆلسی نیردراو ده یلیت:

”خوشکان، برایان، ئه گه ر که سیک تووشی گونا هییک بوو، با ئیوه ی رۆحانی که سی ئاوا به رۆح نهرمی راست بکه نه وه. سه یری خوشت

بکه نهوهک تۆش بکهوئته تاقیکردنهوه. باری یه کتری هه لگرن و بهم شیویه شه ریه ته میه سیح بهینه دی. (گه لاتیا ۶: ۱-۲)

یه هودا باسی هه لۆستیککی هاوشیوه ده کات کاتیک ئامۆژگاری ده لیت: «هه ندیک له ئاگر برفینن و پرزگاریان بکهن، له ترسدا به زه بیتان به هه ندیکدا بیته وه، ته نانه ت پقتان له و بهرگانه بیته وه که به جهسته گلاو بوونه» (یههوزا ۲۳). هه ردوو دوو نووسه ره که وئای که سیکیان کردوو که هوا ده وردراوه یان چه قیوه؛ پینه کانی له ناو قور چه قیوه و دهسته کانی به ستراونه ته وه، وه ئاگر له هه موو شوئینیک بلاو بوته وه و بارودوخه که پیوستی به پرزگار که ره هیه. تو ئه و پرزگار که ره ی، ئه گه ر تو به گویره ی رۆح بژیت، به لام ئه مه به نه رمی و وریاییه وه بکه نه وه ک تۆش له ناو قوره که بچه قیت.

دیسان، ده توانم بیر له نمونه ی ئه رینی و نه رینی ئه مه بکه مه وه. وه له نمونه ی نه رینی، (جهیمس) به ده نگیکی له رزیو قسه ی له گه ل (بارت) ی هاوسه ری کرد که چۆن میردیککی باش نییه؛ به و هویه وه بارت شانازییه کی زۆری به خووه کرد و گوئییه کانی خوی له ئاست راویژی چاک داخست که ده کرا جهیمس پیشکه شی بکات.

وه نمونه یه کی دیکه ی ئه رینیمان هیه: (لیز) هاوسۆزی (جهین) نه بوو که ده یویست له هاوسه ره که ی جودا بیته وه. به ناچاری بو ماوه ی کاتزمیریک گوئی له جهین گرت بو ئه وه ی تیبگات و له گه ل تووره ییه که ی له هاوسه رگیری هاوسۆز بیت. وه به هوئی ئه و هاوسۆزییه ی لیزه وه، جهین رازی بوو که هاوسه رگیرییه که ی هه لئه وه شیئیته وه. وه بهم شیویه، جهین په شیمان کرده وه و په یوه ندییه که ی چاک کرده وه.

تۆبه کردن. ئامانجت له ته میبکردن ئه وه یه که ناشته وایی به رقه رار بکه ییت و په یوه ندییه کان چاک بکه یته وه و هانی تۆبه کردن بده ییت. جاریککی دیکه گوئی له پۆلس بگره که ده لیت:

”له راستیدا ده نگوئی ئه وه هیه که داوینپسی له نیو ئیوه دا هیه، جوړه داوینپسییه که له نیو بته رسته کانیشدا نییه: پیاو له گه ل باوه رنی

دهژيټ!... به ناوی عيسای مه سيحی خاوه ن شکو، ټيوه و پړوحي من
له گهل هيزی مه سيح کۆده بنه وه، ئەم که سه ده بيت بدریته ده ست
شه يتان تاكو سروشتی دنيايی بفه و ټينيت، بو ټه وهی پړوچه که ی له پړوژی
یه زداندا رزگاری بيت. (به که م کورنسوس 5: 1، 4-5)

پۆلس پيشوه خت برياری دا که ئەم که سه له گوناوه کانی تۆبه ناکات. له بهر
ټه وه داواي له خه لکی کورنسوس کرد که راسته وخو له کلئسا ده ريکه ن، پيوست
ناکات قسه له گهل پياوه که بکريت. به لام ئامانجی سه ره کی له ده رکردنی له کلئسا
بو ټه وه یه هان بدریت بو تۆبه کردن. باوه پردارانی کورنسوس، وه ک بالويزخانه ی
شانشینی مه سيح، له سهريان بوو که وا رايگه یه نن ئەم که سه ئیتر وه ک هاولاتی ئەم
شانشینه نه ماوه، به لکو هاولاتی شانشینی شه يتانه. ئامانج لی ټه وه یه پړوحي رزگار
بيت. پياوه که کوپر بوو له بارودوخه که ی خو و پيوستی به وه بوو تۆبه بکات.

زه حمه ت نييه بير له نمونهی ئه رينی و نه ريینی بابه تی تۆبه کردن بکه یته وه.
وه له نمونهی دیکه ی هه لوئستی نه رينی، قه شه و شوانه کانی ټه و کلئسایه ی (ليزا)
لی ټاماده ده بوو ټه و راستییه یان پشتگو ی خست که که سوکاره که ی له لایه نی
جه سته یی و سوژاریه وه ئازاریان ده دا، وه پنداگریان ده کرد له سه ر ټه وه ی که وا
ئەم که چه ته مه ن نۆزه سه لکه چی دایک و باوکی بيت. وه پاش چه ند سالیک
له فشاری دایک و باوکی، له کۆتاییدا ليزا له مآل هاته ده ره وه و پړوشت. کاتيک
له به رده م پیرانی کلئسادا باسی بارودوخی ناخوخی خو کرد، تۆمه تباریان کرد
به وه ی که ریزی دایک و باوکی ناگریت و هه ول ده دات له ئازار پابکات. له
کۆتاییدا، له کلئسا بیه ری کرا. به و شیوه یه کلئساکه ی به هیچ شیوه یه ک له
بارودوخ و ئازاره کانی ليزا تینه گه یشتن (پاش چه ند سالیک کلئسا داواي لیوردنی
کرد له بریاره هه له که ی).

نمونه یه کی دیکه ی ئه رينی: کلئساکه مان (کوين) ی به هو ی ناپاکی له هاوسه ره که ی
بیه ری کرد. کۆتا هه نگاو پاش چه ندین کاترمیر له راويزکردن ټه نجام درا. به لام

به يارمه تي کليسا يه کي دیکه به شيويه کي چپرچپر پراويژ بهردهوام بوو له پاش نه وهی له کليسا بيهری کرا، کهوا کوين هه ولى ددا بچيته نه وى. به لام نه م کليسا يه رته کردهه نه ندامي تي نه و قبول بکات بهر له وهی له گه ل تيمه بارودوخه که ی چاک بکاته وه. ماوه يه ک بارودوخه که هيمن بوو. ئينجا کوين گه رايه وه بو کليسا که مان و ملکه چي گفتوگو ره قه کان پيران بوو و رازي بوو به وهی ته واوی نامه ی دانپيدانان و توبه کردن له بهردهم کليسا دا بخوي نيته وه. وه کليسا به کو ی دهنگ رازي بوون به گه رانه وهی وه ک نه ندامي کي کليسا.

پاش راستيه که

کاره که ت چون ده بيت کاتيک نه ندامي تي کليسا له که سيک سه نرايه وه؟ ههروهک بينيمان، عيسا داواي ليکردين: ”به بته رست و باجگري دابني“، وه پولس ده ليت: ”تيکه لي مه بن... نايش له گه ل که سي ناوا مه خون“ (يه که م کورنسوس ۵: ۱۱). وه له شويني کي دیکه ده ليت: »ناکوکي کار ناگادار بکه وه، له داواي جاريک و دووان، لي دوور بکه وه“ (تيتوس ۳: ۱۰). له بهر نه وه پيوسته له سهرت نه و که سه ی ده رکراوه به بياوه ر دابني ت، له کاتيکدا نه و سهر به چيني کي ديار يکراوه له خه لکی بياوه ر: نه وانه ی به خويان ده لين باوه ردار. سه رنج بده له و حاله ته ی پولس باسی ده کات:

”به لام ئيستا بوتان ده نووسم تيکه لي يه کيک مه بن به خوشک يان برا ناوده بردي ت و داو نپيسه يان چاوچنوکه يا خود بته رسته و بوختان که ره يان سه رخوشه و تالان که ره. نايش له گه ل که سي ناوا مه خون. به من چي نه و بياوه رانه ی ده ره وهی کليسا حوکم بده م؟ ئايا ئيوه نه وانه ی ناوه وهی کليسا حوکم ناده ن؟ نه وانه ی ده ره وهی کليسا خودا حوکميان ده دات. [خرابه کار له نيو خوتان دوور بخه نه وه.]“ (يه که م کورنسوس ۵: ۱۱-۱۳)

پۆلس چاوه‌پرسی ئه‌وه‌ت لى ده‌کات که له‌گه‌ل که‌سانى بى‌باوه‌ر کات به‌سه‌ر به‌یت، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر داوینیس، چاوجنۆک، بته‌رست، جوینفرۆش یان سه‌رخۆش بن. په‌نگه‌ له‌ شوینی کارکردن له‌گه‌لیان بىت، یان له‌گه‌لیان ته‌ماشای یاری تۆپى پى بکه‌یت. به‌لام کیشه‌که له‌مه‌دایه ئه‌گه‌ر ئه‌و که‌سه بانگه‌شه‌ی ئه‌وه بکات که ئه‌و «باوه‌رداره»، وه «له‌ناو کلێسادایه». کاتیک ئه‌و که‌سانه له‌ کلێسا بیه‌ری ده‌کریڻ، پى‌ویسته خۆت به‌دوور بگریت له‌ هه‌ر جوړه به‌رکه‌وتنیک له‌گه‌لیان.

له‌ راستیدا پى‌ویسته به‌ریه‌که‌وتن له‌گه‌لی خۆش نه‌بیت و نامۆ بىت. ئیتر له‌گه‌لیدا قسه‌ مه‌که سه‌باره‌ت به‌ ئه‌نجامی تۆپى پى، به‌لکو هانى بده بۆ ئه‌وه‌ی تۆبه‌ بکات.

لیره‌دا دوو تاییه‌مه‌ندی گرنگمان هه‌یه. یه‌که‌م، من و پیرانى کلێساکه‌م، باوه‌رمان وایه که ئه‌و که‌سه‌ی له‌ کلێسا ده‌رکراوه ده‌توانیت به‌شدارى له‌ کۆبوونه‌وه گشتیه‌کاندا بکات. وه‌کو ده‌زانیڻ کۆبوونه‌وه گشتیه‌کان که‌سه بى‌باوه‌رپه‌کانیش له‌خۆده‌گریت (سه‌رنج بده یه‌که‌م کۆرنسۆس ۱۴). سه‌ربارى ئه‌وه، کلێسا «شمشیر» ی هه‌لنه‌گرتووه بۆ رپگریکردن له‌ خه‌لک بۆ ئه‌وه‌ی له‌ کلێسا ئاماده نه‌بیت. ناتوانیت رپگرى بکه‌یت له‌ که‌سه‌کان بۆ ئه‌وه‌ی له‌ شوینیک بچنه شوینیکى دیکه، به‌لکو کلێسا کلله‌کانى ئاسمانى هه‌یه بۆ راگه‌یاندى وه‌ک دابرینى که‌سێک له‌ کلێسا و رپوره‌سمى خوانى په‌روه‌ردگار. له‌به‌ر ئه‌وه زۆر جار پیران به‌ ئه‌ندامانى کلێسا ده‌لین کلێسا باشتريڻ شوینه که که‌سى دابریناو بىت و گووى له‌ وشه‌ی خودا بگریت.

دووه‌م، پى‌ویسته له‌سه‌ر ئه‌ندامانى خێزانى که‌سه دابریناوه‌که به‌ رۆلى خویان هه‌لبستق به‌رامبه‌رى. ژنه‌کان پى‌ویسته به‌رده‌وام بن له‌ ملکه‌چى بۆ مێرده‌کانیان، وه مێرده‌کان پى‌ویسته به‌رده‌وام بن له‌ خۆشه‌ویستیان بۆ ژنه‌کانیان. وه منداله‌کان پى‌ویسته ریزی دایک و باوکیان بگرن، وه دایک و باوک پى‌ویسته منداله‌کانیان خۆشبوویت. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌م په‌یوه‌ندیانه بنه‌ماکه‌ی له‌ به‌دیهاناندا هه‌یه، نه‌ک

له په یمانی نوږی. وه کۆتاییهاتنی په یوه نندی له گه ل کلیسا واتای کۆتایی په یوه نندی نییه له گه ل به دیه پینراوان. بیگومان ئه و په یوه نندیانه پیویستی به دانایی زوره؛ ژنی پایویکی داپرینراو له کلیسا پیویسته له سه هر هیلیکی باریک بپرات، په نگه میرده که ی به شداری بکات له ناخواردن به بونه ی جه ژنی سوپاسگوزاری، به لام ناییت داوای لی بکریت نوژکرن به پریوه ببات.

دروستکردنی په یوه نندیه کان شتیکی جوانه. به لام راستکردنه وه ی گونا ه و کارکردن بو ناسته وایی و چاکبونه وه و هاندان بو توبه کردن، په نگه کاریکی زه حمه ت بی. په نگه دوورکه وتنه وه له که سی داپرینراو له کلیسا زه حمه ترین به شی ئه م کاره بی. به لام هیچ شتیکی له وه جوانتر نییه کاتیکی که سی گونا هبار ده گه پریته وه بو ئه وه ی توبه بکات له گونا ه که ی.

به شی پینجه م

وه سفی کاره که ت - به شی دووه م

به جوړیک له جوړه کان، ته مینکردنی کلپسای ته نها هه لسه نگاندنی توبه کردنه. ناییت به لاتوه و سهر بیت کاتیک باوه پرداران گونا ده که ن. به لام پرسیاره که نه مه یه: نایا توبه ده که ن: کاتیک دهرده که ویت که سیک گونا هی کردوه، نه وه تاکه پرسیاره که ده مانه ویت وه لامی بدینه وه.

بو نمونه با به راورد بکه ین له نیوان (ده یف) و (پیدرو). هه ردوویان کیشه ی زور خواردنه وه ی مه شروبیان هه یه و ده کریت به نالوده بووانی کحول ناویان به یین. ده یانگوت که وا ویستوویانه واز به یین له نالوده بوونه که یان به کحول و به راستی هه ولیان داوه. پاشان پیدرو وازی هینا له نالوده بوونی به کحول و ده یف وازی نه هینا، له راستیدا وازی لی هینا و پاشان گه پراهه وه سهری، نینجا وازی لی هینا وه و گه پراهه وه سهری. بیگومان پیدرو توبه ی کرد، به لام نایا ده یف توبه ی کرد؟ وه لامدانه وه ی نه م پرسیاره هه همیشه ناسان نیه.

له بیرمه که من هه فتانه له گه ل مایک کو ده بوومه وه که وا نالوده بوو به فیلمه سیکیسه کان. به لکو دوو جار حاله ته که له وه تپه پری، که وا له گه ل چند ژتیک یه کترین بینیوو. مایک به شیوه یه ک قسه ی ده کرد که رقی له گونا ده بیته وه. وا دیار بوو که نه و زور له وه په شیمان، به لام پاش نه وه به رده وام ده بوو له گونا. له ماوه ی نه و راویژه ی که وا پیشکشی مایکم ده کرد، هه ندیک جار ناماژم ده کرد بو به ره که تی به لینه کانی خودا، وه هه ندیک جار شولی ناگاداریه کانی خودا. نینجا ده گه پراهه وه بو به ره که ته کان، نینجا شول، وه پاشان هه ر شتیکم به کارده هینا که به میشکدا ده هات.

له بیرمه جاریک له چیشتخانه له گه ل مایک دانیشتم له پاش دوا یین کومه له ی

دانپیدانان. ئەو کاتە وەک گەمزە دانیشتم و لەناخی خۆمدا بیرم دەکردەو و دەمگوت: «هیچ شتیکم نییه بیلیم، لە جانتاکەمدا ئامرازیک نییه بتوانم بە کاریبھیتم بۆ یارمەتی ئەم پیاو». پاشان دەستم کرد بە پرسیارکردن لە گەڵ خۆم داخوای پێویست دەکات بە دوو یان سێ کەس بلیم لە کلێسا، یان بیبەم بۆ لای پیرانی کلێسا و پاشان بۆ تەواوی کلێسا بۆ ئەوێ دەستبکەین بە بیبەر یکردنی لە هاوبەشی.

بەلام سوپاس بۆ خودا من تیبینی دوو شیوازم کرد لە ژیانی مایک. یەكەم، تەماشاکردنی فیلمە سێکسییەکان بە تێپەرینی کات کەمتر دەبێتەو، لە حەوت پۆژ بە هەفتهیه کدا بۆ چوار پۆژ لە هەفتهیه کدا و بۆ یەك پۆژ و بەم شیوهیه. دووهم، بە درێژایی ئەو ماوهیهی لە پەيوەندیدا بووم لە گەڵ مایک، لە بارودۆخیکی باشتردا بوو، وە کاتیک لێی دوور دەکەوتەو و بارودۆخی خراپتر دەبوو. ئەم شتە هانی دام، کەوا بۆم پروون بۆو کە ئەم پیاو لە لای ئەو نەک هەلگەراو. پۆلس پیمان دەلێن کەوا نەک تەنھا سەرشتی گوناو بە لەرچاو بگرین، بە لکو سەرشتی کەسی گوناو باریش: «ئەو خوشکان و برابان، لێتان دەپارێنەو کە سەرزنشتی تەمبەلەکان بکەن و ورەو ترسنۆکەکان بەرز بکەنەو و یارمەتی لای ئەوکان بەدەن و لە گەڵ هەمووان پشوو درێژ بن» (یەكەم سالۆنیکی ۵: ۱۴). بەم شیوهیه، لە کۆتاییدا، بۆم پروون بۆو کەوا مایک تۆبەو کردوو، لە بەر ئەو بە تەكەم لەو قوولتر نە کردەو.

دوو جۆر دلتەنگی

کاتیک ئەندامانی کلێسا تووشی گوناو دەبن، هەندیکیان دانی پێدا دەنێن کەوا لەناو گوناو هاندان، بەبێ ئەوێ کە کاریک بکەن. لە کاتیکدا هەندیکێ دیکە هەر لە بنچینەدا رەتی دەکەنەو کەوا گوناو هان، وەکو گرژبیه کانی نیوان هاوسەرەکان. لە کاتیکدا هەندیک ئەندامانی کلێسا دانی پێدا دەنێن کەوا گوناو هان و بەلێن دەدەن کەوا دەگۆرین، لەم حالەدا ئەرکی تۆ ئەوێهه جیاکاری بکەیت لە نیوان

دلتهنگی به گویرهی خواستی خودا و دلتهنگی به گویرهی جیهان. سه رنج بده له وهی چوئن پوئس له نامه کهی بو باوه پدارانی کورنسوس، به راوردی نه و دووانه ده کات:

”به لام ئیستا دلشادم، نه ک له بهر نه وهی خه مبار بوون، به لکو له بهر نه وهی خه مباریتان ئیوهی بو توبه کردن برد. بیگومان به گویرهی ویستی خودا خه مبار بوون، تا کو به هوی ئیمه وه هیچ زیانیک نه کهن، چونکه نه وه خه مباریهی له خودا وهیه، ده بیته هوی توبه کردن، نه مه ش نه نجامه کهی رزگارییه و کهس لی پیه شیمان نابیته وه، به لام نه وه خه مباریهی له جیهانه وهیه ده بیته هوی مردن. که واته سه یر بکهن خه مباری به گویرهی ویستی خودا چه ندی له ئیوه دا به ره هم هی ناوه: چه پرؤشییه ک، چه پاکانه یه ک، چه تووره ییه ک، چه ترسیک، چه تامه زرؤیییه ک، چه دلگه رمییه ک، چه حه زیک بو دادپه روه ری! له هه موو شتی کدا خوئان سه لماند که بیتاوانن له و باسه دا.“ (دوه م کورنسوس ۷: ۹-۱۱)

دلتهنگی خودایی به ره وه گوړانمان ده بات. هه روه ها به ره و دژایه تی گونا همان ده بات. نه وه یه که ده ست ده پریت یان چاو ده رده هیئیت. دلتهنگی خودایی وا ده کات کاتزمیر شه شی به یانی له خه وه له بستیت بو نه وهی راپوئز وه ربگریت و دان به گونا هه شه رمه زار که ره کانتدا بنییت. نه م دلتهنگییه وات لیده کات هه رچی پیویست بکات بیکه ییت بو نه وهی له گونا هه رزگار بیت.

به لام دلتهنگی جیهان، ره نگه هه ستیکی زور ناخوشت پی بیه خشیت. که وا ره نگه سه رچاوهی نه وه هه سته نه وه بیت ئیمه که ئیمه له سه ر گونا هه که دا گیرا وین یان له بهر نه وهی نه وه گونا هه تووشی کیشه مان ده کات. دلتهنگی جیهان وا ده کات مروؤف به هانه و پاسا و بدؤزیته وه بو نه وهی خوئی به دوور بگری له هه ر هه لسوکه ویتیک سه باره ت به گونا هه که و وای لیده کات که مترین شت بکات

بۆ ئهوهی له كیشهكان ده‌رچیت. ناکریت دلتەنگی جیهان ئه‌و قین و ترس و په‌رۆشی و ئیره‌یه‌ی دروست بکات که‌وا پۆلس باسی ده‌کات، به‌لکو وات لیده‌کات وه‌ک مندالیکێ ته‌مه‌ن پینج سالان به‌ ده‌ست و قاچه‌کانت جه‌رپنه‌گه‌ بگریته‌ که‌وا ناچار کراوه‌ گوێزایه‌ل بیت به‌لام به‌ عینادییه‌وه‌ ده‌ستی به‌ هه‌لوێستیکه‌وه‌ گرتوه‌وه‌.

ئه‌وه‌ی به‌گوێزهی جیهان هه‌له‌ ده‌کات به‌لین ده‌دات که‌وا ده‌گوێزیت، به‌لام به‌لینه‌کانی ناباته‌ سه‌ر، وه‌کو کوره‌که‌ی نمونه‌که‌ی عیسا که‌ گوتی ده‌چیته‌ جیهان بۆ ئه‌وه‌ی له‌ناو ره‌زه‌ تری کار بکات، به‌لام نه‌چوو. به‌لام کوره‌که‌ی دیکه‌ به‌ پینچه‌وانه‌ی ئه‌مه‌وه‌ بوو که‌وا گوتی نایه‌وێت کار بکات پاشان په‌شیمان بوویه‌وه‌ و چوو هه‌ر کاره‌که‌ی. به‌گوێزهی ئه‌وه‌ی عیسا فه‌رمووی، کوری دووه‌م ئه‌وه‌ بوو که‌ به‌گوێزهی خواستی باوکی کرد، نه‌ک یه‌که‌م (مه‌تا ۲۱: ۳۱). ئه‌و که‌سه‌ی به‌پراستی تۆبه‌ ده‌کات، خواستی خودا جیه‌جی ده‌کات له‌ کاتیکدا تۆبه‌ی ناراست و ساخته‌ کار به‌ خواستی خودا ناکات.

زۆر له‌و داناییه‌ی له‌ ته‌مبیکردنی کلێساییدا پێویستمانه‌ - جا ئه‌گه‌ر به‌ نه‌ینی یان ئاشکرا - زانیی جیاکردنه‌وه‌ی دلتەنگی خودایی و دلتەنگی جیهانه‌. ئه‌و دلتەنگیه‌ی به‌گوێزهی خواستی خودایه‌ تۆبه‌کردنی راسته‌قینه‌یه‌ له‌ کاتیکدا دلتەنگی جیهان به‌و شیوه‌یه‌ نیه‌. وه‌ جاریکێ دیکه‌ ئه‌و په‌رسیاره‌ دووباره‌ ده‌که‌مه‌وه‌ که‌ له‌ کاتی کرداری ته‌مبیکردندا ده‌پرسین: ئایا به‌پراستی تۆبه‌یان کردوه‌ یان نا؟

خیرایی جوته‌ چهنده‌؟

شیوازی به‌رپۆه‌چوونی ته‌مبیکردنی کلێسای پشته‌ ده‌به‌ستیت به‌ توانای تۆ و توانای کلێسا بۆ هه‌لسه‌نگاندنی تۆبه‌کردن. دوو هه‌نگاو هه‌ن بۆ به‌رپۆه‌چوونی ته‌مبیکردنی کلێسای که‌وا یه‌کیکیان هیواشه‌ و ئه‌وه‌ی دیکه‌ خیرایه‌.

هه‌نگاوی هیواش. له‌ (مه‌تا ۱۸)، نمونه‌یه‌کی ته‌مبیکردنی هیواش روون کراوه‌ته‌وه‌. له‌ سه‌ره‌تادا بازنه‌که‌ ئه‌وه‌نده‌ی بکریته‌ بچووکه‌، واتا یه‌ک بۆ یه‌ک. گونا هه‌و

شته نییه که پیویست بکات به شیویه کی فراوان قسه ی له سهر بکهین، له بهر
ئه وه پیویسته به گویره ی پیویست قسه ی له سهر بکهین. ته نها ئه و کاته بازنه که
فراوانتر ده بیئت که به لگه کان ئاماژه ده کهن بو ئه وه ی که تومه ته کان راستن و
دهیسه لمینیت که وا که سه که تۆبه ی نه کردوو. به لام کرداره که به هیواشی به ریوه
ده چیت؛ ره نگه چه ندین هه فته و ته نانهت چه ند مانگیک بخایه نیت.

هه نگاوی خیرا. له (یه کهم کۆرنسۆس ۵) باسی نمونه یه کی خیرا کراوه که وا پۆلس
له و شوینه ده ست پئی ده کات که (مه تا ۱۸) کۆتایی پئی دینیت. ته واوی کلپسا که
پیشتر سه باره ت به گوناھی پیاوه که ده یانزانی. له بهر ئه وه، پیویست ناکات
به شیویه کی هیواش بجولین. پۆلس وه سفی ئه و پیاوه ده کات که وا تۆبه ی
نه کردوو (ثایه تی ۳)، بۆیه پیویست ناکات له بابته که بکۆلینه وه و به هیواشی
به ره و ده ره وه ی بازنه که برۆین. له بهر ئه وه پۆلس خه لکی کۆرنسۆس هان ده دات
ده سته جئ ئه و پیاوه له کلپسا بیبه ری بکه ن.

هه ندیک له یه زدانناسان پیشتر ده یانگوت که وا ئه و گوناھی له (یه کهم
کۆرنسۆس ۵) باس کراوه گوناھیکی ناوازه یه، له لایه ک گوناھیکی ئاشکرا و
ئابروبه ره، وه سروشتی گوناھی ئاشکرا و ئابروبه ره بوو که وا وای له کلپسا کرد به
خیرایی بجوو لیت به بی له بهر چاوگرتنی ئه وه ی که سه که تۆبه ی کردوو یان نا.
به لام من پیم وا نییه ئه وه راست بی. ئه گهر کلپسا که ت سه لماندی که وا که سیک
به راستی تۆبه ی کردوو، پیویسته ده رنه کریت، ته نانهت ئه گهر گوناهه که ئاشکرا
و ئابروبه ریش بیئت، چونکه پیویسته که سانی تۆبه کار له کلپسا که مان ده رنه کهین.

به لام سروشتی هه ندیک گوناه ده بیئت ریگری بکات له کلپسا له وه ی پئی واییت
که ده توانیت تۆبه کردنی که سیک هه لسه نگینیت و دووپاتی بکاته وه. هه ندیک
گوناھی ئابروبه ره له نیو ئه م جورانه ن. گریمان کلپسا بۆی ده رکه وت که ئه ندامیکی
کلپسا تیه و گلاوه له کومه لیک گوناھی ئابروبه ره که وا چه ندین سال بوو سه باره ت
به وه درۆی کردبوو. له حاله تیکی له و شیویه یه، ئه و پیاوه ته نها گوناه بار نییه به وه ی
ئه و گوناهه ی کردوو، به لکو له هه موو ئه و ماوه یه دا له حاله تیکی دووروویدا

ژیاوه. وه له کاتی ئاشکرابوونی بابه ته که ی، ده کریت راسته وخو په شماني ده برپیت، ته نانهت بشگریت، به لام له م حاله ته دا په نگه کلپسا بریار بدات که وا ناتوانیت په شیمانیه که ی قبول بکات و باوه ری پی بکات. به ده برپینیکی دیکه ده لیت: ”تیمه ده مانه ویت باوه رت پی بکه ین، به لام هه لسوکه و تیکی نابهرپرسانه ده بیت له لای تیمه وه به وه ی به رده وام بین له دووپا تکرده وه ی ئاشکرای باوه ره که ت به و خیراییه. تو زور هوکارت پیداین بو ئه وه ی گومان له قسه که ت بکه ین». پاش ئه وه به لای که م ده رکردن و بیبه ریکردنی دیت له ئەندامییتی هه تا ئه وه ی کلپسا به تپه پرینی کات دلنیا ده بیته وه له تۆبه کردنی له گونا هه که و هه له خه له تاندن و دوورویی که ئەنجامی داو.

کلپسایه ک ده ناسم که وا هه لویستیکی هاوشیوه ی تیدابوو. کلپسا به هه لسوکه وتی قیزه ونی یه کیک له پیاوه کانی نه ده زانی به رامبه ر به ژنان هه تا ئه و کاته ی پویس ده ستگیری کرد. له ئیو به ندیخانه دا گریا و داوا ی لیخوشبوونی کرد. به لام بیگومان مه حال بوو بو رابه رانی کلپسا که وا بزنان داخوا فرمیسه که کانی هه لقولوی دلته نگی جیهانییه له ئەنجامی ئه و سووکایه تیه ئاشکرایه یان دلته نگی خوداییه که وا هه لقولوی تۆبه کردنیکی راسته قینه یه. له بهر ئه وه راسته وخو پوژی یه که شه ممه ی داهاتوو له ئەندامییتی بیبه رییان کرد.

به کورتی، ده قی کتییی پیروز له یه که م نامه ی کورنسوس، به شی پینج ده سه لات ده داته کلپسا کان که راسته وخو ئەندامی گونا هه بار له کلپسا ده ربکه ن، ئەگه ر کلپسا دلنیا بوو به بی هیچ گومانیک له وه ی که سیگ تۆبه ی نه کردوو له گونا هه که ی یان کاتیک بارودوخه کانی گونا هه ری به کلپسا نادات که باوه ر بکات به قسه ی تۆبه کردنه که که وا که سی گونا هه بار ده ی کات.

هه موو ئەمانه بو توئی تاکی باوه ردار واتای چییه؟ تو به شیوه یه کی سروشتی ده بیت به هیواشی هه نگاو بنیی. پوچی خودا هه رده م تۆبه کردن وه ک بارانیکی به لیشاو ناهینیتنه ئاراهه، به لکو هه ندیک جار وه ک بارانیکی نه رمه و به هیواشی زهوی ته ر ده کات هه تا ئه وه ی تووی سه رزه نشت چه که ره ده کات و به تپه پرینی کات

گه شه ده کات. له بیرمه کاتیک پیاویکم ئاشکرا کرد که وا خه ریک بوو داوینپییسی بکات. کاتیک ریگریم لی کرد، کاردانه وهی سه ره تای به رامبه ر به من تووره و توند بوو. به لام دوا یه ک دوو پوژ، درکی به هه له که ی کرد و له دوا ی هه فته یه ک، زور دلته نگ بوو به هو ی ئه و ناپاکییه ی به رامبه ر به هاوسه ره که ی کرد بوو.

به هیواشی بجوولی و هه رده م گومان ت باش بی. ته نها له خودا بترسه بو ئه وهی قسه کانت ئالنگاره ی نه ر بن. به لام هه رده م به نه رمونیانی و ئاشتی بدوی.

که ی ته مبیگردن ده که ی ت؟

”ئاسن به ئاسن تیژ ده کریت و مروقیش
رووی براده ره که ی تیژ ده کات.“
(پهنده کانی سلیمان ۲۷: ۱۷)

بیگومان بابه تی به خیریایی ته مبیگردن
په یوه سته به م پرسیاره وه: ”که ی ته مبی
یان سه رزه نشت ده که ی ت؟“ هه ر له
به شی یه که مه وه زور هه ولّم دا بو

دوو پاتکردنه وهی ئه و راستیه ی که به شی هه ره زوری حاله ته کانی ته مبیگردن
پیویسته له نیو به ریوه چوونی سروشتی په یوه ندیه کان بیت له ته واوی روژانی
هه فته. به لام ئه مه واتای ئه وه نییه که وا تو ده ته ویت کلیسا به درژیایی کات
ئه ندامه کانی یه کتر راست بکه نه وه. به راستی ئه مه شتیکی خراب ده بیت. به لکو
به ساده یی، ئه مه واتا تو ده ته ویت کلیسا ئه و که سانه جیا بکاته وه که برسین بو
پیروزی. به م شیوه یه، ئه ندامه کان داوا ی راستکردنه وه ده کهن و لی پاناکهن، له به ر
ئه وهی ده یانه ویت گه شه بکه ن.

”سلاو (رایان)، ئایا هیچ تیبینییه کت هه یه بو من سه باره ت به
به ریوه بردنی کو بوونه وه، چون ده کرا باشتی بکه م؟“

”زاک، ده مه ویت که بزانیته هه رده م ده توانیت که وا قسه له سه ر ژیانی
هاوسه رگیرییه که م و چونیه تی خوشه ویستیم بو هاوسه ره که م بکه ی ت.
له گه ل ئه وهی ریگری له و حه زه م ده که م که ئه مه ت لی برسم، به لام

ئایا لەسەر شیوازی پەرورە کردنی منداڵەکانم هیچ تێبینییەکت هەیە؟»

بە دەربڕینیکی دیکە، ھۆکارێکە هەبێت کە ھەندیک جار نووسەرەکان جیاکاری دەکەن لە نێوان تەمبیکردنی بنیادنەر و تەمبیکردنی راستکردنەو. تەمبیکردنی بنیادنەر واتا فێکردن، وە تەمبیکردنی راستکردنەو واتا راستکردنەوی ھەلەکان. بەلام پروونە کەوا ھەردووکیان پێکەو دەپۆن. وە لە ژبانی کلێسادا، پێویستە تەمبیکردنی بنیادنەر و راستکردنەو تەنھا لە پۆژانی یەکشەمەدا^۱ نەبن، بەلکو لە ھەموو پۆژانی ھەفتەدا بن. دەکرێ بلیین تەمبیکردن شیوازیکی دیکە بۆ وەسفکردنی کرداری بەقوتاییکردن. جا کە ی پێویستە کاتی تەمبیکردن و بەقوتاییکردن ھەبێت؟ وەلام: بە درێژایی پۆژانی ھەفتە.

پرسیارە قورسە کە ئەمە یە: کە ی تەمبیکردن دەبەیتە قۆناغی داھاتوو - لە یە کەسەو ھە بۆ دوو یان سێ کەس؟ یان لە دوو یان سێ کەسەو ھە بۆ تەواوی کلێسا؟ لێرەدا ھاوکیشە یەکی ئاسان نییە. ھەر حالەتیک بەگوێرە ی تاییەتە ندییەکانی بریاری لێ دەدرێت. لە بەشی رابردوو باسی ستیفنم کرد، کاتیک پێی گوتم کە خودا «پەزەمانەند» بوو لەسەر گوناھە سێکسییە کە ی. بۆم پروون بوو ھەو کەوا پێویستە لەسەرم کە سێکی دیکە بێتە ئێو بابەتە کەو. یە کەم، ھێچ راجیاییە ک نەبوو سەبارەت بە حالەتە کە ی ستیفن. ئێمە ھاو رابووین لەسەر ئەو ھەو کەوا گوناھی ئەنجام داو. دوو ھەم، ستیفن مکو ر بوو لەسەر ھەلۆیستە کە ی. قسە کا ئمان لەسەر ئاستی تاک ھێچ شتێکی لێ ناگۆرێت (وا بزانم من دوو جار بە تەنھا قسەم لە گە لێ کرد). لەبەر ئەو ھە بریارم دا لە گە ل براد قسە بکەم؛ برادیش ھەمان وەلامی منی وەرگرت. بابەتە کە مان گواستەو ھە بۆ پیران کە ئەوانیش ھەمان وەلامیان لێ وەرگرت، ئینجا گواستیان ھە بۆ کلێسا. بە راشکاوی، ئەمە ئاساترین ھەلۆیست بوو کەوا ھەلۆسوکە وتم لە گە ل کردوو - ھەرچەندە خەمناک بوو - لەبەر ئەو ھەو گوناھە کە پروون بوو و ھەمووان ھاو رابوو لەسەری، پیاو ھە کەش بە تەواوی خواستی خۆی تۆبە ی نە کردبوو.

a مەبەست لە پۆژانی کۆبوونەو ھە کلێسیایە - وەرگێر.

له گه‌ل ټه‌وه‌شدا، هه‌لۆیستی دیکه هه‌بوو چه‌ندین مانگ و سا‌ل پیران هه‌ولیان داوه له‌گه‌ل هاوسه‌رگیریه‌ک که کیشه‌ی تیدا بووه یان که‌سێک گونا‌هێکی دیاریکراوی هه‌بووه. وه پیران هیچ بریارێکیان نه‌داوه بو هه‌نگاونان بو قۆناغی داها‌توو. ټه‌وانه‌ی کیشه‌یان هه‌بووه له‌گه‌ل پیران کاریان کردوووه بو جه‌نگان له‌گه‌ل گونا‌هه‌که. له‌بیرمه که‌وا ژن و می‌ردێک بو ماوه‌ی چوار بو پینج سا‌ل له‌گه‌ل لیژنه‌ی پیران کو‌ده‌بوونه‌وه، وه ټه‌مه ماوه‌یه‌کی درێژه به‌و را‌ده‌یه‌ی ټه‌و پیرانه‌ی ده‌ستیان کرد به‌ راویژ له‌گه‌ل ټه‌م ژن و می‌رده له‌ لیژنه‌که نه‌مان له‌به‌ر ټه‌وه‌ی ماوه‌که‌یان کو‌تایی پیهات و پیرانی نو‌ی شوینیان گرته‌وه. پوخته‌یه‌کی با‌ه‌ته‌که‌یان پيشکه‌شی پیره‌ نو‌یه‌کان کرد. له‌ ماوه‌ی ټه‌م کیشه‌نه‌دا دوو جار ټه‌م گو‌رانه له‌ ټه‌نجومه‌نی پیران روویدا، وه هیچ یه‌کیان به‌ ئاشکرا له‌ کلێسا ده‌رنه‌کران.

ئێستا پرسیارێک ده‌که‌م ره‌نگه وه‌لامه‌که‌ی ئاسانتر بیت، به‌لانی که‌م له‌رووی تیورییه‌وه: چین ټه‌و گونا‌هانه‌ی که‌وا رێ به‌ کلێسا ده‌دات به‌ ئاشکرا رایبگه‌یه‌نیت و که‌سی گونا‌هبار ده‌ربکات؟

نه‌وه‌ی را‌بردوو له‌ نووسه‌ران بو وه‌لامی ټه‌م پرسیاره لیستیکی گونا‌هیان دانا‌بوو وه‌ک ټه‌م گونا‌هانه‌ی که‌وا له‌ (یه‌که‌م کو‌رنسو‌س ٥-٦) دا‌هاتوو:

چ گونا‌هێک؟

چ گونا‌هێک ده‌چیت ټه‌و ئاسته‌ی رێ به‌ کلێسا بدات که‌سه‌که ده‌ربکات؟ ١- گونا‌هه دیاره‌کان، ٢- گو‌نه‌هه‌ گه‌وره‌کان، ٣- وه ټه‌و گونا‌هانه‌ی که‌ گونا‌هبار تۆبه‌ی لێ ناکات.

”به‌لام ئێستا بو‌تان ده‌نووسم تیکه‌لی یه‌کیک مه‌بن به‌ خوشک یان برا ناوده‌بردیت و داوینیسه‌ یان چاوچنو‌که یاخود بتپه‌رسته و بوختانکه‌ره یان سه‌رخۆشه و تالانکه‌ره. نانی‌ش له‌گه‌ل که‌سی ئاوا مه‌خو‌ن“ (یه‌که‌م کو‌رنسو‌س

٥: ١١). به‌لام ټه‌گه‌ر گونا‌هه‌کان ته‌نها له‌م لیسته‌دا سنووردار بکه‌ین، ئایا ټه‌مه واتای ټه‌وه‌یه که‌ پێویسته چاوچنو‌که‌کان ده‌ربکه‌ین نه‌ک گه‌نده‌له‌کان؟ ټه‌وانه‌ی جوین ده‌ده‌ن نه‌ک بکوژ یان ټه‌و که‌سانه‌ی ده‌ستدریژی سیکسی ده‌که‌نه‌سه‌ر

مندالان؟ گەندەل و دەستدریژیکار بۆ سەر مندال لەم جوړه لیستانەدا نەهاتوون. لە راستیدا پیم وایه کهوا پئویسته هەلسوکەوت لەگەڵ ئەم لیستانەدا بکهین بهوهی گشتگیرن، بەلکو پۆلس ئەو جوړه گوناھانەمان پێدەلێت کهوا دەکرێ چاوه‌ڕێی بکهین و وه‌سفی کهسانی بێ باوهر و تۆبه نەکردوو دەکات (یه‌که‌م کۆرنسۆس ۶: ۹-۱۰). پیم وایه وه‌لامی کورت بۆ ئەو پرسیاره‌ی پێشوو ئەوه‌یه تهنه‌ا گوناھه‌ دیار و گه‌وره‌کان که‌وا گوناھ‌باره‌که‌ تۆبه‌ی لێ ناکات ئەوه‌یه که‌وا ڕێ به‌ کلێسا دەدات به‌ ئاشکرا ڕایبگه‌یه‌نێت و که‌سه‌که‌ دهر‌بکات، وه‌ پئویسته‌ گوناھه‌که‌ هه‌رسێ سیفه‌ته‌که‌ له‌خۆبگرێت نه‌ک تهنه‌ا یه‌ک یان دووان.

پئویسته‌ گوناھه‌که‌ دیار بێت (یان له‌ دهر‌وه‌ بێت). واتا پئویسته‌ ئەو شته‌ به‌ چاوه‌ببینیت و گویت لێی بێت. ناکرێ شتیک بێت بیخه‌ملێتیت که‌وا له‌ دلی که‌سه‌یکدا هه‌یه‌. پۆلس له‌ لیستی ڕابردوودا باسی چاوه‌چنۆکی ده‌کات به‌لام ناکریت که‌وا که‌سه‌یک تۆمه‌تبار بکه‌ین به‌وه‌ی چاوه‌چنۆکه‌ و ده‌ری بکه‌ین ئەگه‌ر هه‌یچ به‌لگه‌یه‌کی دیارمان له‌مه‌ر چاوه‌چنۆکیه‌که‌ی له‌به‌رده‌ست نه‌بێت. سیسته‌می دادگای شارستانی وریایه‌ له‌ ڕووی به‌لگه‌وه‌، ئایا پئویست نییه‌ کلێسا زیاتر وریا بێت؟ عیسا گرنگی به‌ دادوه‌ریی دیکتاتۆری نه‌ده‌دا. سه‌رنج له‌وه‌ بده‌ من گوتم «دیار»، نه‌مگوت «ئاشکرا». ئەمه‌ له‌به‌ر ئەوه‌ی داوینپرسی له‌ ناپاکی هاوسه‌رگیری نه‌ونه‌یه‌که‌ که‌وا گوناھێکی ئاشکرا نییه‌، به‌لکو له‌سه‌ر ئاستی تاکه‌، له‌به‌ر ئەوه‌ وشه‌ی دیارم به‌کاره‌ینا.

”له‌ سه‌رووی هه‌موو شتیکه‌وه
خۆشه‌ویستێتان بۆ یه‌که‌تری به‌هێز بێت،
چونکه‌ خۆشه‌ویستی گوناھی زۆر
داده‌پۆشیت.“ (یه‌که‌م په‌ترۆس ۴: ۸)

پئویسته‌ گوناھه‌که‌ گه‌وره‌ بێت. په‌نگه‌ ترس و دوودلی گوناھ‌ بن، به‌لام پیم وایه‌ نییه‌ که‌وا ڕێ به‌ کلێسا بدات به‌ ئاشکرا ڕایبگه‌یه‌نێت و که‌سه‌که‌ دهر‌بکات. ئەگه‌ر زانیت که‌وا پیاویک زیده‌پرۆیی ده‌کات

له‌ گێرانه‌وه‌ی چیرۆکیک، به‌بێ ئەوه‌ی دانسی پێدا بنیت، په‌نگه‌ ئەمه‌ گوناھ‌ بێت نه‌نجامی بدات، به‌لام له‌به‌رده‌م کلێسا ڕایناگه‌یه‌نم. په‌ترۆس پیمان ده‌لێت:

«چونکه خوشه‌ویستی گوناھی زور داده‌پۆشیت» (یه‌که‌م په‌ترۆس ٤: ٨). گرنگترین سیفه‌ته‌کانی کلێسای تەندروست، حەزی شاردنەووە یان چاوپۆشییە لە زۆریک لە - تەننەت زۆرینە - گوناھەکانەکانی ئەندامان. بەلام گوناھانە کامانەن کە بە گرنگ یان گەورە دادەنرێن؟ ئەو گوناھەییە کە وا دەکات مەحەل بیت بۆمان بەردەوام بین لە باوەر بەوێی کەوا کەسیک پۆچی پیرۆزی تیدا بیت و بەراستی باوەردارە بە مەسیح، ئەمەش لەبەر ئەوێی پەتی دەکاتەو تۆبە بکات. بێر لە واتای ئەندامییتی کلێسا بکەو: دووپاتکردنەوێی کلێسایە لەسەر باوەری کەسیک. بەم شێوەیە گوناھی گەورە ئەو گوناھەییە کە وای لێدەکات زەحمەت و مەحەل بیت کە بچینە بەردەم جیهان و بەردەوام بین لە دووپاتکردنەوێی باوەری ئەم کەسە. بە وێژدانیکێ روونەو دەتوانم باوەری کەسیک دووپات بکەمەو کە نۆلی لەو دەکات زێدەرۆیی کردبیت لە گێرانەوێی راستیەکانی چیرۆکیک، بەلام ناتوانم ئەمە بکەم بۆ کەسیک کەوا مەکوێرە لە بەدەرەوشتی سیکی و قسە خراپ و ئالوودە بە کحول و شتی لەم شێوەیە.

لێرەدا پرسیارە کە ئەمەیی، ئایا پێوەرەکانی «گوناھی گەورە» بە جوړیک بابەتیانەییە؟ بەلێ، ئەمەش هۆکارە بۆ ئەوێی هەمان گوناھ پەنگە ببیتە هۆی دەکردن لە چەند هەلۆیستیکی دیاریکراو، لە کاتیکدا نابیتە هۆکاری دەکردن لە هەلۆیستی دیکە ئەمەش لەبەر چەندین هۆکار و بارودۆخ. چەندە ئاسان دەبیت بۆ دەقیکی کتییی پیرۆز ئەگەر یاسایە کمان پێدات بە وردی هەلسوکەوت بکات لەگەڵ هەر هەلۆیستیکی کەوا وێنای بکریت. بەلام خودا دیەوێت بچینە لای و بە باوەر بژین و داوای دانایی ئەو بکەین. ئەمەش هۆکاریکی دیکەیی بۆ کلێسا بۆ ئەوێی چاوی لەو بێ کەوا ژمارەییکی زیاتری پیران دابنیت. هیچ کەسیکمان نایەوێت تەنھا کەسیک یان دوو کەس بپاری بدن لەم هەلۆیستە قورسانە بەر لە قۆناغی خستەن بەردەم کلێسا.

ئەو گوناھەیی کە کەسی گوناھبار تۆبەیی لێ نەکات. ئەمە لە حالەتیکدا راستە

که که سه که رووبه پرووی گوناوه که ی کرابیته وه. جا ئه گهر دانی پیدانا یان نا، ئه گهر گوتی وازی لی ده هیئت یان نه یگوت، به لام له کو تاییدا رته دی ده کاته وه وازی لی بهیئت؛ به رده وام ده گه ریته وه سه ری. ئه م که سه ناتوانیئت (وه هه ز ناکات) له گوناوه که ی دوور بکه وپته وه.

”وه ک سه گ بگه ریته وه سه ر پشانه وه که ی، گیلش گیلایه تییه که ی دووباره ی ده کاته وه.“ (په نده کانی سلیمان ۲۶: ۱۱)

شیوازی رووبه پروو بوونه وه

هه ندیک جار، عیسا به تووره یی میزی وه رده گیپرا. وه هه ندیک جار، نیردراوه کان به ئاشکرا له گه ل که سانیکی دیاریکراو به زمانیکی زیر قسه یان کردووه (بیر له په ترۆس و شیمونی جادوگه ر بکه وه له کرداری نیردراوان به شی هه شت و پۆلس له یه که م کۆرنسۆس به شی پینج). له بهر ئه وه په نگه حاله تی زۆر ناوازه هه بیئت که تییدا سه رزه نشت و راستکردنه وه ت بو یه کیک له ئه ندامان ده گاته پله ی ۹ یان ۱۰ له سه ر پیوه ری توندی. به لام له زۆربه ی بارودۆخه کاند، پیویسته شیوازی رووبه پرووونه وه ت یان لپرسینه وه ت ئه م تاییه تمه ندیانه له خو بگریئت:

- نهیئی: به گویره ی (مه تا ۱۸) ده بیئت بازنه که زۆر به رته سک بیئت.
- نه رمونیانی: پۆلس رامانده سپیریئت که وا ”به رۆح نه رمی“ باوه پداران بخه ینه وه سه ر ریگه ی راست (گه لاتیا ۶: ۱).
- وریایی: پۆلس له هه مان ئایه تی کتییی پیروژدا دریژه ی پیده دات و ده لیئت «سه یری خوشت بکه، نه وه ک توشت تاقی بکریته وه» (گه لاتیا ۶: ۱). وه یه هوزا هاواریه و ده لیئت: ”هه ندیک له ئاگر برپینن و پرزگاریان بکه ن، له ترسدا به زه بیستان به هه ندیکدا بیته وه، ته نانته رقتان له و به رگانه بیته وه که به جه سته گلاو بوونه“ (یه هوزا ۲۳). به ئاسانی ده که وپته نیو گوناھی

هه لّخه له تيّنه ره وه ته نانهت له و کاته شدا که ده مانه ویت که سیکی تیدا ده ره بئینین.

● به زه یی: یه هوزا ده لیت: «به زه بیتان به وانده دا بیته وه که گومان ده که ن. هه ندیک له ناگر برفینن و پرگاریان بکه ن، له ترسدا به زه بیتان به هه ندیکدا بیته وه، ته نانهت رقتان له و بهرگانه بیته وه که به جهسته گلاو بوونه.» (یه هوزا ۲۲-۲۳). پیوسته شیوازی ده نگت پر له به زه یی و میهره بانی بیت و به تال بئ له راستودروستی خود، بیت و ابیت تو هه رگیز تووشی شتیکی له و چه شنه ناییت.

● بیلایه نی: پیوسته بریاری پیشوه خت نه ده یین بهر له وه ی گوئی له هه ردوو لایه ن بگرین (یه که م تیمؤساوس ۵: ۲۱ بخوینه وه).

● روون: توونده ره ویی شاراهه یان گالته جار ی بیگومان کاریگه ر نییه له بهر ئه وه ی ته نها تو ده پاریزیت. به لام له سه رته که روون و ئاشکرا قسه کانت بکه یت، به تاییه تی ئه گه ر بته ویت داوا له گونا هباره که بکه یت روون بیت و دان به گونا هه که یدا بنیت. هه ندیک کات، ره نگه بچوو کردنه وه ی بابه ته که یارمه تی نه رمونیانی بابه ته که بدات و که سه که له بازنه ی ئارامی خو ی بیته ده ره وه. به لام ناییت ئه مه مه به سته روون بوون بخاته ژیر پرسیاره وه. هه تا بازنه که فراوانتر بیت، پیوسته بابه ته که روونتر بیت. ئایا بریکی که م له هه ویرترش ته واوی هه ویره که هه لئا هئیت (یه که م کورنسوس ۵: ۶). پیوسته خه لکی گوئی له هؤشدار ی بگرن.

● یه کلاکه ره وه: کاتیک بابه ته که دپته هه نگاوی کو تایی له ته میبکردن - ده رکردن یان بیهریکردن - ئه وا هه لئسو که وتی ته واوی کلئسا پیوسته یه کلاکه ره وه بیت: «خوتان له هه ویرترشی کو ن پاک بکه نه وه، تاکو بینه هه ویریکی نوئی، چونکه ئیوه به راستی فه تیره ن. له بهر ئه وه ی مه سیحی

به‌رخی په‌سخه‌مان سه‌رپرډرا“ (په‌که‌م کۆرنسۆس ۵: ۷). ”ناکۆکیکار ئاگادار بکه‌وه، له‌دوای جارێک و دووان، لێی دووربکه‌وه“ (تیتۆس ۳: ۱۰). پێویسته برپاری کلێسا روون بێت به‌وه‌ی ئەم که‌سه ئیتر ئەندامی کلێسا نییه و له‌خوونی په‌روه‌ردگادا به‌شداری ناکات.

دانایی له‌ کاروباری سه‌رزه‌نشدا شتیکێ پێویست و پزنده، هه‌روه‌ک له‌ به‌شی دووهم روون کرایه‌وه. دوو هه‌لۆیستی هاوشیوه بوونی نییه، وه ناکرێت پشت به‌هه‌لۆیستی پێشوو به‌ستین و بلیین: «له‌سه‌ر بنه‌مای ئەوه‌ی له‌گه‌ڵ که‌سه‌که‌س دیکه‌ کردمان، ئیستا ده‌توانین له‌گه‌ڵ ئەمه‌ ئه‌وها بکه‌ین». ده‌کرێ زۆر وانه له‌ئه‌زمونه‌کانی پێشوو وه‌رگرین، به‌لام پێویسته له‌ کۆتاییدا پشت به‌سیتن به‌بانه‌ماکانی وشه‌ی خودا و رابه‌رایه‌تی پووری پووری و تاقیکردنه‌وه و سه‌رنجی وردی هه‌موو بارودۆخیک.

به شی شه شه م

کارکردن له گه ل که سانی دیکه

زۆریه ی کات ته میبکردنی کلپسای دوو بنه مای سه ره کی به ئاشکرا دژیه ک داده نیت. له لایه ک، (مه تا ۱۸) رامانده سپیریت که وا زانیاری دیاریکراو سه باره ت به گوناهییک یان جیاوازییه ک له نیو بازنه یه کی بچوو کدا به ئیلینه وه. بیر له هه موو هو شداریه کانی کتییی پیروژ بکه وه سه باره ت به بابه تی ده مشری؛ ده مشری په یوه ندییه کان تیکده شکینیت و جیاوازییه کان تووند ده کات.

”ده مشر نهینئ ئاشکرا ده کات، به لام مروقی دلسوز شت داده پوشیت.“
(پهنده کانی سلیمان ۱۱: ۱۳)

”ته وه ی تاوان داده پوشیت په ره به خوشه ویستی ده دات، به لام ئه وه ی باسی بابه ته که بکاته وه دوستی نزیک له یه کتر جیا ده کاته وه.“
(پهنده کانی سلیمان ۱۷: ۹)

”که سی درۆزن دووبه ره کی ده وروژینیت و ده مشر دوستی نزیک له یه کتر جیا ده کاته وه.“ (پهنده کانی سلیمان ۱۶: ۲۸)

”دار نه بیئت ناگر ده کوژیته وه، ده مشر نه بیئت دووبه ره کی نامینیت.“
(پهنده کانی سلیمان ۲۶: ۲۰)

له لایه کی دیکه وه، سپاره ی پهنده کانی سلیمان به پوونی رامانده سپیریت و ده لیت «تیکه لی چه نه باز مه بن» (پهنده کانی سلیمان ۲۰: ۱۹). وه په یمانی نوئ باسی ده مشری ده کات که وا یه کیکه له سیفه ته کانی مروقی گونا هبار (رؤما ۱: ۲۹، دووه م کورنسوس ۱۲: ۲۰).

“بئى ٲراوئژ گهل ده كه وئت، به لام سه ركه وتن به زورى ئاموژ گارانله.
(به نده كانى سلئمان ۱۱: ۱۴)

“ٲلان به بئى ٲراوئژ ٲووچه ل ده بئت، به لام به زورى ٲراوئژ كاران
سه رده كه وئت.” (به نده كانى سلئمان ۱۵: ۲۲)

ٲرسياره گرنه به كلاكه ره وه كه ئه مه به: له بابته تهمبئكردن، ٲوڻ داواى يارمه تى
له كه سانى ديكه ده كه يت؟

كئشه گه ره كه ئه وه به ئاخو ٲوڻ دانايانه له كردارى تهمبئكرندا كه سئكى
ديكه به شدار ده كه يت؟ وه ٲوڻ بهر له ره ٲوبه ٲوبونه وهى كه سه كه داواى ٲراوئژ
ده كه يت؟ ٲوڻ دوو يان سئ كه سى ديكه ده هئئيت؟ كهى و ٲوڻ بو ٲيرانى باس
ده كه يت؟ ٲوڻ ئيمه ٲييه كاتيك بابته كه ده خريته به رده م ئه ندامانى كلئسا؟
وه لامى ئه م ٲرسيارانه ته وه رى ئه م به شه به.

وه رگرنى ئاموژ گارى ٲيشوه خت

ٲرووداوئكى ديارى كراوم له بيره كه تئيدا ويستم به شئويه كهى جياواز هه لئسوكه وت
بكه م له گه ل (ئئريك)ى هاوٲئم كه به شئويه كهى نه شياو هه لئسوكه وتى له گه ل
كردم. به لام دنئيا نه بووم له وهى داخوا ٲالنه ره كانم دروستن. له بهر ئه وه ٲرسيارم
له (جوڻ) كرد بو ئه وهى ئه گه ر ٲئويست بكات قسه له گه ل ئئريك بكه م يان
نا. زور ورده كاريم ٲئ نه دا جكه له وهى كه سووكايه تى ٲئكردووم و منيش له
هه لئسوكه وته كهى ٲه ست بووم. زور دنئيا نه بووم له وهى داخوا ٲاسته شته كهى ٲئ
بئيم، به لام ئه و ٲراوئژه ى ٲئيدام ناياب بوو. جوڻ ٲئى گوتم كه وا ٲئويسته له سه رم
ٲوبه ٲوى ئئريك بيمه وه ئه گه ر ئامانجى من خزمه تگردنى ئه وه.

ئه مه به سوودى قسه كردن له گه ل كه سانى ديكه: ٲراوئژى باش وه رده گريت. به لام
ئايا ٲئويسته له سه رت ئه مه بكه يت؟

باشترین و گونجاوترین وه لّامم بوّ ئەم پرسیاره ئەمەیه: هەندیك جار پێویسته. زۆر جار، باشتر دەبێت له سەرەتادا له گەڵ کەسیکی دیکه قسه نه کهیت له بهر ئەوهی تۆ دەترسیت له وهی پووبه رووی ئەو که سه بیته وه که هه له ی به رامبه ر به تۆ کردوو. پێویسته له خودا بترسیت، نه ک له مرۆف. وه بێگومان باشتره که وا له سەرەتادا له گەڵ کەسیکی دیکه قسه نه کهیت، چونکه ئەمه وا ده کات که سانی دیکه به شیوهیه کی نه شیوا و نزم ته ماشای که سه که بکه ن. ئەمه ده مشرپیه. به لّام ئیمه هەندیك جار قسه بوّ که سانی دیکه ده کهین، چونکه گومان ده کهین له پالنه ره کامان و ده مانه ویت لّی بکۆلینه وه، یان قسه کردن زه حمه ت ده بێت و له لایه نیکه وه مه ترسیدار ده بێت. ده کریت ئەمانه هۆکاری باشن بوّ ئەوهی له سەرەتادا قسه له گەڵ کەسیک بکهیت.

به لّام ئامانجه که ئەوهیه که به دانایی و نهینیه وه راوێژ به که سانی دیکه بکهیت. ده مزانی که جوّن کەسیکی گونجاو ده بێت بوّ قسه کردن له گەڵی له بهر ئەوهی ئیریکی خۆشده ویت، ههروهک دّلیا بووم له وهی ئەوهی گوتم کاریگه ری نابیت له سه ر ئاستی خۆشه و یستن یان متمانه پیکردنی. سه رباری ئەمه، هیچ ورده کارییه کم بوّی باس نه کرد و پیم نه گوت ئیریک چی کردوو. له کۆتاییدا، دّلیا بووم له وهی که وا جوّن له لایه نی رۆحیه وه پیکه یشتوو، له بهر ئەوهی شوانی کلّیسا بو. بێگومان بریاردانیکی بنه ره تی بو، ره نگه من هه له بوویم. ههروهک پێشتر گوتمان، ده مشرپی هاوړپیکان جیا ده کانه وه. سه رباری ئەمه «قسه کانی ده مشرپ وه ک پارووی به تامه، شوړ ده بپته وه ناو ورگ» (په نده کانی سلیمان ۱۸: ۸). ئەگه ر باسی ورده کاریم بکردبا، یان ئەگه ر جوّن به نهیننی رقی له ئیریک هه لگرتبا، ئەوا وشه کانم سه بهاره ت به ئیریک رۆده چوو وه ناخی جوّن و زیاتر به خراپ ته ماشای ده کرد.

هینانی کەسیک یان دوو کەسی دیکه

پیم وایه له کاتی هینانی کەسیک یان دوو کەسی دیکه، هه مان کۆمه له بنه ما جیبه جی ده بێت. ئەگه ر وامان دانا تۆ پاسپارده کانی عیسا له (مه تا ۱۸) په پره و

ده كه یت، ٺه و کاته تو که سانیکت ده ویت له لایه نی رۆحیه وه پینگه یشتوو بن، وه ده ته ویت که سانیک بن که وا ٺه و که سه بناسن که روبه روی ده یته وه و خوشیان بو ویت. دواتر، پپو یسته له سهرت هه ندیک ورده کاریان پپیده یت که پپو یستیانه بیزانن بو ٺه وه ی بریار له سهر هه لو یسته که بده ن.

ده بیت ته نها راستیه کانیان پی بلیت، نه ک شوقه ی خو ت بو راستیه کان، تاکو بیلایه ن بن له حوکمدانه که یان. له بهر ٺه وه ی جیاوازیه کی گه وه هیه له نیوان «به سهر منداله کانیدا هاواری ده کرد!» وه «له لایه نی سۆزداریه وه ئازاری منداله کانی ده دا»، له کاتیکدا ته نها له په نجه ره که وه بو ماوه ی ۳ چرکه رووداوه که ت بینوه. جیاوازی هیه له نیوان «ٺه و کچه ده لیت که ٺه م کوره بو چوونه که ی خو ی له سهر سه پاندووه» له گه ل «ٺه و کوره بو چوونه که ی خو ی له سهر سه پاندووه»، چونکه هیچ شتیک نازانیت جگه له وه ی که ٺه و شته ی که کچه که پی گوتی. (پاریزه ران داوات لی ده که ن که له له حاله تی تاواندا، وریا بیت و ته نها ٺه وه بلیت که به دلنیا ییه وه ده یزانیت).

له سهر هه مان شیواز، پپو یسته له هه لسه نگانندی بیرکردنه وه و پالنه ره کانی خه لک دوور بکه و یته وه. بیگومان ٺه مه قسه کردنی تاکه که سی و به کومه لیش ده گریته وه. جیاوازی هیه له نیوان «له بهرده م تیمه که به ره قی قسه ی له گه ل کردم» وه «به ره قی قسه ی له گه ل کردم بو ٺه وه ی له بهرده م تیمه که به شیوه یه کی خراب ده ربکه وم».

یه کیک له هوکاره کانی به شداری پیکردنی که سیک یان دوو که س، ٺه وه یه که تیمه ته وا و متمانه به خو مان ناکه ین. به شیک له وه ی تیمه باوه ردارین به مه سیح ٺه وه یه که دان ده نیین به وه ی تیمه شایانی گونا هکردنن. وه پپو یسته دادپه ره وه ی و راستیه هه سته کان له سه رووی حهزه کانه مان بیت، که وا ده لیت «بیگومان من راستم». ته نها ٺه و کاته به شداری به که سانی دیکه بکه که ئاماده یت پرا و بو چوونت بگورن. به لام ٺه گه ر په تی ده که یته وه رای خو ت بگوریت، په نگه ئاماده ی ده سته پیکردن نه بیت.

به‌شدار پيڻکردنی پيران

مه‌رج نييه ٺه و يه‌ک يان دوو که‌سه‌ی به‌شداريان پيڻده‌که‌يت، پيرانی کليسا بن. له راستيدا، باشتروا يه له پيران نه‌بن. له باری نموننه‌بيدا، ٺه و که‌سه‌ی که ده‌ته‌ويټ ږوبه‌ږوی بېته‌وه له‌ټیو کليسا دا يه و زور که‌سی له ده‌وروبه‌ره که ده‌يناسن و خوښيان ده‌ويټ. ٺه‌گه‌ر له هه‌مان کومه‌له‌ی وانه‌ی کتيبی پيروژ له‌گه‌ل‌يډايت، ٺه‌وا ده‌کړی به‌شداري به که‌سی سييهم بکه‌يت له هه‌مان کومه‌له‌دا له‌گه‌ل‌ږابه‌ری کومه‌له‌که. با بلين له‌م خاله‌دا هه‌لسوکه‌وت له‌گه‌ل‌گوناهه‌که‌دا کړا؛ زور باشه! به‌هوۍ ٺه‌م ٺه‌زموننه کومه‌له‌که به‌هيتر و زياتر يه‌کگرتوو ده‌يټ.

ٺه‌گه‌ر که‌سه‌که هيچ په‌يوه‌نديه‌کی به‌تيني نه‌بوو له‌گه‌ل‌که‌سانی دیکه‌ی کليسا، وه به داخوه زوربه‌ی بارودوڅخه‌کان له‌م شوو‌يه‌يه، ٺه‌وا باشته بو کوبونو‌وه‌ی دووهم پيريک يان قه‌شه‌يه‌ک له‌گه‌ل‌خوت به‌يټيت. ٺه‌مه ٺامانجی برپاری دروست و نه‌يټي‌بوون ده‌هيټته‌دی؛ ږه‌نگه سوود له‌و متمان‌يه‌ش وه‌ږگریت که ٺه‌م که‌سه به‌رامبه‌ر ٺه‌و که‌سانه‌ی هه‌يه که له پيڼگه‌ی پيران (ده‌کړيت پيچه‌وانه‌که‌شی راست يټ).

له‌و حاله‌تانه‌ی که‌وا هه‌ست ده‌که‌يت تو و ٺه‌و يه‌ک يان دوو که‌سه‌شت له‌گه‌ل‌تن، خه‌ريکی کوتانی ٺاسنی ساردن (واته بارودوڅخه‌که به هيچ شوپنيک ناگات)، پيوسته بچيته لای پيران. خودا دانایي به پيران يان شوانه‌کان به‌خشيوه بو ٺه‌وه‌ی فير بکه‌ن و هوښداري بده‌ن و لومه بکه‌ن. ٺه‌وان شوانن و به‌ږپرسيا ريه‌تی هه‌موو ميگه‌له‌که‌يان له‌سه‌ر شانه و له‌و دنيا له‌به‌رده‌م ته‌ختی دادوه‌ريی خودا ږاده‌وه‌ستن (کردار ۲۰؛ ۲۸؛ ۱۳؛ ۱۷). له‌گرنگرتين ٺامانجی شوانه‌کان، ږويشتنه له‌دواي ٺه‌و مه‌ره‌ی له نه‌وه‌د و ٺويه‌که ون بووه.

کومه‌له‌ی باوه‌ږداران

کليسا که‌مان ته‌نهما له کوبونو‌وه‌ی داخراودا ده‌رباره‌ی کاروباری ته‌مبيک‌کردن گه‌توگو ده‌کات. کاتيک خزمه‌تی ږوژی يه‌کشه‌مه ته‌واو ده‌يټ، سلاو له ميوانان

دهكەين و بهرپيان دهكەين و پاش ئهوه بهردهوام دهبين له كوڤوونهوهمان. پيران بابهتهكاني تهمنيكردن دههيننه بهردهم تهواوي كلتسا. راسته كهوا (مهتا ۱۸) باسي ئهه و بىروكهيه ناكات كه له رپگاي پيراني كلتساوه بابهته كه بهيژيت، بهلام ناتوانيت دهقى (مهتا ۱۸) بخوڤنيتتهوه بهوه دايبيريت له دهقهكاني ديكهه كتيبي پىروژ كهوا چاودىرى تهواوي كاروبارهكاني كلتساي به پيران بهخشيوه. ئههه واتاي ئهوه دهگهيهيت كه ئهوان سهريشك و ئامادهن بو زانيني ههموو حالهتتيكي تهمنيكردن، وه ئهگه رپويست بكات يان نهكات كه بيته بهردهم كلتسا.

ئههه بو ئهوهيه پيت بليم ئهگه ر تو بهشيك بوويت له ههنگاوي يهكهه مي پرۆسه ي تهمنيكردن، ئههه ده توانيت شويني رپنمايي پيران بكهويت سه بهارهت بهوهي حالته كه بيته بهردهم كلتسا. ئهوان باشترين كه سن له دياريكردني ئهه زانياربيانهي كه پيوسته ئاشكرا بكرين، وه گفتوگويه تايهته كانتدا ده توانيت شوين پيشناره ئاشكراكانيان بكهويت.

قهشه كان ده توانن چهند زانباري بخه نه بهردهم كوهملي باوهرداران؟ به گشتي، قهشه كان هان دهدهم كه باسي جوړي گوناهه كه بكهن، وه ههنديك ورده كاري، كه شياوي مشوتومر نه بن. پيوست ناكات ورده كاري گوناهه كه به ئاشكرا پروون بكرتتهوه. وه باشتره كه شوڤهه گوناهه كه نه كريت، وه كو چوڻ له سه رهوه باسمان كرد. بيگومان قهشه ههز دهكات كه بوچووني خو ي له باره ي گوناهه كه وه بليت، له بهر ئهوه ي رپي پيده دات كهوا سيفه تي جهنگي سوژداري به كاربهيتت كهوا رهنگه رازيكه ر بيت وه كو ئهوه ي بليت: «كه سئكي زور خراب بو». به لام كيشه كه له وه دايه كه ليكدانه وه و شوڤه هه ميشه شاياني گفتوگوڻ و رهنگه ئههه بيتته هو كاري دابه شبووني كلتساكه. ئهگه ر رابه ران راستيي چه سپاو و يه كلاكه ره وه يان نه بو، پيوسته نه يهيننه بهردهم كلتسا.

بىر له وه بكه وه كه پو لس گوتى كه ميك هه ويرترش تهواوي هه ويره كه هه لدهييت، وه بىر له وه بكه وه كاتيك خوينه راني هان دا كه ته نانهت باسي

ئەو خراپەيە نەكەن كە بە نەينى ئەنجام دەدرېت. ھەموو ئەوانە ھۆكارن بۆ
ھېشتنەوھى گفتوگۆكە بە كەمترين وردەكارىيەوھ.

ئەي ئەگەر بەشېك نەبىت لە پروسەي تەمبىكردنى كلىسايى و بۆيەكەم
جار ئەو كاتە گویت لىيى بوو كە پىران بابەتەكەيان ھىنايە بەردەم كلىسا؟
ئايا دەتوانىت لەگەل كەسېكى دىكە بچىتە ناو گفتوگۆي تايبەت بەم حالەتەي
تەمبىكردن؟ وا بزنام تۆزىك دەتوانىت. دەتوانىت لەپىناوى كەسانى پەيوەنددار
نوئىژ بكەيت، لەگەل ئەندامىكى دىكەي كلىسا بە كورتى دلئەنگى خۆت بۆ
بابەتەكە دەربېرىت، ھەروەھا دەتوانىت بۆ كەسېكى باس بكەيت كە نەھاتۆتە
ئەو كۆبوونەوھىوھ. بەلام بەراستى زەحمەتە بزانىت كە قسەكردنى زۆر و گفتوگۆ
لەگەل كەسانى دىكە چەندە خزمەتى بابەتەكە دەكات. بەلى، پىويستە كلىسا لەو
گوناهە ئاگادار بكرىتەوھ. بەلام گفتوگۆي گشتى دەربارەي گوناه لە چوارچىوھى
تەمبىكردندا، خزمەتى ئەو ئامانجە دەكات.

ماوھەك لەمەوېپش پىرانى كلىسا ئاگادار كرانەوھ كە پياويك ژن و مندالەكانى
بەجھېشتووھ و چووھ بۆ لاي ژنىكى دىكە. پاش چەند پوژىك، چاوم بە (دەبىقدا)
كەوت، كە گەنجىكە و من سەرپەرشتى بەقوتابىبوونى بۆ دەكەم. بەر لەوھى
لە ئۆتۆمبىلەكەم بىتە خوارەوھ، باسى بابەتى تەمبىكردنى كرد و پىي گۆتم كە
بابەتەكە زۆر لەسەر دللى گران بوو و نەيتوانىوھ دلئەنگىيەكەي بشارىتەوھ. بۆيە
پراوھستين و نوئىژمان بۆ ژن و مندالەكان كرد تاكو پشوووى خودايى ئەزموون بكەن؛
وھ نوئىژمان بۆ پياوھكەش كرد كە تۆبە بكات. ھەروەھا نوئىژمان كرد لەپىناو
ئەوھى بە دانايىوھ پىران رابەرايەتى بابەتەكە بكەن و خودا كلىسا لە گوناه و
پەرتەوازەبوون بپارىزىت. پىم وايە گفتوگۆيەكى باش بوو.

لە كۆتايىدا، چى دەكەيت ئەگەر لەگەل پىران ھاورا نەبىت دەربارەي بپارى
تەمبىكردن؟ پىويستە دوو جار بىر بكەيتەوھ لە رەخنەكەت لە پاسپاردەي قەشەكان،
بە تايبەتى لەبەر ئەوھى لۆژىكىيە پىت و ابىت لە بابەتى تەمبىكردندا ئەوان زياتر

له تۆ ده زانن. كتيبي پيروژ داوات ليده كات ملکه چيان بيت (عيرانيه كان ۱۳:
۱۷). پيوسته درك به وه بکه يت هم پياوانه له لايه ن خوداوه دانراون بو ته وه ی
رابه رايه تيت بکه ين به ريگای سه رراستی كتيبي پيروژ، به و پييه ی تۆ نه دمايكي
له كليسا كهيان. نه گهر ته نها به ره و نه و شوپناه شوپنيان كه وتی كه وا خو ت
ريگاكان ده زانيت، ئايا به رراستی شوپنيان ده كه ويت؟

به لام ده بيت ته وه ش بزايين كه ده سه لاتی ئه وان له سه ر تۆ كو تايی نييه، به لكو
ده سه لاتی خودا كو تاييه. وه له رۆژی دواييدا، خودا بانگت ده كات بو ته وه ی
ليپرسينه وه ت له گه ل بکات له سه ر هه ر ده نگیك كه داوته له هه ر كيشه يان
بাবে تيك كه وا پيران هيناويانه ته به رده م كليسا. خودا ليت ده پرسیت ئايا له سه ر
بنه ماي كتيبي پيروژ هه لسو كه وتت كرده وه؟ ئايا سه رراست بوويت؟ زه حمه ت
نييه وي نای ته وه بکه يت كه له رۆژی دواييدا خودا هه ندیک جار ده تبه خشیت
كه ملکه چي برياری ته و پياوانه بوويت كه ته و له سه رووی تۆ وه دايانوان، وه
هه ندیک جاري ديکه ده تبه خشیت كه دژی برياره كانی ته وان وه ستاويته ته وه.
ده زانم ناخوشه كه كتيبي پيروژ خسته يه كي پی نه داوين بو برياردان له وه ی كه
پيوسته چي بکه ين و كه ی بيكه ين. له بهر ته وه، پيوسته بچينه لای خودا و داوا ی
دانايی بکه ين و ئينجا به باوه ر بژين.

خه لکی ئاهه نك بو (مارتن لوتهر) ده گيرن له بهر ته وه ی به ويژدانتيكي زيندوو
هه لسو كه وتی كرد. پيم وايه ئاهه نگی بو ده گيرين، چونكه راست بوو سه به رته
به و شتانه ی كه وا به رگري لي ده كرد. هيچ كه سيك ئاهه ننگ بو (ئاريوس) ی
چه واشه كار ناگيريت، ته و كه سه ی نكۆلی له خودايه تیی عيسا كرد، هه رچه نده
ئه ویش وه ك مارتن لوتهر به ويژدانتيكي زيندوو هه لسو كه وتی كرد. به ده ربرپينيكي
ديکه، ته وه نده به س نييه كه له سه ر بنه ماي حه زي ويژدانته هه لسو كه وت
بکه يت، ته مه ته و بليتته بوو كه وا ده تبه خشیت له چوونه ناو به نديخانه له بهر
هه ر هو كاريكي خراپ كه ده كرى نه نجامی بده يت. هه روه ها گرنه گه كه وا له سه ر

راستی بیت. دهقی کتیبی پیروژ به لگه یه کی دلتیایه بو ئه وهی له سه ر راستی بیت، ههروهک عیسا پیران و قه شه مان پیده دات بو ئه وهی به پیتی کتیبی پیروژ رابه رایه تیمان بکه ن.

کلّیساکانی دیکه

ئایا پئویسته کلّیسا په یوه ست بیت به بریاره کانی ته مبیگردن که کلّیسیایه کی دیکه ده ریده کات؟ به و پیهی من باوه یم به کومه لگه رایه هه یه، یم وایه وه لامی فه رمی بو ئه م پرسیاره ئه مه یه: «نه خیر». به لام به شیوه یه کی نافه رمی وه لامه که م ئه مه یه: «به لئی»، پئویسته کلّیساکان پیکه وه کار بکه ن. له زیاتر له حاله تیک، کلّیسا که م که سانیکی ده رکردوو ه پاشان ده ستیان به وه کردوو ه له کلّیسیای دیکه ئاماده بن، به لام ئه م کلّیسیایانه پیمان گوتوون که پئویسته له گه ل کلّیسا که م ئاشت بینه وه بهر له وهی بینه ئه ندامی کلّیساکانیان. پاشان ئه و کلّیسیایانه کاریان کردوو ه له گه ل قه شه کان و پیرانی کلّیسا که مان بو راویژکردن له گه ل که سانه دا بو ئه وهی تۆبه بکه ن. دهقی کتیبی پیروژ داوای له و کلّیسیایانه نه کردوو ه، که وا ئه م کاره بکه ن چونکه رپسا و یاسا که یان به و جوړه یه. به لام ئه وه کاریکی دانایانه بو. ئه وه خو شه ویستی ئه وانی ده رختوو ه به رامبه ر به و که سانه ی له کلّیسا ده رکران، وه به رامبه ر به کلّیسا که ی منیش.

وه له حاله تیکی دیکه دا، ژتیک له کلّیسیایه ک ده رکرابوو هه ولی دا بیته ئه ندامی کلّیسا که مان. وه پاش گفتوگو یه کی دریژخایه ن له گه ل ئه م خوشکه و میرده که ی و قه شه کانی پیشووی، پیرانی کلّیسا که مان بریاریان دا که کلّیسا که ی پیشووی بریاریکی هه لیمان له سه ری داوه، به و شیوه یه قبول کرا بیته ناو کومه له که مان. ئیمه باوه پمان وابوو که ئه وان به شیوازیکی نه گونجاو هه ل سوکه وتیان کردوو ه.

که واته کلّیساکان به شیوه یه کی فه رمی له کاروباری ته مبیگردن پیکه وه نه به ستراونه ته وه، به لام باشه پیکه وه کار بکه ن کاتیک بابته تی ته مبیگردن له نپو

زیاتر له کليسايه ک بلاو ده بئته وه. بهو پييهی ئەندامینکی له کليسادا، ئەمه بو تۆ واتای چييه ئەگەر زیاتر له کليسايه ک دهستی له بابته که وهردا؟ وهلام: هەرچی له تواناندايه بيکه بو ئەوهی شوینی راويژي پیرانی کليسا کهت بکهويت.

تهواوی کليسا

له کوتاييدا، ته ميکردنی کليسايي خزمهتتکی تهواوی کليسايه، کهوا له سهه سه کوۆ وتاردان ده ستپيده کات بهوهی که وشه کانی کتییی پيرۆز بيرکردنه وه و شيوازی ژيانی گونا بهارمان راست ده کاته وه. وه ته ميکردن بهردهوام ده بيت کاتيک به فه رمايشته کانی خودا به زه بوور و ستايش و گۆرانی رۆحی قسه له گه ل يه کتر ده کهين. هه ست و سۆزمان ده کریت زۆر به ئاسانی له سهه ر پيگه ی راست لابادات، به لام ئەم ستايش و گۆرانييه رۆحيانه يه راستی ده کاته وه. ئينجا ته ميکردن له پيگه ی گفتوگۆ کاهمان له پاش خزمهت و تهواوی رۆژانه ی هه فته بهردهوام ده بيت. وه ئەمه رووده دات کاتيک به گویره ی فه رمايشتی خودا يه کتری هان ده دهين و فير ده کهين و هۆشداري ده دهين و لۆمه ی يه کتر ده کهين.

شکست له په يره وکردنی ته ميکردنی کليسايي له به های بانگهيشتی وتاريژ بو تۆبه کردن کهم ده کاته وه، وه له باوهري گه لی کليسا له گه وره یی مه سيح کهم ده کاته وه. ههروه ها کار ده کات له دژی توانای کليسا بو بنيادنانی مزگينيه کی به هيز بو گۆرینی ژيان و بانگهيشت بو پيرۆزی. (جهی ئیل، ده گ)، که يه زداناسيکی به ناوبانگی کليسای له ئاوه لکيشی^a بوو له سه ده ی نۆزه، ده لیت: «کاتيک ته ميکردن له کليسا ده رده چیت له گه ليدا مه سيحيش ده رده چیت»^b. هۆکاریک هه يه که خودا ده لیت ته ميکردنه که ی «به رو بوومی ئاشتيبانه ی راستودروستی

a Baptist Church

نۆل و مه زه بيکن له شوينکه وتوانی مه سيح که جه خت ده که نه وه له سهه ر له ئاوه لکيشانی

باوهرداران.

b J. L. Dagg, A Treatise on Church Order (Charleston, SC: The Southern Baptist Publication Society, 1858), 274.

ده گريٽ بو ٽه وانهه ي پي پاهي نراون“ (عيرانيه كان ١٢: ١١). له بري ٽه وهه له
کيلگهه ي گه ټه ي زي پرين کار بکه ين، ده تواني ٽه وه بهينته پيش چاوت که له
کيلگهه ي ٽاشتي و راستودروستي کار ده که ين. شيوهه ي ٽه مه چو ٽه ده بيت؟

وهک ٽه نداماني کلي سايه که وا به ته مبي کردن پاهي نراون به هاوسازي و پيروزي
ده ٽين.

به شی حه وتهم

خراب به کارهینانی کاره که

سو پاس بوّ خودا که هیچ چیرۆکیکی که سیم نییه بوّ ئه وهی له باره ی خراب به کارهینانی ته مینکردنی کلّیسه یه وه له کلّیسه که ی خۆماندا پیتان بلّیم. رهنگه له رۆژی دواییدا خودا پیم بلّیت که وا یه کیک له حاله ته کان به راستی خراب بووه. وه له راستیدا، رهنگه زۆریک له کلّیسه کان که هه له یان کردوو هه مان شت بلّین. به لام ئه وه نده من بزائم، هیچ شتیکم له باره ی کلّیسه که ی خۆمانه وه بوّ گوتن پی نییه.

ئه مه بوّ چاکه ی من ناگه رپته وه، که وا شه ره فی خزمه تکردنم هه یه وه ک پیریک له پال پیاوانی پیروژ و ساکار و وریا. به م دوایانه، گفتوگۆ ده ستکیشه وه ی ئافره تیکمان ده کرد له ئه ندامیته ی کلّیسه، وه من گوتم که پیویسته داواکه ی ره ت بکریته وه و له بری ئه وه ده ستبکریت به ته مینکردن. به لام رووداوه کانی داها توو ده ریخست که من هه له بووم. سو پاسی خودا ده که م کاتیک ئه و شه وه پیران ده نگه کانیان کۆکرده وه له باره ی ئه م بابه ته ده نگی من له گه ل که مینه کان بوو.

ببگومان ئه م کاره سه خته، پیویسته به داناییه کی زیاتره له وه ی هه ره یه کیکمان هه مانه. رووداویکی دیکه م به بیره کاتیک پیران بیران له گه راندنه وه ی که سیک ده کرده وه که وا کلّیسه دایرپیوو به هۆی توندوتیژی به رده وامه وه. نیشانه ی باشی پیشان ده دا بوّ جه نگان له گه ل ئالووده بوونه که ی، به لام به جوړیک تووره شه پرانی ما بووه له گه ل ئیمه و ره تی ده کرده وه په یوه ندی له گه ل هاوسه ره که ی بنیاد بنیته وه پاش ئه وه ی راویژکاره که ی، که وا له ده ره وه ی کلّیسه بوو، پیی گوتبوو که ئه وه کاریگه ری ده بیته له کرداری چاره سه ربیه که ی. له و کاته دا که ئیمه گفتوگۆمان له سه ر بابه ته که ده کرد، هه ستم به دابه شبوونی بوچوونه کامان ده کرد، ته نانه ت من چوار جار رای خۆم گۆری له سه ر بنه مای ئه و که سه ی له کۆتاییدا قسه ی ده کرد (په نده کانی سلیمان ۱۸: ۱۷ بخوینه وه). وه کاتیک ده نگدان بوّ گه راندنه وه ی

که سه که کرا، ههوت له پیران ده نگیان دا له دژی گه رانه وهی له کاتیکدا شه ش له ئیمه پشتگیری هاتنه وه یمان کرد. هه لوپسته کانی پاشتر دووپاتیان کرده وه که وا رای ههوت که سه که دروست بوو. به لام له کاتی ده نگدان، هه موومان هه ستمان به قورسی و زهحه تی هه لوپسته که کرد و نه مانده ویست برپاریکی گه وره ی له م شیوهیه له سه ر بنه مای رای زۆرینه بدهین. له گه ل ئه وه شدا، له ریگی زۆرینه متمانه مان به راویژی خودا کرد، خودا هه موومانی پیکه وه داناوه بو ئه وه ی برپاری قورسی له م شیوهیه و ناروون بدهین.

ئه و وانیه ی که ده مه ویت له ریگی ئه م چیرۆکه وه پیشکه شی بکه م، ئه وه یه که زۆربه ی هه لوپسته کانی ته مبیکردنی کلپسای له رووی په وشتی و پوخی و شوایه تی ئالۆزه، له بهر ئه وه پپوسته وریا بین له هوکمدان له سه ر پابه ران یان کلپساکانی دیکه. ئامرازه کانی راگه یاندن زۆر به خیرایی بابه ته کان گه وره ده که نه وه. به لام پپوسته له هوکمدان خیرا نه بین. ئایا هیچ پوژیک له سه ر میزی برپاردان دانیشتووی و ته ماشای هه موو راستیه کانت کردبی و له گه ل که سانی دیکه له سه ر ئه و میزه تووشی کیشمه کیش بوویتی بو ئه وه ی باشترین ریگه چاره بدۆزیه وه؟ ئایا به گه رموگوری نوپژت کردوو و باشترین برپارت داوه، پاش ئه وه ش چند په خنه گرپک هه بوونه که وا گومانیان کردوو له برپاره که ت سه رباری ئه وه ی ئه وان ته نها که میک له و راستیه ده زانن که تو ده یزانیته؟ راسته پپوسته پابه ران لپپچینه وه یان له گه ل بکریته، به لام پپوسته هیواش بین له هوکمدان له برپاری که سانی دیکه کاتیک ئیمه ئه وه نابینن که ئه وان ده بینن.

ئپستا که ئه وه مان گوت، دپینه سه ر...

تایبه ته ندیه کان و هوکاره کانی ئه و کلپسایانه ی

که ته مبیکردن به هه له به کاردینن

پپوسته کلپساکان به رژدی کار بکه ن له دژی ئه گه ری روودانی خراب به کاره یانی ته مبیکردنی کلپسای، وه ئه گه ر روویدا پپوسته به خیرایی هه ل سوکه وت بکه یین!

له نووسین و قسه کردنم سه باره ت بهم بابه ته، زوربه ی ئه و کلّیسایانه ی که قسه یان له گه ل ده که م، له کاتی ته مییگردندا توند نین و نارازین لیتی. به لام که سانیکی که م له ئیمه به شیوه یه کی توند و زیر بابه ته که جیبه جی ده که ن.

زوربه ی یان هه موو حاله ته کانی ته مییگردنی کلّیسای خه مناکه که وا له چه ند سالی رابردوو له و کلّیسایانه بیستومه که وا سیسته می کومه لگه رای پیپه و ناکه ن، که وا پیران ئازادن له سه پاندنی رای خویمان له سه ر کومه لی باوه پداران. من دلنیم له وه ی که کلّیسا کومه لگه راکانیش له و بواره دا شکستیان هیئاوه. به لام ئه وه ی یارمه تیده ره بو هاوسه نگی کرداری بریاردان به وریایی و لیها تووییه وه ئه وه یه که پیویسته پیران و قه شه کان، پیکه وه کوبینه وه به ر له کوبوونه وه ی گشتی له به رده م ته واوی کلّیسا بو ئه وه ی پیکه وه بیر بکه نه وه و له خویمان پرسن: «چون ئه م بابه ته بو میگه له که شوقه ده که یت؟» چونکه ده کری کومه لیک له پیران له کوبوونه وه ی ئاماده کاری پیران له شه وی پینجشم خراپ بیر بکه نه وه، به لام کوبوونه وه یان له به رده م ئه ندامان له رۆژی یه که شه م لوژیکی ده بیته.

به گویره ی دید و روانگه ی من، ده کریت له کلّیسا گه وره کاندایا به هه له ته مییگردنه که په یپه و بکریت، کاتیک ژماره یه کی زور پالیان ده بیته بو پشتبه ستن به پرۆسه ی دیاریکراو و ریخخراو له بری گرنگیدانی شوانایه تی که سی. ده بیته هاوسه نگی بیاریزریته له نیوان ره وه ندی ئیداری به رده وام و ریکیویک له گه ل ره فتاریکی دروستدا. هه لسوکه وتکردن له گه ل هه ر حاله تیک به شیوه یه کی جیاواز و به قوولی شتیکی زه حمه ت ده بیته. به لام هه روه ک باوک به شیوه یه کی جیاواز هه لسوکه وت له گه ل هه ریبه ک له منداله کانی ده کات، به هه مان شیوه ته مییگردنی دانایانه له گه ل هه ر ئه ندامیک به شیوه یه کی جیاواز ره فتار ده کات. له ئه زموونی که سیمه وه ده توانم بلیم که راهینانی منداله کانم و ته مییگردنیان کاریکی هیئاوه و پیویستی به چه ندین کاتژمیر و رۆژ هه یه. ته مییگردن و راهینانی ئه ندامی کلّیسا به وه شیوه یه یه.

وا دیاره خراپ به کارهینانی ته مبیگردن زیاتر له نیو ټو ټو کليسا و رابه رانه دا بلاو بوته وه که حه ز ناکه ناکوکی یه زدانناسی و کرده یی بینن، ناکوکیگه لیک که به رای من له م جیهانه پر له گونا هدا هه ر ده بیت هه بیت. ټه قلیه تی ټسولی، ههروهک له نووسینه کانی دیکه مدا ټماژم پی کردوو، هه موو شتیکی به سپی یان رهش ده بینیت. ټه وان بنه مایه ک وهرده گرن و ده پکه نه کوټای، له بری ټه وه ی ټه و بنه مایه وا لیکه ن هاو ته ریب بیت له گه ل بنه ما رکه به ره کانی دیکه دا. بو نمونه، گرژی هه یه له نیوان له پاشه مله قسه نه کرد له گه ل وهرگرنتی راپوټ له ده ره وه به ر له روبه رپوونه وه ی که سیکی، ههروهک له سه ره تای به شی شه شم باسم کرد.

وه نمونه یه کی دیکه ی خه مناک له سه ر هه له ی ټه م ټه قلیه ته ده کری له و کلیسایانه دا روو بدات که وا زور پیداگری ده کهن له سه ر رابه رایه تی پیاوان و ده سه لاتی دایک و باوک. ته واو هاو رام که ټه م بنه مایانه به گویره ی کتییی پیروزه، به لام ټه وه ی که لی بیزار ده بم ټه وه یه که ده بیستم له و کلیسایانه پیران له ژیر ناوی ریزگرتن له سه روکی خیزان، ټه و گله ییانه پشتگوټی ده خه ن که له باره ی پیاوه توندوتیژ و هه ل سوکه وت نه شیاوه کانه وه به ده ستیان ده گات. ټه وان به و شیوه یه وایان کردوو یه ک بنه ما زور زال بیت، به بی له به رچا وگرنتی بنه ماکانی دیکه ی کتییی پیروز.

به گشتی، پیویسته ټاگادار بیت له چوونه نیو کلیسایه ک که رابه رانی به م شیوانه ره فتار ده کهن: لایه نگری له لایه نیکی دیاریکراو ده کهن، بوچوونه جیاوازه کان سزا ده ده، هه رده م تووره دیارن، پشتتگوټی ده خه ن، مکورن له سه ر ټه وه ی قسه ی کوټای هی خوټیان بی، دان به هه له کانیاندا ناین، پیداگری له سه ر خوگونجانی ده ره کی ده کهن، له شتی بچووک و گه ورده ا کورتیینن، به ټاسانی ده سه لاته کانیان ټالوگوټر ناکه ن، پله وپایه ی هاوړتی نریک و ټه ندامانی خیزانه کانیان به رز ده که نه وه، وه به شیوه یه کی گشتی حه زیان له جله وگیریه. ره نگه نیشانه ی هه ندیک ټاگاداریی دیکه بزانت، له وانیه له لای خوټه وه هه ندیکت دوژیپته وه؛

من حەز دەكەم كۆتا بېرىار ھى من بى، ئەمەش ئاماژەيەكى باش نىيە لە بەكارھىناني دەسەلاتم. باشتە متمانە بە دەسەلاتى ئەو كەسە بكەم كە دەيەوئت بېرىار و قسەى كۆتايى بداتە كەسىكى دىكە. ئەو كەمتر بايەخ بە لايەنى دەرەكى يان دەرەنجامى چەسپاوە دەدات. ئىستا كە باسى ئەووەمان كرد، دىنە سەر باسىكى دىكە ...

دەزانرئت كەوا خراپەكارھىناني دەسەلات لە لووتبەرزىيەو سەرچاوەى گرتووہ. وە لە لايەكى دىكەوہ، پىم وايە كەوا پەگەكانى دەسەلاتى خراپ و تەمبىكردنى خراپ دەگەرئتەوہ بو «ترسى مرؤف». ئەو مرؤفەى لە ھەر شتىكى دىكە زياتر لە خودا دەرستئت ئەگەرى كەمترە كە بە خراپى مامەلە لەگەل دروستكراوہكانى خودا بكات. بەلام ئەو كەسەى لە مرؤف دەرستئت، گرنگىيەكى زور بە لايەنى دەرەكى دەدات و دەيەوئت دەسەلاتى تەواوى ھەيئت.

زورترين پابەرانى ستەمكار لە مال يان ولات يان كلئسا، ئەو پابەرانەن كە دەترسن و پاران، ئىتر تكايە مەمخە ژىر دەسەلاتى پابەرىك كە لە ترسدا بژيئت.

ئەو پىاو يان كلئساىەى كەوا دەلئت: «پىويستە عىسا زىاد بكات، وە من كەم»، كەمترين ئەگەرى ئەوہيان ھەيە كەوا دەسەلات يان تەمبىكردن بە خراپى بەكاربھيئنن. بەلام ئەو پىاو يان كلئساىانەى ھەردەم ھەول دەدەن كە «خويان زىاد بكەن»، ئەگەرئكى زورىان ھەيە كە بە خراپى بەكارى بھيئنن.

زورترين جورى خراپە لە جورەكانى خراپ بەكارھىناني رۆحى لەنيو لاپەرەكانى پەيمانى نوئ - لەپال مامؤستايانى دروزن كەوا ميگەلەكەيان گومرا دەكەن - ئايىندارى توندەرەوانەيە لەلايەن فەرىسيەكان و مامؤستايانى شەرىعەتەوہ، كەوا چەندىن ياسايان دادەنا كە خودا داينەنابوو، وە لەپىناو دەستكەوتى كەسى خويان حوكميان لەسەر خەلكى دەدا. بەو ياسايانە خەلكيان بىزار دەكرد، وە لە كۆتايىدا، ئامادە بوون لەپىناو پاراستنى دەسەلاتەكەيان خودى مەسىحى خودا بكوزن.

پەرەدان بە کەلتوریکی دروست

باشترین پریگا بو خو لادان له کەلتوری کلیسایه کی توندوتیژ، کەوا تیتیدا تەمبیکردن بە توندی پەپرەو دەکریت، بریتییه له مزگینیی مەسیح و کارکردن لەسەر پەرەدان بە کەلتووری مزگینیی.

جاریک دەر فەتم هەبوو کەوا قسە لە گەڵ کۆمەڵیک لە پیرانی کلیسایه ک بەم کە بە لە خواترسییه کی تەواو و هاوکات لاوازییه وه حاله تیکی زۆر ئالۆزی تەمبیکردنی کلیساییمان جیبه جی کرد. ئەوهی باسە که گەیشته دەزگاکانی راگەیاندن، چەندین نووسەری باوەردار و بیباوەر حوکمیان دان، وه کلیساکەیان بە توندوتیژ ناوهینا. لە راستیدا، من زۆر باش کلیساکە و رابەرانی دەناسم، کلیسایه کی تەندروسته و مزگینیی مەسیح بنەماکەیه تی. باریان لە هەلوێستیک ئالۆزدا هەلەیه کیان کرد، وه بە خیرایی داوای لیبوردنیان کرد و پپرەوی شتەکانیان گوپی. کلیسایه تەندروسته کان هەلە دەکەن هەر وه ک باوک و سەرۆکە چاکە کان هەلە دەکەن. ئایا دەتوانین باسی یه کیک لە رابەران بکەین لە نیو کتیی پیروژ که هەلە ی نه کردوو؟ ئیبراهیم؟ موسا؟ داود؟ سلیمان؟

عیسا ئەوهی دەزانی کاتیک ئەم جوړه دەسه لاتە ی دایه هەریه ک لەم کلیسایانه. ئەو راستییه ی که دەکریت باشترین رابەرمان هەلە بکەن، یارمەتیدەرمانه بو ئەوهی هیوای کۆتاییمان بە مەسیح بی، تاکه رابەر که هەلە ناکات.

کەواته، با وای دابننن که هەلە کان، تەنانەت گونا هە کان، پروودە دەن. ئەو کاته دەپرسین: باشترین ژینگه چیه بو هەلمژینی کاریگه ریه نه ریییه کانی ئەم هەلانه؟ وه باشترین ژینگه چیه بو پپرگی له پروودانی ئەم هەلانه؟ وه لام: ژینگه ی مزگینیی. باریانی ئەو کلیسایه ی که هەر ئیستا باسم کرد، توانایان هەبوو که داوای لیبوردن بکەن و بە خیرترین کات پپرەوی شتەکان پیچەوانه بکەن وه، ئەمەش لەبەر ئەوهی مزگینیی دەزانن و بە گویره ی ئەو مزگینیه دەژین. وینەیه کیان نیه

پاريزگاری لى بکهن، ژيانیک يان شیوازيکیان نییه بو بریاردان پیوستیان بهوه
ییت کهوا راستودروستی بکهن. ئەوان بههۆی مهسیحهوه بی گوناوه بوون، کهوا
نازادیان دهکات و وایان لیدهکات ئاماده بن بو ئەوهی به خیرایی داواى لیوردن
بکهن.

ئهو کلیسایه ی رابه رانی هه له ده کهن و داواى لیوردن ده کهن، زور ته ندروسته
له و کلیسایه ی که رابه رانی وا دیارن هه رگیز هه له ناکه ن یان داواى لیوردن
نه کهن.

ئهم وانه یه له پهروه ده ی مندالان فیری بووم. وای دابنی که دوو باوکت هه یه:
باوکیک پاريزگاری له پوخساری ده کات، درک به پیوستی داواى لیوردن ناکات،
وه باوکیک کهوا هه له ده کات جا نه گه ر به رامبه ر به منداله کانی بی یان که سانی
دیکه، به لام زوو داواى لیخوشبوون ده کات و به گویره ی ئینجیل به ساده یی ده ژییت.
کامه باوک باشته؟ وه کامه یان باشته له سه ر ریگه ی مزگینیی مه سیح چاودیری
منداله کانی ده کات؟

له سالانی سه ره تای پهروه ده کردنی منداله کانم، زیاتر وه ک باوکی یه که م بووم.
به شیویه کی گشتی پاريزگاریم له پوخساری باش ده کرد. ئاسان نه بوو بووم که
داواى لیوردن بکهن یان له به رده م که چه کامه دا دان به گوناوه کامه دا بنیم، کاتیک
که ویزدانم پالی ده نام بو ئەوهی ئەمه بکه م. ده موست هه وونه یه کیان پیشکەش
بکه م بو ئەوهی ته ماشای بکه ن و نه مده ویست سه رنجی ئەوان بو خوم بشیوینم
به وهی دان به لاوازمدا بنیم. وه هه ندیک جار، به داخه وه، پیمان ده گوتم کهوا
ئەوان پیمان وابوو که من هه رگیز هه له ناکه م. چ وانه یه کی دژه مزگینیم پیشانی
که چه کانم داوه! ئای ئەگه ر خو په رستی و لووتبه رزی دلی باوکتان ده زانی.

پیوسته کلیساکان و رابه رانیان فیر بن که به گویره ی ئینجیل به ساده یی بژین.
واته، له لای یه کتر دان به هه له کانیاندا بنین و به نیعمه ت دلخوش بن که خودا

پیی به خشیون. شایه تی ئه و بالۆیز خانانه ی شانشین مه سیح پشت به ره وشتی کاملی ئیمه نابه ستیت. ته لاری پر له خه لکی فه رسی چه نده سه رنجرا کیشه؟ له راستیدا، شایه تیمان له به رده م جیهان پشت به خۆشه ویستی ئینجیل و لیخۆشبوون ده به ستیت.

عیسای په روه ردگارمان ده فه رمویت: ”من پاسپارده یه کی نویتان ده ده من: یه کتریتان خۆشبووی. وه ک خۆشمویستن، ئیوه ش به وه جوړه یه کتریتان خۆشبووی. به مه هه موو خه لک ده زانن که قوتابی من، ئه گهر خۆشه ویستیتان بو یه کتری هه بیئت.“ (یوحنا ۱۳: ۳۴-۳۵)

واتای چیه یه کترمان خۆشبووی هه روه ک مه سیح ئیمه ی خۆشویست؟ وه لام: واته به به زه یی و لیخۆشبوونه وه یه کترمان خۆشبوویت. وه بیگومان، ئه نجامدانی ئه وه واتا دانان به گونا هه کامان بو یه کتر و داواکردنی لیخۆشبوون. به م شیوه یه به گویره ی مزگینی به ساده یی ده ژین. وه ئه م جوړه ژیا نه هاوبه شه یه به جیهانی پیشان ده دات که ئیمه قوتابی مه سیحین.

که واته سه رنج بده کین ئه وانه ی کلپسا دایانده برپیت: فه رسییه کان داده برپیت ئه وانه ی که دان به وه دا نانین ئه و گونا هه ی کردوو یانه گونا هه، وه هه رگیز تۆبه ناکه ن. لپره دا من وشه ی فه رسییه کان به واتایه کی فراوانتر به کارده هینم له وه ی لپی راهاتووین. له وانیه به لای تۆوه فه رسییه کان ئه وانه بن که وا له په یمانی نووی له سه ریان ده خویننه وه و به ته واوی شوینی شه ریه ت که وتبوون. وه ئه وه ی مه به ستمه ئه وه یه که ئه وان سه ربه هه مان نه ژادن، ئه وانه ی که په تی ده که نه وه واز له گونا هه که یان بهینن، ئه وانه ی به رۆح هه ژار نین، وه ته نانه ت دانیش نانین به گونا هه که یان، به لکو هه تا کو تایی پاسا و بو کرده وه کانیا ن ده هیننه وه. واته، هه ردوو ده سته که به پیی ریسا و یاسا مامه له ده که ن. وه ته می کردنی کلپسای ئه گهر به دانایی په روه و کرا، ئامرازیکه بو جه نگان له گه ل فه رسیبوون له ناو کلپسا. ئه وان ته نها ئه وه په ت ناکه نه وه که ئه م کاریه ته یه بینن که له ناو چاوی

خویانه، به لکو پرتی ده که نه وه که سانی دیکه ناگاداریان بکاتوه له وهی پوشکه یه ک له ناو چاویانه^۳.

مایه ی پیکه نینه که نه و که سانه ی خویان به دوور ده گرن له ته میگردنی کلیسای، په ننگه گوره ترینی فهریسییه کان بن، له بهر نه وهی ناتوانن خویان وا بینن که خویان هه لڅه له تاندووه یان پیوستان به راستکردنه وهی؛ ده لاین: ”چون ده ویریت ئاماژه بو نه و پووشکه بکه یت که له ناوچاومه!“ له کاتیکدا نه وانیه به روهی هه ژارن و دلنه رمن و مزگینیان خوش ده ویت، دان به کارته که دا ده نین و پیشوازی له و که سانه ده که ن که ئاماژه بو پوشکه که ده که ن.

”سهرزه نشتی گالته چار مه که، نه وه ک رقی لیت بیته وه؛ سهرزه نشتی دانا بکه، توی خوشده ویت“. (پهنده کانی سلیمان ۹: ۸)

حه ز ده که یت له کام مال یان کلیسادا بژیت؟ نه وهی که هه موو که سیک خوی به ته واو و کامل ده زانیت و خویان به گوره تر ده زانن له گونا؟ یان نه وهی که تیتدا که سه کان دان به گونا هیاندا ده نین و به متمانه وه به راستدروستی مه سیح ده ژین؟ نه گهر وه لامه که ت نه وهی دووهم بیت، ئایا ده ستپیشخه ری ده که یت به وهی دان به گونا هتدا بنییت بهر له وهی ده ست به راستکردنه وهی که سانی دیکه بکه یت؟ به لام نه گهر وه لامه که ت نه خیر بیت، ئایا تو نه و که سه ده بیت که وا ته میگردنی کلیسای به خراپه به کار دینیت؟

له مه ولا بزانه که دانان به گونا داواکارییه کی پیشوه خت و گرنه بو راستکردنه وه و ته میگردن، وه نه و که سه ی که ناکریت شیوازی ژیانی راست بکریته وه، زوربه ی کات هه ر نه و که سه یه که له بنه رته دا نازانیت چون دان به گونا هدا بنیت.

a وه ک نه وهی له (لوقا ۶: ۴۱) دا هاتووه که عیسا ده فهرموت: بوچی سهرنج له پووشی ناو چاوی براکت ده ده یت، به لام ناگات له کارته که ی ناو چاوی خوت نییه؟ - وه رگپر.

دهره نجام

ئازايه تىي مزگىنىي مه سىح و ترس له مروّف

سىپاره يه شوع له په يمانى كوّن زور شتمان له باره ي ته ميي كردنى كليسا ييه وه
فير ده كات. يه شوع و گه له كه ي چوونه ناو خاكى به لينداراو له كه نعان و شاره كه و
دانىشتووانه ي ويران كرد و چهند شاريكى بو شكومهندي خودا بنياد نا. له په يمانى
كوندا هم موو گه لى ئيسرائيل نوينه رايه تى بالويزى خودايان ده كرد له سهر زهوى. ئه م
بالويزيه بو بلاو كرده وه ي دادپه روه رى و راستودروستى خودايى له نيو نه ته وه كان بو.
بوئه خودا به مكورپيه وه هه ولى دا بو هيشتنه وه ي گه له كه ي به پيروزى. عاخانى
حوكم دا به هوى دزى ده سته كه وتى جهنگ له ئه رىحا. له گرنگ ترين ده رپرينه كان
له سىپاره ي يه شوع ئه وه يه كه خودا فرمانى به يه شوع كرد كه وا به هيز و ئازا
بيت له و كاته ي ده چپته ناو خاكه كه. وه سى جار ئه مه دووباره بكاته وه:

”به هيز به و ئازا به، چونكه ئه و خاكه بو ئه م گه له ده كه يت
به ميرات كه سويندم بو باو باپيرانيان خواردوو كه پيئانى بدم.
»ته نها به هيز به و زور ئازا به، بو ئه وه ي هو شيار بيت بو كار كردن
به پيى هه موو ئه و فير كرده ي كه موسى به ندم فرمانى پى
كردوو يت. نه به لاي راست و نه به لاي چه پ لى لامه ده، بو ئه وه ي
بو هه ركوييه ك بچيت سه ركه وتوو بيت... ئايا من فرمانم به تو
نه كرد؟ جا به هيز به و ئازا به، مه توقه و وره به رمه ده، چونكه يه زدانى
په روه ردگارت له گه لته بو هه ركوى بچيت.“ (يه شوع ۱: ۷-۹، ۹)

پيوست بوو يه شوع به هيز و ئازا بيت له و كاته ي خاكه كه ده بيته هى ئه و، وه
پيوست بوو به هيز و ئازا بيت له گوپرايه لى رينمايه كانى خودا، وه پيوست بوو
به هيز و ئازا بيت بزانيت كه خودا له گه ليه تى.

له به شی دووهم به دريژي باسی ئه وهم کرد که وا ته ميکړدنی کليسي پيوستي به پيوه ستبوونه به مزگيني مه سيح و داواکردنی پيروزي خودا و خوشه ويستي له خواترسانه و پيوه ستبوون به نازاديني کتبي پيروز و دانايي. با ئيستا ئه وه زياد بکه م که ته ميکړدنی کليسي پيوستي به نازايه تي هه يه. سه رزه نشترکردنی که سيکي ديکه، به تايه تي له که لتوري ئه م سه رده مه ي روظاوادا که هه موو شتيک قبول ده کات، پيويسي تي به به هي زي و نازايه تي هه يه. ئه م نازايه تيهه گرنگه جا ئه گهر له بارودوخي نافه رمي و که سيي بيت، ئان به ئاشکرا و فه رمي بيت.

ئه و که سانه ي که له ترسدا ده ژين، که ساني ديکه سه رزه نشت ناکه ن يان به توندي سه رزه نشتيان ده که ن. واته، ده که ونه ناو يه کيک له م چالانه وه: بيده نگی يان دلره قي. وه له کو تاييدا، که سي بيده نگی و که سي دلره ق ئه وانه ن که ده ترسن له ناوبانگ و له ده ستدانی جله وگيريان بو شته کان و ئه نجامه کان چاوه پروانکراو نابن. له بهر ئه وه هه رچی له تواناياندا بيت ده يکه ن بو ئه وه ي خو يان به دوور بگرن له گوړانکاري و هه ول ده دن له شوپنه که دا پاريزگاري بکه ن له جله وگيري. به لام شاياني گوته، وه ک به رگريه ک له وانه ي بيده نگی، که وا هه نديک جار داناييه دوور له کيشه مي نيته وه: «وه ک گرتي سه گيکه به گو يه کانی ئه وه ي رپواره و خو ي ده خاته ناو نا کوکيه که وه که هي ئه و نييه» (په نده کانی سليمان ۲۶: ۱۷).

هه ر شتيک کات و ساتي تاييه ت به خو ي هه يه، به و کاته شه وه که بو رزگارکردنی براي که يان خوشکيک له گونا هه که يان دا يده نيي. ته نها دانايي نييه که ده توانيت پر يار له سه ر کات بدات، به لکو به هي زي و نازايه تيهه. رابه ران و باوه دراني ئازا، ئه وانه ي که له خودا ده ترسن، له هه ره شه ناترسن. ناپه شوکين. به زور هه ول ناده ن بارودوخيکي ديار يکراو به قازانجي خو يان به کار به يتن يان دل ي که سيک رازي بکه ن که رازي ناييت. به لکو، نازايه تيهه که يان وا ده کات بابه ته که به شيوه يه کی گشتگيرانه تر و ورياييه وه هه لسه نگی ن - واتا وا ده کات دانا بن.

که واته، له خواترسي نه ک ته نها سه ره تاي داناييه، هه رو هک له (په نده کانی سليمان ۱: ۷) دا هاتووه، به لکو سه ره تاي ته ميکړدنی کليسيه. کاتيک به شيوه يه کی

دروست له خودا ده ترسیت، ئەوا تۆ به دروستی پیروزی به هادار ده کهیت، وه تۆ به هیژ و ئازایت له بهردهم هه پشه قووله کانی گونا و گونا هباران، جا دلنیا ده بیت له وهی خودا له گه لته له و کاتهی گوپرایه لی فه رمانه کانی ده بیت و بو سه رکه وتنی شانشینه کهی تیده کوشیت.

قه شه و ئەندامانی کلپسام پی مده که له یه کتر و راگه یانندن و فه ریسیه کان و ته نانه ت له من ده ترسن. قه شه و ئەندامانی کلپسام پییده که له په روه ردگار ده ترسن. له وی پاریزراو ده بم. له بهر ئەوه، ئەهی خوینه ری خو شه ویست، له پیناوی تۆ نویژ ده که م کهوا به هیژ و ئازا بیت.

فهرهه نگوک

پروونکردنه وه	English	وشه
ههه باوهرداریک به مهسیح پئویسته بیته نه نام له کومه لئیکی باوهرداران له پیناو ژبانی هاوبه ش و گه شه کردن له باوه پیدایا. کلیسا جهسته ی مهسیحه و ههه باوهرداریک نه نامیکه له وه جهسته یه.	Church membership	نه نامییتی کلیسا
له کلیسایا دهسته یه ک باوهرداری به نه زمون ههه که سه ره رشتی کاروباره کانی کلیساکه ده کهه، ههه یه کیک له وان پئی ده گوتریت پیر.	Elder	پیر
به عه ره بی پئی ده گوتریت "معجزة". به رجوو کاری سه رسورهینه ره و نایابه که ته نها له توانای خودایه نه نجامی بدات.	Miracle	به رجوو
ته ختی فه زمانه وایه تی خودایه که هه موممان پوژیک ده چین و له به رده می پرا ده وه ستین کاتیک خودا حوکمان ده دات.	Judgment Seat of God	ته ختی دادوه ری خودا
ده ستیشان کردن و ته رخان کردنی که سیک بو نه رکیکی دیاریکراو له کلیسایا، وه ک: پیر، رابه ره، خزمه تکار، هتد.	Consecration	ته رخان کردن، پیرۆز کردن
سزادانی نه نامی کلیسا به هو ی گونا ه.	Church Discipline	ته مبیکردنی کلیسای
دامه زراندنی کلیسایه کی نو ی له شوئیکدا که وا کلیسای لئ نییه.	Church plantation	چاندنی کلیسا
نه سقوف، چاودیر و سه ره رشتیاری کلیسا.	Bishop	چاودیر
نه و خاکه ی خودا به لئینی به گه لی ئیبراهیم دا که ده بیته هی نه وه کانی نه و.	The promised Land	خاکه به لئندراو
خزمه تکار پله ی له شوان و پیران که مته و هه لده ستیت به راپه راندن و نه نجامدانی کاروباره کانی کلیسا و کومه لی باوهرداران.	Deacon	خزمه تکار (شه ماس)

خوانى پەروەردگار	Lord's supper	نانلە تەکردن، يادەوهرى دوایین ئىوارە خوانى عيساى پەروەردگار لە گەل قوتابىيە كانى.
دابرین		دەركردن و لىسەندنەوہى ئەندامىتىيە لە ئەندامى كلئىسا.
پاھەر	Leader	قەشە يان سەرپەرشتىارى كلئىسا.
پوژى پەنجايە مین	Pentecost	پەنجايە مین پوژ لە دوای بەرزبوونەوہى عيسا بۆ ئاسمان، كە لەم پوژەدا پوچى پىروژ ھاتە سەر قوتابىيە كان.
سروش	Inspiration	بە عەرەبى پىي دەگوتريت "وحى"، بەو پەيامەى خودا دەگوتريت كە بە مروّفە ھەلبژىردراو و تايبەتە كانى دەدات بۆ ئەوہى پرايگەيەنن.
سپيارە	Book	ھەر پەرتووكلەك ٦٦ پەرتووگەكەى كتىبى پىروژ.
قەشە	Pastor	شوان يان سەرپەرشتىارى كلئىسا.
كلئىساي نىردراوئىتى	Apostolic Church	ئۆل و مەزەبىكە كەوا يەكەم جار لە سالى ١٩٠٤ لە بەرىتانىا سەرىھەلدا. شوئىنكە وتوانى ئەم كلئىسايە ھەول دەدەن وەكو سەدەى يەكەم ئەرك و كاروبارى نىردراوان لە ئىتو كلئىسادا پوون و ئاشكرا بىت.
كاهىن	Priest	ئەو كەسەى لە سەردەمى پەيمانى كۆندا قوربانى بۆ خودا دەكرد لە پىناو بەخشىنى كاتىبى گوناھى مروّف.
كلئىسا	Church	ئەم وشەيە لە بنەرەتدا واتا كۆبوونەوہى بانگھىشتىكران بۆ بەردەم خودا، لە پەيمانى نويدا بۆ كۆمەلى باوھەرداران بەكارديت.
كلئىساي پىراني	Presbyterian Church	ئۆل و مەزەبىكەن لە شوئىنكە وتوانى مەسىح كە ھەموو پىريارەكانى كلئىسايان بە سەرپەرشتى دەستەيەكى پىرانبە.
كلئىساي كۆمەلگەرايى		ئۆل و مەزەبىكە كەوا لە بەرپوئەردىنى كلئىسا پىريارەكان لەلایەن ئەندامانى كلئىساوہ دەنگى لەسەر دەدرىت.

<p>ئۆل و مەزەبىڭن لە شوپىنكە وتووانى مەسىح كە جەخت دەكەنەو لەسەر لە ئاوهه لىكشانی باوه پداران.</p>	Baptist Church	كلىسای له ئاوهه لىكشى
<p>كلىسایهك له ناچه يان شارىكى ديارىكراو.</p>	Local Church	كلىسای ناوخويى
<p>ئۆل و مەزەبىكە كەوا تەنھا باوه پريان بە كىتیبى پىرۆز هەپە و خۆيان بە دوور دەگرن لە هەر نەرىتىك كەوا لەگەل كىتیبى پىرۆز نەگونجىت.</p>	Evangelicalism	كلىسای ئىنجىلى
<p>ئۆل و مەزەبىكە كەوا بە كلىسای بەرىتانيا ناسراوه و سالى ۱۸۶۷ دامەزراره و لە ژمارەدا لەدواى كاتولىك و نەرتۆدۆكسى پۆژەهلات دىت.</p>	Anglican Church	كلىسای ئەنگلىكان
<p>مەبەست لەو كەوتنەپە كەوا تەواوى مرۆفایەتى بەهۆى گوناھى ئادەم و حەوا كەوتنە ناو گوناھ و لە شكۆى خودا كەوتن.</p>	Fall	كەوتنى مرۆف
<p>ئەندامان و گەلى كلىسا.</p>	Sheep, God's people	گەلى خودا (مىگەل)
<p>كۆمەلى باوه پداران</p>	Congregation	گەلى كلىسا - جەماوهرى كلىسا
<p>عيسای مەسىح بەر لە بەرزبوونەوهى پۆ ئاسمان، قوتابىيەكانى پاسپارد و فەرمووى: "بپۆن، هەموو نەتەوهكان بکەنە قوتابى، بە ناوى باوك و كوچر و پۆحى پىرۆز لە ئاويان هەلبكىشن، فىريان بکەن با كار بکەن بە هەموو ئەو شتانەى كە رامسپاردوون."</p>	The great Commision	نێردراو پىتیبى مەزن
<p>مەبەست لە وشە و فەرمابىشتى خودا پە.</p>	The Word	وشەكە
<p>"لاھوت، پەزدانناسى پەيمانى نوڤى خویندن و لىكۆلینەوهى ئەوهپە كەوا خودا سەبارەت بە خۆى لە پەيمانى نوڤدا پرايگە ياندووه." "</p>	Theology	پەزدانناسى

۹ نیشانه کان

بنیاد نانی کلّیسی ته ندروست

نایا کلّیسا که یه کی ته ندروستت هه یه؟

پښخراوی ۹ نیشانه کان ئیسی ته وه یه که رابه رانی کلّیسا به بینین و ئاشکرا کردنی کتیبی پیروژ و سه چاوهی کرده یی ته یار و ئاماده بکات بو ته وهی له پښگه ی کلّیسی ته ندروسته وه شکوی خودا نیشانی گه لان و نه ته وه کانی جیهان بدن.

به له بهرچا و گرتنی ته و ئامانجان، ده مانه ویت یارمه تی کلّیساکان بده یین که له نو نیشانه ی ته ندروستدا گه شه بکه ن که زور به ی کات پشتگوی ده خرین:

۱. وتاردانی پروون و ئاشکرا
۲. به زداناسی به پیی کتیبی پیروژ
۳. تیگه یشتن له ئینجیل به پیی کتیبی پیروژ
۴. تیگه یشتن له گورینی مروّفه کان به پیی کتیبی پیروژ
۵. تیگه یشتن له مزگنیدان به پیی کتیبی پیروژ
۶. نه ندامیّتی کلّیسا
۷. ته میی کردنی کلّیسی به پیی کتیبی پیروژ
۸. به قوتابیکردن به پیی کتیبی پیروژ
۹. رابه رایه تی کلّیسا به پیی کتیبی پیروژ

ئیمه وه کو پښخراوی ۹ نیشانه کان بابه ت و په رتووک و هه لسه نگانندی په رتووک ده نووسین، هه روه ها روژنامه یه کی ئینته رنیتیش به رپوه ده به یین. کو نفرانس ساز ده که یین و چاوپیکه وتن توّمار ده که یین و سه چاوهی دیکه ش به ره هم دینین به مه به ستی ته یارکردن و ئاماده کردنی کلّیساکان تا کو شکوی خودا نیشان بدن.

سه ردانی مالپه ره که مان بکه که بابه ته کانی به زیاتر له ۳۰ زمان به رده ستن بو خویندنه وه، وه ناوی خوّت توّمار بکه تا کو روژنامه ی ئینته رنیتیش بیبه رامبه رت به ده ست بگات. ده توانیت له م لینکه ی خواره وه دا لیستی ته واوی مالپه ری زمانه جیاوازه کان بینیت:

www.9marks.org/about/international-efforts/

اقليم كوردستان - العراق
رئاسة مجلس الوزراء
وزارة الثقافة والشباب
المديرية العامة للمكتبات العامة
شعبة ايداع الكتب

Kurdistan Regional - Iraq / Council of Ministers
Ministry of Culture & Youth - G.D. of Public Libraries

ههزيمى كوردستان - عێراق
سهروكايهتي نهنجومهني وهزيران
وهزارهتي روشنبيري و لاوان
بهريوه بهرايهتي گشتي كتبخانه گشتيه كان
هۆبهی سپاردنی كتیب

العدد:
التاريخ: ٢٠٢١ / ٩ / ١٢

ژماره: ١٧٤٨
رۆژ: /خه زمانان ٢٧٢١/ كوردی

بۆ / چاپخانهی ئاسیا له پارێزگای سلێمانی

بابهت/ ژماره ی سپاردن

به یهینی یاسای چاپمهنی ژماره (١٠) ی سالی ١٩٩٣، ژماره ی سپاردن درا به م كتبخانه ی كه له خوارهوه ناویانها تووه له چاپخانه كه نان چاپ بكریت به تیراژی (١٠٠٠) دانه بۆ ههركتیبیک به مه رجیک (٥) دانه بۆ به شی سپاردن رهوانه بکن.

ژ	ناوی كتیب	ناوی نووسهر / وهرگێر	بابهت	ژ. سپاردن
٤.	تیگه یشتن له ته مبه کردنی کلێسای	ئه ندا زیار سروش نه ریمان تاهیر	ئایینی	١٠٠٢

سه ربا ز جهوه هر با یان
جیگری به ریوه به یی گشتی
٢٠٢١/ ٩/ ١٢

تێبینن:

- ١- ده سه واژهی سپاردن به م شو به ده نووسرت له به ریوه به رایه تی گشتی كتبخانه گشتیه كان / هه زیمى كوردستان ژماره ی سپاردنی (.....) سالی ٢٠٢١ پێنداره.
 - ٢- هه رچا پخانه یه ك با به ند نه به ییت به نارده نه وه ی (٥) دانه له كتیبه كه ژماره ی سپاردنی نادانی
- وتیه یه ك:
-كارگه ی خویه ق
-هه نگرین
-خولوه

library.kurdistan@yahoo.com
Iraq - KRG - Erbil - Behind MOCY

هه زیمى كوردستانی عێراق - هه ولێر - شه قامی كوردستان - په ست وهزاره تی روشنبیری و لاوان
اقليم كوردستان العراق - أربیل - شارع كوردستان - خلف وزارة الثقافة و الشباب